ޔައުމިއްޔާ ނަންބަރު: 2013/62

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޔައުމިއްޔާ

2013 ވަނަ އަހަރުގެ 3 ވަނަ ދައުރުގެ 17 ވަނަ ޖަލްސާ

03 ޑިސެމްބަރ 2013

1. ދުޢާ

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

بسم الله الرّحمن الرّحيم، الحمد لله والصّلاة والسّلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن والاه. މަޖިލިސް ފެށުނީ.

2. ޖަލްސާގެ ހާޒިރީ

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

މި ވަގުތު ޖަލްސާ އަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވީ 20 މެންބަރުން.

3. ދުވަހުގެ އެޖެންޑާ އިއުލާންކުރުމާއި ތައުމީދާ ފާސްކުރުން.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

3.1- މިއަދުގެ އެޖެންޑާ ނަންބަރަކީ، އޖ/17/3/2013.

3.2- ތައުމީދާ ފާސްކުރުން. ތައުމީދާ ނަންބަރު 55/2013 އިން 59/2013 އަށް، 5 ޖަލްސާއެއްގެ ތައުމީދާ. އެއީ 2013 ވަނަ އަހަރުގެ 3 ވަނަ ދައުރުގެ 10 ވަނަ ޖަލްސާ އިން ފެށިގެން 14 ވަނަ ޖަލްސާގެ ނިޔަލަށް ހުރި ތައުމީދާތަކެވެ. މި ތައުމީދާތަކާއި މަޖިލީހުގެ ވެބްސައިޓުގައި ޝާއިޢުކުރުމަށްފަހު އެއްވެސް މެންބަރަކު އިސްލާހެއް ހުށަހަޅުއްވާފައިނުވާތީ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މި ތައުމީދާތަކަކީ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުން ޒަބާނީކޮށް ތައުމީދާތަކެއް ކަމަށް ނިންމަވައިފިން.

4. ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުން.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

އެޖެންޑާ ނަންބަރު 4- ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުން.

4.1- މިއަދުގެ ކޮމިޓީތަކުގެ ބައްދަލުވުންތައް ބޭއްވުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތް: 9:30 ގައި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީ. 11:15 ގައި ޤައުމީ ތަރައްޤީ ކޮމިޓީ އާއި ސަރުކާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީ. 14:00 ގައި އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ.

6. މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ މާޒުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އެޖެންޑާ ނަންބަރު 6- މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ މާޒުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން.

6.1- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 129 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އައްޔަންކުރައްވާފައިވާ 4 ބޭފުޅުންގެ ނަންފުޅު މަޖިލީހަށް އިއްވައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 129 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރުހުން ހޯދުމަށް ޖަލްސާއި އެ މައްސަލަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 171 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން މައްސަލަ ދިރާސާކުރައްވައި ގޮތެއް ނިންމުމަށް މައްސަލައާ ގުޅޭ ދާއިމީ ކޮމިޓީ އަށް ފޮނުއްވުމުގެ މައްސަލަ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވި ސިޓީފުޅު މަޖިލީހަށް އިއްވައިދެއްވުމަށް އަމީންއާއްމަށް ދަންނަވަން.

<u>އިދާރީ މާޒުން އިއްވުން:</u>

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އަބްދުﷲ ޝާހިދަށް، ވެދުން ސަލާމަށްފަހު ދަންނަވަމެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 129 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި 21 ނޮވެމްބަރ 2013 ވީ ބުރާސްފަތި ދުވަހު އަޅުގަނޑު އައްޔަންކޮށްފައިވާ 4 ބޭފުޅުންގެ ނަންފުޅު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 129 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރުހުން ހޯދުމަށް ބަލައި ދީފަ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަމެވެ. 1- ޑޮކްޓަރ އާއިޝަތު ޝިހާމް ގ. ކުދިރުވާލީގެ؛ މިނިސްޓަރ އޮފް އެޖުކޭޝަން ކަމަށް. 2- ޑޮކްޓަރ މަރިޔަމް ޝަކީލާ ގ. މަނާމް؛ މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު އެންޑް ޖެންޑަރ ކަމަށް. 3- އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު މަލީހު ޖަމީލް، ސ. ފެހެއްމުހުރާ / ދޮރީގަސް، ކަނަހަރާގެ؛ މިނިސްޓަރ އޮފް ޔޫތު އެންޑް ސްޕޯޓްސް ކަމަށް. 4- އަލްއުސްތާޛު މުޙައްމަދު އަނީލް ސ. ފޭދޫ ސީނިއާގެ؛ ބަންޑާރަ ނައިބު ކަމަށް. އިބްތިރާމު ގަބޫލުކުރައްވުން އެދެމެވެ. 23 މުޙައްރަމް 1435، 27 ނޮވެމްބަރ 2013. ޚާދިމުކުމް. އަބްދުﷲ ޔާމީން އަބްދުލްޤައްޔޫމް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރެއްވުމަށް ސަރުކާރު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީ އަށް ފޮނުވުމަށް ނިންމަން.

6.2- އެޖެންޑާ ނަންބަރު 6.2، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 93 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، ދިވެހި ދައުލަތުގެ ނަމުގައި ވެރިކަން ހިންގާ ފަރާތުން ބައިވެރިވާ ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުޢާހަދާތަކާ އަމަލުކުރަންވާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައި އެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމަށްފަހު، އެ މަޖިލީހުން ނިންމާ ގޮތެއްގެ މަތިން ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވާތީ، މެރިޓައިމް ލޭބަރ ކޮންވެންޝަން 2006 ގައި ދިވެހިރާއްޖެ އިން ބައިވެރިވުމުގެ މައްސަލަ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވި ސިޓީފުޅު މަޖިލީހަށް އިއްވަވައިދެއްވުމަށް އެޖެންޑާއަށް ދަންނަވަން.

<u>އިދާރީ މާޖީން އިއްވުން:</u>

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އަލްއުސްތާޛު އަބްދުﷲ ޝާހިދަށް، ވިދުން ސަލާމަށްފަހު ދަންނަވަމެވެ. މެރިޓައިމް ލޭބަރ ކޮންވެންޝަން 2006 ގައި ދިވެހިރާއްޖެ އިން ބައިވެރިވުމަށް ނިންމައިފީމެވެ. ދިވެހި ދައުލަތުގެ ނަމުގައި ވެރިކަން ހިންގާ ފަރާތުން ބައިވެރިވާ ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުޢާހަދާތަކާ އަމަލުކުރަންވާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައި، އެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމަށްފަހު، އެ މަޖިލީހުން ނިންމާ ގޮތެއްގެ މަތިން ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 93 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ މެރިޓައިމް ލޭބަރ ކޮންވެންޝަން 2006 އަށް ދިވެހިރާއްޖެ އިން ބައިވެރިވުމުގެ މައްސަލަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައިދެއްވައި އެ މައްސަލަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ނިންމަވާ ގޮތެއް މި އޮފީހަށް އަންގަވައިދެއްވުން އެދެމެވެ. މެރިޓައިމް ލޭބަރ ކޮންވެންޝަން 2006 ގައި ދިވެހިރާއްޖެ އިން ބައިވެރިވުމާ ގުޅޭ ތިރީގައި މި ދަންނަވާ ލިޔުންތަކުގެ ކޮޕީ މި ސިޓީއާ އެކު ފޮނުވީމެވެ. 1- މެރިޓައިމް ލޭބަރ ކޮންވެންޝަން 2006 ގައި ދިވެހިރާއްޖެ އިން ބައިވެރިވުމާ ގުޅޭ ގޮތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަނުން ތައްޔާރުކުރައްވާފައިވާ ކަރުދާސް. 2- މެރިޓައިމް ލޭބަރ ކޮންވެންޝަން 2006ގެ ކޮޕީ. 3- އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު: 1/202/2013/10ސީ-32 (3 ޖޫން 2013)ގެ ސިޓީގެ ކޮޕީ. 4- މިނިސްޓްރީ އޮފް ހިއުމަން ރިސޯސަސް ޔޫތް އެންޑް ސްޕޯޓްސްގެ ނަންބަރު: 4/2012/169/ބީ.އެމް-141 (7 ޖުލައި 2013)ގެ ސިޓީގެ ކޮޕީ. 5- މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަންގެ ނަންބަރު: 10/2013/69/1-އެޗް.އޭ-28 (30 ޖުލައި 2013)ގެ ސިޓީގެ ކޮޕީ. އިޙްތިރާމާއެކު ޒޯދުކުރެއްވުން އެދެމެވެ. 22 ރަމަޟާން 1435. 26 ނޮވެމްބަރ 2013. ޚާދިމުކުމް އަބްދުﷲ ޔާމީން އަބްދުލްޤައްޔޫމް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރެއްވުމަށް ގައުމީ ތަރައްޤީގެ ކޮމިޓީ އަށް ފޮނުއްވުމަށް ނިންމަން.

6.3- އެޖެންޑާ ނަންބަރު 6.3، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 93 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ދިވެހިދައުލަތުގެ ނަމުގައި ވެރިކަން ހިންގާ ފަރާތުން ބައިވެރިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާތަކަށް އަމަލުކުރަންވާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރުހުން ދެއްވައި، އެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްދޭގޮތަށް، އެ މަޖިލީހުން ނިންމާ ގޮތެއްގެ މަތިން ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވާތީ، އެގްރީމެންޓް ސެންޓަރ އޮން އިންޓަގްރޭޓެޑް ރޫރަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފޯ އޭޝިއާ އިން ދަ ޕެސިފިކް (ސިރްޑާޕް)ގައި ދިވެހިރާއްޖެ އިން ބައިވެރިވުމުގެ މައްސަލަ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވި ސިޓީފުޅު މަޖިލީހަށް އިއްވަވައިދެއްވުމަށް އަރުޒުކުރަން ދަންނަވަން.

<u>އިދާރީ ބަޔާން އިއްވުން:</u>

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް. އަލްފާޟިލް ޢަބްދުﷲ ޝާހިދު، ވެދުން ސަލާމަށްފަހު ދަންނަވައިދެއްވި. އެގްރީމެންޓް ސެންޓަރ އޮން އިންޓަގްރޭޓެޑް ރޫރަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފޯ އޭޝިއާ އެންޑް ދަ ޕެސިފިކް (ސިރްޑާޕް)ގައި ދިވެހިރާއްޖެ އިން ބައިވެރިވުމަށް ނިންމަވައިފީމު. ދިވެހިދައުލަތުގެ ނަމުގައި ވެރިކަން ހިންގާ ފަރާތުން ބައިވެރިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާތަކަށް އަމަލުކުރަންވާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރުހުން ދެއްވައި، އެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްދޭގޮތަށް، އެ މަޖިލީހުން ނިންމާ ގޮތެއްގެ މަތިން ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 93 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވާތީ، އެގްރީމެންޓް ސެންޓަރ އޮން އިންޓަގްރޭޓެޑް ރޫރަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފޯ އޭޝިއާ އެންޑް ދަ ޕެސިފިކް (ސިރްޑާޕް) އަށް ދިވެހިރާއްޖެ އިން އަމަލުކުރުމުގެ މައްސަލަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރުހުން ހޯދުމަށްޓަކައި، އެ މައްސަލަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ނިންމަވާ ގޮތެއް މި ކޮމިޓީން އަރުޒުކުރަމުން އެދެމެވެ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވި ސެންޓަރ އޮން އިންޓަގްރޭޓެޑް ރޫރަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފޯ އޭޝިއާ އެންޑް ދަ ޕެސިފިކް (ސިރްޑާޕް)ގައި ދިވެހިރާއްޖެ އިން ބައިވެރިވުމާ ގުޅޭ ސިޓީގައި މި ދަންނަވާ ލިޔުންތަކުގެ ކޮޕީ މި ސިޓީއާ އެކު ފޮނުވީމެވެ. 1- ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވި ސެންޓަރ އޮން އިންޓަގްރޭޓެޑް ރޫރަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފޯ އޭޝިއާ އެންޑް ދަ ޕެސިފިކް (ސިރްޑާޕް)ގައި ދިވެހިރާއްޖެ އިން ބައިވެރިވުމާ ގުޅޭ ގޮތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީން ފޮނުވާފައިވާ ކަރުދާސް. 2- އެގްރީމެންޓް އޮން ސެންޓަރ އޮން އިންޓަގްރޭޓެޑް ރޫރަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފޯ އޭޝިއާ އެންޑް ދަ ޕެސިފިކްގެ ޗާޓަރ. 3- އެޖެންޑާ ޖެނެރަލްގެ ޗާޓަރުގެ ނަންބަރު؛ 48/2013/30/1-32 (29 ސެޕްޓެމްބަރ 2013) ސިޓީގެ ޗާޓަރ. އިބްރާހީމް ފޮނުއްވާފައިވާ އެއްވެފައި. 22 ޛުލްޤަޢިދާ 1435، 26 ސެޕްޓެމްބަރ 2013، ހުކުރުދުވަސް. ޢަބްދުﷲ ހާމިދު ޢަބްދުލްޤާދިރު.

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރެއްވުމަށް އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ އަށް ފޮނުއްވުމަށް ނިންމެވުން.

-6.4 އެޖެންޑާ ނަންބަރު 6.4، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 93 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ދިވެހިދައުލަތުގެ ނަމުގައި ވެރިކަން ހިންގާ ފަރާތުން ބައިވެރިވާ ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުޢާހަދާތަކަށް އަމަލުކުރަންވާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައި، އެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމަށްފަހު، އެ މަޖިލީހުން ނިންމާ ގޮތެއްގެ މަތިން ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވާތީ، ޕްރޮޓޮކޯލް ޓު ޕްރިވެންޓް ސަޕްރެސް އެންޑް ޕަނިޝް ޓްރެފިކިންގ އިން ޕާސަންސް؛ ސްޕެޝަލީ ވިމެން އެންޑް ޗިލްޑްރަން؛ (ސަޕްލިމެންޓިންގ ދަ ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް ކޮންވެންޝަން އެގެއިންސްޓް ޓްރާންސްނޭޝަނަލް އޯގަނައިޒްޑް ކްރައިމް)ގައި ދިވެހިރާއްޖެ އިން ބައިވެރިވުމުގެ މައްސަލަ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވައިފައިވާ ސިޓީފުޅު މަޖިލީހަށް އިއްވައިދެއްވުމަށް އަމީންޢާއްމަށް ދަންނަވަން.

<u>އިދާރީ ޢޫޒުން އިއްވެވުން:</u>

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އަލްފާޟިލް ޢަބްދުﷲ ޝާހިދަށް، ފުރިހަމަ ސަލާމަށްފަހު ދަންނަވަމެވެ. ޕްރޮޓޮކޯލް ޓު ޕްރިވެންޓް ސަޕްރެސް އެންޑް ޕަނިޝް ޓްރެފިކިންގ އިން ޕާސަންސް ސްޕެޝަލީ ވިމެން އެންޑް ޗިލްޑްރަން؛ (ސަޕްލިމެންޓިންގ ދަ ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް ކޮންވެންޝަން އެގެއިންސްޓް ޓްރާންސްނޭޝަނަލް އޯގަނައިޒްޑް ކްރައިމް)ގައި ދިވެހިރާއްޖެ އިން ބައިވެރިވުމަށް ނިންމަވައިފީމެވެ. ދިވެހި ދައުލަތުގެ ނަމުގައި ވެރިކަން ހިންގާ ފަރާތުން ބައިވެރިވާ ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުޢާހަދާތަކަށް އަމަލުކުރަންވާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައި، އެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމަށްފަހު، އެ މަޖިލީހުން ނިންމާ ގޮތެއްގެ މަތިން ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 93 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވާތީ، ޕްރޮޓޮކޯލް ޓު ޕްރިވެންޓް ސަޕްރެސް އެންޑް ޕަނިޝް ޓްރެފިކިންގ އިން ޕާސަންސް އެސްޕެޝަލީ ވިމެން އެންޑް ޗިލްޑްރަން؛ (ސަޕްލިމެންޓިންގސް ދަ ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް ކޮންވެންޝަން އެގެއިންސްޓް ޓްރާންސްނޭޝަނަލް އޯގަނައިޒްޑް ކްރައިމް) އަށް ދިވެހިރާއްޖެ އިން އަމަލުކުރުމުގެ މައްސަލަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދީފައި އެ މައްސަލަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ނިންމަވާ ގޮތެއް މި އަރިހަށް އަންގަވައިދެއްވުން އެދެމެވެ. ޕްރޮޓޮކޯލް ޓު ޕްރިވެންޓް ސަޕްރެސް އެންޑް ޕަނިޝް ޓްރެފިކިންގ އިން ޕާސަންސް؛ ސްޕެޝަލީ ވިމެން އެންޑް ޗިލްޑްރަން؛ (ސަޕްލިމެންޓިންގ ދަ ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް ކޮންވެންޝަން އެގެއިންސްޓް ޓްރާންސްނޭޝަނަލް އޯގަނައިޒްޑް ކްރައިމް)ގައި ދިވެހިރާއްޖެ އިން ބައިވެރިވުމާ ގުޅޭ ލިޔެކިޔުމުގައި މި ދަންނަވާ ލިޔުންތަކުގެ ކޮޕީ މި ސިޓީއާ އެކު ފޮނުވީމެވެ. 1- ޕްރޮޓޮކޯލް ޓު ޕްރިވެންޓް ސަޕްރެސް އެންޑް ޕަނިޝް ޓްރެފިކިންގ އިން ޕާސަންސް އެސްޕެޝަލީ ވިމެން އެންޑް ޗިލްޑްރަން؛ (ސަޕްލިމެންޓިންގ ދަ ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް ކޮންވެންޝަން އެގެއިންސްޓް ޓްރާންސްނޭޝަނަލް އޯގަނައިޒްޑް ކްރައިމް)ގައި ދިވެހިރާއްޖެ އިން ބައިވެރިވުމާ ގުޅޭ ގޮތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފޮރިން އެފެއާޒުން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ކަރުދާސް. 2- އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު: ސީ-32/1/25/2013/26 (2 އޭޕްރީލް 2013) ސިޓީގެ ކޮޕީ. 3- މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތް އެންޑް ޖެންޑަރގެ

ނަންބަރު؛ 13-އީ/25/2013/139 (20 އޮގަސްޓް 2013) ސިޓީގެ ކޮޕީ. 4- މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ، ފެމިލީ އެންޑް ހިއުމަން ރައިޓްސްގެ ނަންބަރު؛ 36/2013/25/1ޖީ.އެލް-437 (10 އޮކްޓޫބަރު 2013) ސިޓީގެ ކޮޕީ. އިޙްތިރާމާއެކު ޤަބޫލުކުރެއްވުން އެދެމެވެ. 22 ޛުލްޤަޢިދާ 1435، 26 ސެޕްޓެމްބަރު 2013. ހާދިމުކުމް، އަބްދުﷲ ހާމިދު އަބްދުލްޣަފޫރު.

ދިރާސާކުރުމުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރެއްވުމަށް ޒަރޫރީ ސަފުހާތައް ކޮމިޓީ އަށް ފޮނުވުމަށް ނިންމަން.

7. މަޖިލީހަށް ތަޢާރުފުކުރަންޖެހޭ ބިލާއި ޤަރާރު

ދިރާސާކުރުމުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

އެޖެންޑާ ނަންބަރު 7، މަޖިލީހަށް ތަޢާރުފުކުރަންޖެހޭ ބިލާއި ޤަރާރު. އެފަދަ މައްސަލަތަކެއް މިއަދަކު ނެތް.

8. ކުރިން ތަޢާރުފުކުރެވިފައިވާ ބިލުތަކުގެ ކުރުއް އިސްލާހުކުރުން.

ދިރާސާކުރުމުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

އެޖެންޑާ ނަންބަރު 8، ކުރިން ތަޢާރުފުކުރެވިފައިވާ ބިލުތަކުގެ ކުރުއްގެ އިސްލާހު ވެސް މިއަދަކު ނެތް.

9. އިބްތިދާއީ ބަހުސް

ދިރާސާކުރުމުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

އެޖެންޑާ ނަންބަރު 9، އިބްތިދާއީ ބަހުސް. އިބްތިދާއީ ބަހުސްގައި މިއަދު މި ޓީ ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ އާމިރު ހުށަހެޅުއްވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 262 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު. މި ބިލުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އިއްވާފައި ވާނީ 25 ސެޕްޓެމްބަރު 2013 ގައި ބޭއްވުނު، 2013 ވަނަ އަހަރުގެ 3 ވަނަ ދައުރުގެ 15 ވަނަ ޖަލްސާގައި. މި ބިލު މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވައިދެއްވުމަށް ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ އާމިރަށް ފުރުސަތުއަރުވަން.

ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަހްމަދު އާދިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބسم الله الرحمن الرحيم. އާދެ، ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އަށް އަޅުގަނޑު މި ހުށަހަޅާ އިސްލާހަކީ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިޒާމާ ބެހޭ މައްސަލައެއް، ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ވަޙީދު.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ނިޒާމާ ބެހޭ މައްސަލައެއް މި ނެގީ މި ކަމުގެ ސަބަބަކީ އިއްޔެ ދުވަހު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން މި ކަމުގައި އިސްތިޢުފާއެއް ނެގިން. އަދި އެއަށްފަހު މި ސަރުކާރުގެ އިސްލާމީ މިނިސްޓަރ ޖެހ. ސަރީރު ވެސް އެ ބޭފުޅާގެ ރަށުގެ މި ކަމުގައި ވަކި ހަމަކުރައްވާފަ. މި މާއްދާ އަކީ އިސްލާހު ހުށަހެޅިފައިން، މިއާ ޖެހޭކަމަށްވާތީ މާއްދާއެއް ނޫން ކަމަކު ވަކި މިދާގެ ފަދަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި މަޖިލީހުގައި ބައިވެރިވެގެން މި އިސްލާހު މަޝްވަރާކޮށް ވޯޓުދިނުމުގައި ކުރިއަށް ނެގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެހެން ރިޔާސަތުގައި މާލަން ގޮސް ޖަމާކުރައްވާފައިވާ ނިޔަށްދިރުސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަބަބުން ރިޕޯޓް ގޮތުގައި މި ދަންނަވަނީ. މި ބިލު މި ތަޅުމުގައި ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަ ހަރިގައި ހުއްޓާ ޤާނޫނީ ގޮތުން ބޭނުމެއް ނޫން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ނިޒާމާ ބެހޭ މައްސަލައެއް ކަމަށް ބަލައެއްނުގަނެވޭނެ. މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދާ އެއްޗެއްވާ ކަމެއް މަތިން އަޅުގަނޑު ޖަލްސާ ކުރިއަށް މި ގެންދަނީ، އަޅުގަނޑަށް ލިބިފައިވާ ޤާނޫނީ ތަފާތު އެއްޗެހެން. ޤާނޫނުއަސާސީގެ ކޮންމެ މާއްދާ އަކީ ވެސް އެ މާއްދާ އަށް އިސްލާހު ހުށަހަޅައި، އެކަން ކުރުމުގެ ބާރު މި މަޖިލީހަށް ދީފައިވާ މަޖިލީހަށް. އެހެންވީމާ، ނިޒާމާ ބެހޭ މައްސަލައެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ބަލައެއްނުގަނެވޭނެ. ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު އާދިލް، ބާކީ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވުމަށް.

ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަހްމަދު އާދިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އަށް އަޅުގަނޑު މި ހުށަހަޅާ އިސްލާހަކީ ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އަށް އަންނަނިވި އިސްލާހު ގެނައުން؛ 1- ޤާނޫނުއަސާސީގެ 262 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ އެއް ނަންބަރުގެ ގޮތުގައި އަންނަނިވި އިސްލާހު އިތުރުކުރުން. (ނ) 1- މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާ ދައުލަތުގެ ދީން. އާދެ، މި އިސްލާހު ގެނައުމާ ގުޅިގެން އަންނަނިވި...

ރިޔާސަތުން ވަހަކަދެއްކެވުން:

ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް ހުރުމަތްތެރިކޮށްދެއްވައި އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ! ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް ހުރުމަތްތެރިކޮށްދެއްވާ! އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ގޮނޑީގައި އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ! ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް ހުރުމަތްތެރިކޮށްދެއްވުމަށް ނަސޭހަތްތެރިވަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ! ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް ހުރުމަތްތެރިކޮށްދެއްވުމަށް އަދި ވެސް އެއް ފަހަރު ދަންނަވަން. ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ގަވާއިދަށް ހުރުމަތްތެރިކޮށްދެއްވުމަށް އަދިވެސް އެއް ފަހަރު ދަންނަވަން. ދެން ޖެހޭނީ ނަން އިއުލާން. ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް ހުރުމަތްތެރިކޮށްދެއްވާ! އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ! ކެޔޮޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވަހަކަފުޅު ކުރިއަށް ގެންދަވާ.

ކެޔޮޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނާޝިދު ވަހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ ބިލަކީ، ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 261 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ގޮތުގައި އަންނަނިވި އިސްލާހު ގެނައުން. މި އިސްލާހަކީ މި އިސްލާހާއި މި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމުން ވަރަށް ގިނަ ބައެއް ކަންބޮޑުވާ، ނުވަތަ މި މަޖިލީހުގައި ހިތްހަމަޖެހިގެންނާ މަދު ބައެއް ކަންބޮޑުވާ...

ރިޔާސަތުން ވަހަކަދެއްކެވުން:

ކޮޅަށް ތިއްބެވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ! ކޮޅަށް ތިއްބެވި ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ! ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ވަޙީދު މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް ހުރުމަތްތެރިކޮށްދެއްވާ! ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ވަޙީދު މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް ހުރުމަތްތެރިކޮށްދެއްވުމަށް ނަސޭހަތްތެރިވަން. ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ވަޙީދު، މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް ހުރުމަތްތެރިކޮށްދެއްވުމަށް އަދިވެސް އެއް ފަހަރު ދަންނަވަން. ދެން ޖެހޭނީ ނަން އިއުލާން.

އަޑުގަނޑު މި އިއްވަނީ ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ވަހީދުގެ ނަން. ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ވަހީދުގެ ނަން އަޑުގަނޑު އިއްވައިލީން. މަޖިލިސް ދޫކޮށްލައި ނުކުންނަވާ! ސަރުޖަންޓް އެޓް އާރމްސް ތޮއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ވަހީދު މަޖިލީހުން ނެރުމުގެ ކަންތައް ހަމަޖައްސަވާ!

(ޖަލްސާ މެދުކަނޑުއްވައިލެއްވުން: 09:45 އިން 10:30 އަށް)

[ހުސްވަގުތުކޮޅު: 10:30 އިން 11:00 އަށް]

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. އާދެ، އަޑުގަނޑު ޖަލްސާ ކުރިއަށް ގެންދަން މި ފަށަނީ. އަޑުގަނޑު ފުރަތަމަ މި ދަންނަވާލަނީ މަޖިލީހުގެ ކޯރަމް އަދި ބަލަލާނަން. އެއީ ސަރުކާރުގެ ޚަރަދުތަކަށް ބޭނުންވާ ބިލު ކޮމިޓީ އަށް މައްސަލަތައް ހުށަހެޅުމޭ. އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މާރިޔާ އަޙްމަދު ދީދީ ހަމަޖެހުމަށް އެދި އެމް.ޑީ.ޕީގެ ޕާލިމެންޓްރީ ގްރޫޕުން ސިޓީ ފޮނުވާފައި ވޭ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ 2ގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެކަން އެގޮތަށް އިޢުލާންކުރަން. އަޑުގަނޑު ދެވަނަ އެޖެންޑާ އައިޓަމް މި ކުރިއަށްގެންދަނީ. އަޑުގަނޑު ފުރަތަމަ ފުރުޞަތު އަރުވާލަމުން މި އަރުވަނީ ކެޔޮދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު އާދިލަށް ބިލު ހުށަހެޅުއްވުމަށް.

ކެޔޮދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އާދިލު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އަށް އަޑުގަނޑު މި ހުށަހަޅާ އިސްލާޙަކީ ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އަށް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިޒާމާ ބެހޭ މައްސަލައަކަށް، ނިޒާމާ ބެހޭ މައްސަލައެއް މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމު.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޤާނޫނުއަސާސީގައި 12 ވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުން؛ މިއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާތަކުގެ ތެރޭގައި ބަދަލުގެނެވޭނެ މާއްދާތަކެއް ނޫން ކަމަށް ވާތީ، މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 262 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުން މާއްދާއަކުން އިސްލާހުގެނައުމަށް ހަމައެކަނި ދެމެހެއްޓޭނެއެވެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ވާހަކަ ދަންނަވާލަން މި ޖެހޭ ބަދަލުވުމުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހުރިހާ މާއްދާތަކުގެ ތެރެއިން 260 ވަނަ މާއްދާއާ ހިސާބަށް ޤާނޫނުއަސާސީ ބަޔާންކޮށް، ނިމެނީ. އޭގެ ފަހުން މި އަޅާ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ގުޅުމުގައި ހަމަޖެއްސުމުގެ ގޮތްތަކާ ކަނޑައަޅައިފައިވާ މާއްދާތަކުގެ 12 ވަނަ ބާބުގައި އަދި އޭގެ ފަހުން 13 ވަނަ ބާބު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރާ ކަމަކީ މި އިސްލާހަކީ މިއަދުގައި މައްޗަށްގައި ވާހަކަދެއްކުން ގުޅިގެން ބާވަތް ނޫން. މި އިސްލާހު، މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ މި ބާބު؛ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 12 ވަނަ ބާބާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 13 ވަނަ ބާބުގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިގޮތަށް ދެކިދާނެ ނިމިފައިވާތީ. ދާއިރާތަކުން ހަމަހަމަކުރެވި ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމުގެ ބަޔަކު މަޖިލީހުގެ އެއްބަސްވުމާ ހަމައެކަނި ކުރެވޭނެ. މިގޮތަށް ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމުގެ ބާރު މަޖިލީހަށް އަޅުގަނޑު ހަމައެކަނި ދެކެމެވެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެކަމަކު އަ ކަމެއް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް! މިއީ ވާހަކަދެއްކެވުމަށް އެދި ފުރުޞަތެއް ނޫން. މި މަޖިލީހަށް ސާފުވެއްޖެ. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ބުރަކާ) އާދެ، ނިޒާމާ ބެހޭ މައްސަލައެއް ހުށަހެޅީ. ޤާނޫނުއަސާސީގައި އިސްލާހުގެނައުމާބެހޭ މާއްދާތައް ނިޔާނުވާ ކަމަށް ބުނާތީ ޤާނޫނީ ވަކި އަޅުގަނޑުމެން ދިރާސާ ކުރާނެ ކަމެއް. ކޮމިޓީގެ ނައިބުރައީސް އިއްޒަތްތެރި ހެންވޭރު ފުރުޞަތު ހުށަހަޅުއްވާނެއެވެ.

ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢާޠިފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، އަޅުގަނޑު ޤާނޫނުއަސާސީއަށް މި ހުށަހަޅާ އިސްލާހަކީ ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އަށް އަންނަނިވި އިސްލާހުގެނައުން. 1- ޤާނޫނުއަސާސީގެ 262 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި އިސްލާހު އިތުރުކުރުން. (ހ)ގެ ނަންބަރު 1 އަށް، މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާ؛ ދައުލަތުގެ ދީން. މި މާއްދާ އިތުރުކުރުމަށްފަހު، އަންނަނިވި އަކުރުތައް ބަދަލުވާނެކަމުގެ ވާހަކަތައް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބިލެއް މި ބިލަކީ. އަދި މި ބިލު ހުށަހަޅަންޖެހުނު ސަބަބު އަޅުގަނޑު ސާބިތުކުރުމަށް ހަމަ ވަރަށް ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ސާމާލުކަމަށް ބޭނުންވަނީ. ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާ މިގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ދައުލަތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ މެދުގައި، އަޅުގަނޑުމެންގެ މާއްދާތައް

އިސްލާމްދީނުގެ ވާހަކަ ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އޮންނަ މާއްދާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އެކަނި ބޭނުންވެގެން ބަދަލުކުރެވޭ ގޮތަށް އޮތުމަކީ އަޅުގަނޑު ހަމަގައިމު ފެނޭ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑުގެ ހިތަށްފުރަސާރަ ކަމަކަށް ނުވާތީވެ އަޅުގަނޑު މި ކުރާ މަސައްކަތަކީ މިއީ ހުރިހާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ހިތްހަމަޖެހުމަކަށް ވާނެ ކަމަށް ދެކެ، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާފައިވާ ބިލެއް. އެހެންނަމަވެސް މި ބިލު ހުށަހެޅިގެންދާ ވަގުތުގައި މިއާ ގުޅޭ ގޮތުން ބަލާއިރު ވާހަކަދައްކަމުންދާތީވެ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އިދާރާބެލެހެއްޓުމާ އެކު ކަންކަން ދިރާސާކޮށްގެން ފުރިހަމަ ވިސްނުމަކަށް ނޫނިއްޔާމުން އަޅުގަނޑުމެން އެ ވާހަކަ ދެއްކުމަކީ އެއީ އެންމެ ޖެންޑަރު ގޮތެއް ނޫން. މިއަދު ފެނޭ މި މަޖިލީހުގައި މިކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން، މި ބިލު ހުށަހެޅުއްވުމަށްފަހުގައި ނުވަތަ ހުށަހަޅައިން ފުރުޞަތު މި ބިލު ހުށަހެޅުމަކީ ގެންގޮސް، މިޒާތި އަދި ދީން މަޢުލޫމާތުގެ ތަފާތުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ކަމަށް ނުވަތަ ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ކަމަށް އިސްލާމްދީނުގެ ވާހަކަ ބަޔާންކޮށްފައިވާ 10 ވަނަ މާއްދާއާ ބެހޭ ގޮތުން، ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށް ދީފައި، ދީފައިވާ ހުރި ވާހަކަތަކަކީ މިއީ ކަނޑައެޅިގެން ރައްޔިތުންނަށް އޮޅޭ ގޮތަށް ދީފައިވާ ހުރި ވާހަކަތަކެއް. އަޅުގަނޑުމެން މިފަދަ ބިލެއް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ހަޤީޤީ ސަބަބު މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ރަނގަޅަށް އެނގިގެން ހިނގައްޖެ. އެހެންވީމާ، މި ބިލަކީ މިދަންނަވާ އުސޫލުގެ މަތިން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާފައި އޮތް ބިލުކަން ވާތީވެ، އަދި ހަމައެއާއެކު ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ވަރަށްގިނަ މާއްދާތަކެއް، ވަރަށް ގިނަ މާއްދާތަކެއް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރި ނަމަވެސް ރައްޔިތުންގެ ރުހުން ހޯދައިގެން ނޫނިއްޔާ ނުވަތަ ރައްޔިތުންގެ ބަހެއް ހޯދައިގެން ނޫނިއްޔާ ތަސްދީޤުކުރުމަށް ކަމަށް ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 262 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވޭ. އަޅުގަނޑު މި ހުށަހަޅާ އިސްލާހަކީ 10 ވަނަ މާއްދާ މި ދެންނެވި މާއްދާގެ ތެރެއަށް ގެނެސް، ހިމާޔަތް ހޯދުން. މި ހިމާޔަތް ހޯދުމުގެ ބޭނުމަކީ މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ބޭނުންވިޔަސް އެ މާއްދާ ނުކުރެވޭ ގޮތަށް. ރައްޔިތުން ކައިރީ އަހައިގެން، ރައްޔިތުން ކައިރީގައި ހުރުން އޮތުމޭ، ނަތީޖާ ނުވަތަ ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލު ރެފަރެންޑަމަކުން ގޮސްގެން އިސްލާމްދީން މި ތަނުގައި އޮންނަން ފެނޭތޯ، ނޫންތޯ ބަލާ ގޮތަށް ހުށަހެޅި ބިލެއް ކަމަށް ގޮތަށް ދީފައިވާކަމުންދާ ވާހަކަތަކަކީ ކަނޑައެޅިގެން ރައްޔިތުންގެ ހިތްވަރުދެވޭ އަދި އިތުރަށް ނުލަފާކަން އުފެއްދުމަށް ޖަހައި ދީފައިވާކަން ވާހަކަތައް ކަމަށް ވާނީ އަޅުގަނޑު ހަމަ އެކަން ކުރެވިދާނެތީ. އަދި، މިފަދަ އިސްލާހަށް ވަންޖެހޭ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތަކީ އަޅުގަނޑު ފެނޭ ހަމަ ޤަބޫލުކުރަނީ ބައެއް އިޖުތިމާޢީ މެންބަރުން، އަދި ހުކުމްކުރާ މި ހުށަހެޅިއިރުގައި މިކަމާ ނުރުހުމާއެކު ވާހަކަދެއްކި ބޭފުޅުންގެ ވާހަކަތަކަކީ ރިޢާޔަތްކޮށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅައިދޭން. މި ބިލު ކޮމިޓީގެ މަރުޙަލާގައި މި މާއްދާ އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެންމެ ރައްޔިތަކު ނުޖެހޭ ނަމަވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެންމެ ރައްޔިތަކު ނުޖެހޭ ނަމަވެސް ނުލާމެހި މާއްދާއިރުގެ ގޮތުގައި ކޮމިޓީ މަރުޙަލާގައި މިކަން މިއަދުވެސް ފުރިހަމަ އަދި މި އިސްލާހު ވެގެންދިޔުމަކީ މިއީ އަޅުގަނޑު ހަމަ މި ބިލު ހުށަހަޅަމުން ދަންނަވާލަން ބޭނުންވާ ވާހަކައެއް ކުރުގައި ދަންނަވާލަން. އަދި ހަމައެއާއެކު މި ބިލާ ގުޅޭ ގޮތުން،

ބައެއް ބޭފުޅުން 262 ވަނަ މާއްދާއާ ބެހޭ ގޮތުން ދައުލަތުގައި ހުރި ވާހަކަތަކާ ވެސް އަޅުގަނޑުގެ ކަންފަތުގައި ވަރަށް
ބޭރަށް ހަރުލާފައި ހުރި ވާހަކަތަކެއް. އެހެންވީމާ، އެކަމަށް ހައްލު ހޯދުމަށް ބަލައި ވެސް މި މަޖިލީހަށް އިސްލާހު
ހުށަހަޅާނަން. އަދި އެއަށްވުރެ ރަނގަޅު ވިސްނުންތަކެއް ހުށައެޅޭ ކަމަށް ވަންޏާ އެ ވިސްނުމަށް ހަމަ އެހެން ބޭފުޅުން
ވެސް އިސްލާހު ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތު ލިބިގެންވާ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، މިކަހަލަ ކަންކަން މިހެން ކުރަމުންދާއިރުގައި
އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި މިއީ ވަކި ސިޔާސީ ފިކުރަކަށް ނުވަތަ ވަކި ބަޔަކަށް ފައިދާވާ ގޮތަށް
ކުރެވޭ ކަމެއް ނުދެކެ، އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ހިތްހަމަޖެހޭ މާއްދާއެއްގެ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ދައުލަތުގެ ދީނާ ބެހޭ ގޮތުން ނުވަތަ އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސްތަކާ
ޚިލާފު އެއްވެސް ޤާނޫނެއް ނުހެދޭނެ ކަމަށް ބާރުއަޅައިފައިވާ ވާހަކަ ތަކުރާރުކުރާ ދައުލަތުގެ ރުކުންތަކުގައި،
އެއްކަމަ މާއްދާ ދީން ގޮތަކަށް ދީނާގެ ނުވަތަ އިސްލާމްދީނުގެ މަސްދަރުން ބެލުމުގެ ހަމަތަކަށް ބަދަލުކުރުމާ
ގޮތެއް އައިސް އެ މާއްދާ؛ އެ މާއްދާ ހިމެނުމުގެ އަސްލު ބޭނުން ފުރިހަމަކުރެވޭނެތޯ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް
އެނގޭ އިސްލާމްދީނުގެ ވާހަކަ ދީގައި ބާރުކުރާކަން، ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބާރުކުރާކަން ވެސް ޖެހޭ
ވެސް އެއްކަލާ ނޫން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މާތްވެގެންވާ އިސްލާމްދީން އަސާސްތަކާ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެންނާ ހަމައަށް
ފުރިހަމަކޮށްދީފައިވާ އިޖާޒަ ޤާނޫނެއް ވ. އެ ޤާނޫނަށް އަޅުގަނޑުމެން ތަބާވާ ހިނދުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް
ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބާރުކުރާކަމަށް ވެސް މާއްދާ އެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، އެހެންނަމަވެސް، މިފަދަ މާއްދާއެއް
ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބާރުކުރާކަން، މި މާއްދާ ދޫކޮށް ތަފާތު ގޮތްތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ކަންތައް ކުރިޔަށް ކުރަނީ
ކަންތައްތަކުގެ ބިރުވެރިކަން އަދި ހަމަޖެހިގެން އަޅުގަނޑުމެން މިކަން ކަނޑައަޅަން ނޫނީ، އަޅުގަނޑު ހަމަ
މި ދައުރުގައި ފުރިހަމަކޮށްދީފައިވާ، ބަދަލުކުރަން ނުޖެހޭ ވާހަކަ ދެކެނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ
ހުށަހަޅަމުން. ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާ އަދި އެއްވެސް ހުކުމެއްގައި
އިސްލާހުކުރުމަށް، އަދި ބައެއްބަޔަކު ދެކޭ ގޮތުގައި ބައެއްބަޔަކު ހުރުމަށް ނެތިއްޔާ ބައިވެރިވާ ޖުމްހޫރިއްޔާ
އަށް ބަދަލުކުރުމަށް ކަމަށް 262 ވަނަ މާއްދާގައި ބައްޓަންކުރެވިފައިވާ ގޮތަށް މި މާއްދާ
އިސްލާހުކުރުމަށް، މި މާއްދާ އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ބައެއްގެ ދުވަސް ބަދަލުކުރުމަށް ބަދަލުކުރުމަށް މާއްދާގެ
ގޮތުގައި މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބާއްވާފައިވާ ބަލަހައްޓަންޖެހޭ ޤާނޫނީ ބަދަލުތަކަށް ފެށޭނެތޯ؟ ބަލަހައްޓަނީ މިފަދަ މާއްދާއަކީ
އިސްލާހު ހުށަހެޅުމާ މިކަމާ ކަންބޮޑުވާން ވާހަކަދައްކަނީ؟ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ ބައެއްބަޔަކު ދެކޭ ގޮތުން ބިލު
ހުށަހެޅުމާ ބައެއްބަޔަކު ދެކޭ ގޮތަށް، އިސްލާހު ހުށަހެޅުމަކީ މިއީ ބައެއްބަޔަކު ދެކޭ ގޮތާ ހަމައަށް ގެންދަނީ
ވެސް ފާސްކުރާ ބައެއް. އެކަން ކުރިއަށްގެންދަން އަދި އެއާއެކު ހުށަހަޅާ އިސްލާހާ ބަރާބަރު އެއް ގޮތަކަށް
ކަމަށް ގަބޫލުކުރާނީ، ބޭނުމާ ބައިގެ ބޮޑުގެން ބަލަހައްޓަނީ ވެސް އުސޫލުތަކެއް؛ ފުރަތަމަ ކުރުން ނިމުމަށްފަހު

ބަހުސްކޮށްފައި، ބަހުސްކުރުމުގެ ބަހުސްގައި ދެކެވޭ ވާހަކަތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ކޮމިޓީ މަރުޙަލާގައި އެ ކޮމިޓީ ބިލު ދިރާސާކޮށް، އެ މަސައްކަތް ކުރަމުން މި ދަނީ. އެހެންވީމާ، އެފަދަ ފުރުސަތުތަކެއް އޮތުމާ އަޅުގަނޑު މި ހުށަހަޅަނީ އިސްލާހުތަކެއް ރަނގަޅަށް ނުވަތަ މޮޅަށް އެ އިސްލާހުތަކުގެ ކަމަށް ބޭނުންވާތީ ޤާނޫނު މިއަދު މިދާނުގައި އަދި އެހެން ބަންޑާރަގައި ވެސް މިކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ދައުލަތުން ވާހަކަދައްކާ އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވާލަން. މިއީ ފަހަރެއްގައި ވެސް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ނުވަތަ ސަރުކާރުގެ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ބަޔަކު ތިބޭނެ އަޅުގަނޑު ކުރި ކަމެއް ނޫން. މިއީ އަޅުގަނޑުގެ ސިޔާސީ އަށް، އަޅުގަނޑުގެ ޕާޓީ އަށް، އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ފުރިހަމަ އިސްލާހެއް ކަމަށް ވާތީވެ އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަމުން ދެން އިސްލާހެއް. ފަހަރުގައި ވެސް އެއްވެސް ބަދަލަށް މި ކަމުން ސިފައިން ގޮތުން މަސްއޫލު ހުރިހާ ކަމަކަށް ވެސް ނޫން. އަދި ފަހަރުގައި ވެސް އެއްވެސް ބަދަލަށް މިގައި ސިފައިން ގޮތުން ނިކަމެތިކަމުން ހުރުން ވެސް ކޮންމެ އެއް ކަމުން ނޫން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ވަރަށް އިޚްލާސްތެރިކަމާއެކު މި މަޖިލީހުގެ އެންމެހާ އިޙްތިރާމް މެންބަރުންނަށް ދަންނަވާލަން އޮތީ، މި ބިލަކީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް އެކަމުން ހިތްހަމަޖެހުން ބޮޑުވި ކަމުގައި ދެކެވޭގޮތުން ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އިސްލާމްދީނުގެ ވާހަކަ ބާރުންޑާކުރުމަށް ބާރުއަޅުއްވާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދުވެސް އެ މާއްދާ އަށް އިސްލާހުތަކެއް މާއްދާއެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަޖެހިފައިވާ އިސްލާހުތަކެއް. މި އިސްލާހަށް ވޯޓު ދޭން ވާހަކަ ފަޅާއަރުވަން ބޭނުންވާ ގޮތް ވާހަކަދެއްކުން ފަސޭހަކަމާއި ފުރިހަމަކަމާއެކު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބައެއް މާއްދާތައް ފާސްކުރުމަށް ތާއީދު ކުރަމުން ކޮމިޓީގެ ވާހަކަދެއްކުމުގައި މި އިސްލާހު ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ކަމަކަށް ވެސް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެ ބޮޑު މައްސަލައެއް ހުރި ކަމާއި ދިމާވާ ކަންކަމުގެ މައްސަލަތައް ހަމަޖެހުމަށް ހިމެނޭ ހުރިހާ ބާރުތަކެއް ވަނީ ބާރު ނެގުމުގެ ބާރު ދޭން ގަވާއިދު ކޮމިޓީގައި މި އިސްލާހު ހުށަހަޅާ ކަމަށް ބުނާތީ އެ މާއްދާގެ ބާރު ފަސޭހަކޮށްދޭނެ ވިސްނުމުގައި ހުރި ނުބައި ޤާނޫނީ ބާރުތަކެއް ކަމަށް. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ ހަމަ ހުރިހާ ކަމަކީ ވެސް ދިވެހި ޤާނޫނުއަސާސީ މި މާއްދާއާ ގުޅޭ ގޮތުން ބަލާ ދާއިރާތަކުގައި ވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރައްޔިތުން ޤާނޫނީ ގޮތުން ހަމަ ހަމަ ބައެއް ކަމަށް ބުނެފައި ވާތީވެ މި ބިލު ހުށަހެޅުއްވި ބޭފުޅާ އަށް ޝުކުރު ދަންނަވާލަމުން ވާހަކަ ކުރު ކޮށްލާނަމަ ދެން މި ފަދަ އިސްލާހުތަކެއް ގެނެސް ޤާނޫނުއަސާސީ ހިމާޔަތްކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ މި ބަދަލުތައް އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ތާއީދުކުރަން. އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ ތާއީދުކުރާނަން ވެސް ތާއީދު ކުރާނަން. އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ ކުރުކޮށްލަމުން، އެ ބޮޑު ޤާނޫނީ ގޮތުން ދިވެހި ޤާނޫނުއަސާސީ އެއް ޤައުމެއް ކަމަށް ވާތީވެ އަޅުގަނޑު ދެކެނީ އެ ބިލު ފާސްކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ޙިމާޔަތް ކުރުމަށް ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް.

ހުރަހެޅިފައި، އެ އިސްލާހު ފާސްނުކުރުމުގެ ވިސްނުން ގެންގުޅުއްވައިގެން ކޮމިޓީގައި ބައެއް ބޭފުޅުން ދައްކަވާ ވާހަކަތަކަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އޮތީ ކުރިއަށް އޮތް ތަނުގައި ވެސް މި މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑު ދެކިހުރި ހިނދެއްގައި އަޅުގަނޑުގެ ބޭނުމަކީ، ފިޔަވަޅު ފުރަތަ އިސްލާހުތަކެއް މި މަޖިލީހުން ހުށަހަޅުއްވައިގެން ގެންދާނަމަ. އެއީ އަޅުގަނޑަށް ފެނިގެންވާ ބަހެއްކަން. އެ ބަހުގެ އެހެން ބޭފުޅުންނަށް ވެސް ފެނިގެންވާނެ. އެ ބަހުގެ އެންމެ ފުރިހަމަ ގޮތުގައި އެހެން ބޭފުޅުން ވެސް ބޭނުންކުރައްވާނެ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޕޯޓަށް ވާހަކަދެއްކުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހިސާބުން އިބްތިދާއީ ބަހުސްގެ އެއް ގަޑިއިރުގެ ބަހުސްގެ ވަގުތު އަޅުގަނޑު ހުޅުވާލަން. އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ މިލަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ރިޒާ އަށް.

މިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ރިޒާ ވާހަކަދެއްކުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އަށް ...ވަނަ އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު މި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅިގެން، އަޅުގަނޑުމެންނާ ހިސާބަށް ބަހުސްވަމުން އައިއިރުގައި ވަރަށް ގިނަ ގޮތްގޮތުން ތަފާތު ޝުޢޫރުތަކާއި ތަފާތު ހިޔާލުތަކާއި އެކިއެކި ބޭފުޅުންގެ ހުރިކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކޮށްލެވޭ. އަދި ހަމައެއާއެކުގައި މިއަދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެންމެ ބޮޑު؛ އިސްލާމްދީނުގެ ހުރިހާ ކަންތައްތަކާއި ބެހޭގޮތާ ހަވާލުވެގެންހުންނެވި ވަޒީރުގެ ޒާތުގެ ވެސް ހުރި ގޮތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ. އެ ބޭފުޅާ ވެސް މިދާދުވަހު އަދި އެންމެ ރަނގަޅު ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ތިމަންނާމެން ނެރުނު ކަމާ، މިކަން މިހެން އޮތުމަކީ. އަޅުގަނޑުގެ ޚިޔާލުގައި މި ބިލު މި މަޖިލީހަށް ހުރަހެޅިގެން، މިގޮތަށް މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 262 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މި އިސްލާހު ވަރުގަދަ ކަމަށް ވާނަމަ މިގޮތަށްދިޔައިން ނުކުންނާނެ ނަތީޖާއެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ކަންތައްތަކާއި އެބަ ހުރި. މިސާލަކަށް ދަންނަވާ ކަމަށް ވާނަމަ، އެއްވެސް ހާލަތެއްގައި، އެއްވެސް ޖަމާޢަތެއްގައި މިގޮތަށް އައުދުއްގެ ސަބަބުން ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އަށް މި އިސްލާހު ގެންނަން ފެންނަ ކަމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި މިބެ ބަހާރަކު ފުރިސްގެން، އެ ހާލަތުގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ބޯޗާކަމުގެ ދޮގު ބަރާބަރަކަށް އަދި މިފަދަ ކަންތައްތަކެއް ދިމާވެދާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ. 1% މީހުން ނަގަވާފައި ނުވަތަ 2% މީހުން ނަގަވާފައި އާންމުކޮށް ބޮޑުކޮށް ކަމަށް ވާނަމަ، އެގޮތަށް މިހާރު ފެންނަނީ ފުރުސަތު، އެގޮތަށް ވަކިފަދަ ވިސްނުމެއް ގޮތަށް ވާނަމަ އެއް ނުކުމެގެން ދާނެ ކަމަށް ވެސް ދުރުވެގެން ހާލަތްތަކަކަށް ބަލާއިރު ބަދަލުކުރުމަށް ނުވަތަ ވިސްނުމަށް ދިޔަ ނުވަތަ އިސްލާމްދީނާ ފުރުސަތު ތަޢާރުފުކޮށްދޭން ބޭނުންވާ ޤުދުރަތް ދެކޭ އަޅުގަނޑު ހިތްހަމަޖެހުމާ ތަސައްވަރުކޮށްގެން ކުރިއަށް ދާން ބޭނުންވާ ފުރުސަތުތަކެއް ހުށަހަޅާ. އެ ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭ އަދި ފުރުސަތު އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ބޭނުންވާ ބާރު.

ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެބަ ތިބި؛ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެބަ އޮތް މައިނޯރިޓީ އަށް ވެސް އިޢުތިމާދުކުރަންޖެހޭ
ވާހަކަ. މައިނޯރިޓީގެ ވެސް ޙައްޤުތަކެއް ހުރި ވާހަކަ. މައިނޯރިޓީގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމަށް ޚާއްޞަ ވެސް
މަސައްކަތްކުރަންޖެހޭ ވާހަކަ. ދިވެހި ދައުލަތުން ވެސް އެ ޙައްޤު ހިމާޔަތްކުރުމަށް ޚާއްޞަ މަސައްކަތްކުރަންޖެހޭ ވާހަކަ.
އަދި ދިވެހި ދައުލަތުގެ ޝިޢާރުން އުފެއްދުމުގައި ހުރި ހުރިހާ މުއައްސަސާތަކުން ވެސް އެ މައިނޯރިޓީގެ ޙައްޤުތައް
ކަށަވަރުކުރުމަށް ބަލައި ނުވަތަ ހިމާޔަތްކުރުމަށް ބަލައި ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ވާހަކަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު
ރިޕޯޓަކީ މިގޮތުން މި އިސްލާމީ ގައުމުތަކުން، 262 ވަނަ މާއްދާގެ ނަންބަރެއްގެ ގޮތުގައި މި އިސްލާމީ
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހިމެނިއްޖެ ކަމަށް ވާނަމަ، އެއްވެސް ގޮތަކުންގައި މި ދުނިޔެ ގާތު ތިރިވަނީ ޖަހާ ގޮސްގެން،
ރައްޔިތުންގެ ޒާތީ ހައްދުތަކަން ގޮސްގެން 0.001% މިހާ ވެސް އާސަރުގާ ބޮޑުވީ ނަމަ، އާދޭ ނަޞީޙަތަކަށް ވެގެންދާނީ
ދުނިޔޭގެ ކަންތަކުގައި މިހެން ބޭނުން، ނަމަވެސް ދުނިޔޭގެ ކަންތަކުގައި މިހެން އިސްލާމްދީނާ އިދިކޮޅު ފަލްސަފާތައް،
ނަމަވެސް އިސްލާމްދީނާ އިދިކޮޅަށް މަސައްކަތްކުރާ ފަލްސަފާތަކުން؛ އަޅުގަނޑު ރިޕޯޓަކީ މި ދުނިޔެ މަދު ޖަސަދުން
މީހުންގެ ބައްޓަން ހިމާޔަތްކުރުމަށް ބަލައި ވަކާލާތުކުރާނެ ފުރުސަތެއް ހުޅުވިގެންދިޔައީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން
ޤާނޫނުއަސާސީ ބަލައި ވަކިވެފައި އަދި މި ވަރުގެ ގާނޫނުގައި މި އިސްލާމްދީނަށް ކަމުދާނެ ގޮތުގެ ޤާނޫނުތަކެއް
އިސްލާމްދީން ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނީގޮތުން ހަރުދަނާކުރުން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާމްދީނުގެ ނަމަ،
ކުރަންޖެހޭ ވަރަށް ގިނަ ކަންތަކެއް އެބަ ހުރި. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި މިހާރަކީ މުސްލިމުން ދައުލަތަކީ
ޖާއިބާވެރި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ބޭނުމުގެ ތެރެއިން، މިގޮތު މި އަހަރު ސިއްސުވާލުގެ ތެރެއިން މަސައްކަތްކުރުމުގެ ގޮތެއް
ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރެއިން ގިނަ ރައްޔިތުންނަށް އަޅުގަނޑު ހިތުން އުނދަގޫ ބަދަލުގަނޑު ގޮތުގައި ކުރުވުމުގަ
ކަމްތަކެއްތަކެއް ނުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނުތަކެއް ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާމްދީނުގެ ބޭނުންވާ ކަމަށް ވާނަމަ
މި ރައްޔިތުންގެ ބަދަލުކުރި އެއްބަސްވެ، މި ރައްޔިތުންގެ ބަދަލުކުރެވޭ ހިސާބު ފުރުސަތުގެ ބޭނުން އެއް ވާހަކައެއް
ސިޔާސަތު، އެއް ހަމަޖެހޭގެ ބައިގައި މިހާރު ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިމާ ކަމަށް ތިބިޔާ ސިފަތައް ދިރާސާކޮށް، އަދި މާދަމާ
އަރު ބަލައި މި ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާމްދީނުގެ ބޭނުން މަރުޙަލާއެއް ހުއްޓުވާން އެބަ ބޭރު. ހަމައެކަނި މިފަދަ
އަޅުގަނޑު ރިޕޯޓަކީ، މިސާލަކަށް ފުރުސަތު ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިސްލާމްދީނާއި އިސްލާމްދީން ހިތްވާ ވާހަކަ ނަމަވެސް
އިސްލާމްދީން އިދިކޮޅު ފުރުސަތުގެ ވާހަކަ ނަމަވެސް ތަރިކަ ފުރުސަތުގެ ވާހަކައެއް ދައްކަމުންދާ ނަމަ،
އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޭރުވެރިން އަމިއްލަ ޤާނޫނު މިކަމުގެ ސަރަޙައްދުން ކުރަނީ ކަން އަރުސަލުއްލާ އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު
ވިސްނާލަން އެބަ ޖެހޭ. ޤައުމުވެރިޔާ ދު އަހަރުދުވަހާ ގުޅުމާއިރު ތަރިކަ ވާހަކައެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ
ކަންކަމުގައި ތަޢުލީމީ ކުރުމުގައި ވަރަށް ބޮޑަށް ގަވާއިދު އަދި ވާހަކައެއް. ހަމައެކަނި އާދޭ ނަސީހަތަކީ
ވެގެންދާނީ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނީގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުން ބަދަލުވެގެން އެއްޗަކީ މުއްސަނދިންގެ ހިތުގައި
އިސްލާމްދީން ނުން އެހެން ދީނަކީ ޖާގަ އޮތްކަން، ނަމަވެސް އިސްލާމްދީން ނުން އެހެން ދީނަކީ ބިމަކަށްވެގެން

އުޅުނުން އެބަ ޖެހޭކަން، މި ކުދިން ރަނގަޅުކޮށްގައި ސަޤާފަތުގެ ނަޒަރިއްޔާތުން އިސްލާމްދީނާ ދޭތެރޭގައި ބަލާން ފުރުޞަތު،
ނުވަތަ އެގޮތަށް އެ ވިސްނުން އެ ކުދިންގެ ހިތަށް ގެނުވުމާއި ފުރުޞަތުތަކާއި ހުޅުވިގެން އެބަ ދެއެ. މިހާވަރަށް
ފުދުނަކަން ބޮޑު ގޮތެއްގައި މި ވާހަކަތައް ވަކާލާތުކުރުމުން މި ވާހަކަތައް ދައްކަމުން، މުދިނުކަމުގެ ހާލަތެއްގެ ވާހަކަތަކާއި
މުދިނުކަމުގެ އިސްލާމްދީނާ ހިލާފު ވާހަކަތަ، އަޅުގަނޑު ހިތްހަމަޖެހޭ މިގޮތަށް މި ވާހަކަތައް ދައްކަވާ ދުވަހު
ނަތީޖާއަކަށް ވެގެންދަނީ އަޅުގަނޑުމެން މުދިންނަށް ތަރުބިއްޔަތުދޭނެ ހިތުގައި ނުވަތަ އެ ކުދިންގެ ސިކުނޑިގައި
ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މި ދީ ފިކުރު އެބަ ތަރިކާ ގޮތް ވެއެ. އެހެންވީމާ، މި ސަބަބަށް ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ޖެހޭ
އިސްލާމްދީނާއި އިސްލާމްދީނާ އިނދިރާކު ހިތާމައަކާ ނުވަތަ މި ވާހަކަތައް ދައްކާކަށް ހުއްޓުއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ
ގައިމު އަޚްލާޤީ ތަރުބިއްޔަތު މަސައްކަތްކުރަން. އަޅުގަނޑު ހިތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަރުހިން، ދީނީ ހުރިހާ ކަމެއްގައި
ތަރުބިން އެއްވެސް މީހަކު އަޅުގަނޑުމެންގެ މި އިސްލާމްދީން އިނދިރާކުރަން، އިސްލާމްދީން
ހިތާމަ ވެއްޖެކަން ނުވަތަ އިސްލާމްދީން އިނދިރާކު ފިކުރެއް ގެނެސްގެ މީސްކުގައި އެކަން އަޅުގަނޑުމެން އެބާ ކަނޑައް
އަޅުގަނޑު ނުދެކެން. އެހެންވީމާ...

<u>ނަބިއްޔާ ދަރިންގެ ތަރުބިއްޔަތު އަޚްލާޤީ މުޢާމަލާތު ވާހަކަދައްކަވަން:</u>

ޝަފްޤަތާއި އިޙްތިރާމް ދެއްވުން. ޞަޙީޙުއަލްބުޚާރީގެ 62 ވަނަ ބާބުގެ (ر)ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ގޮތުގައި ނަންބަރެއް
އިޙްތިރާމްކުރުން ކުޑަކުދިން ދަރިންގެ އިޙްތިރާމް ދެއްވުމާ ހުރިހާކަމެއްވެސް އިސްލާމް އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް
ތާއީދުކުރާ އިސްލާމް. އާދެ! މި އިސްލާމް ބުނާ ގޮތުން ބައެއް ބާރުގެން ނުވަތަ އިނދިރާކުރަން ވާހަކަފުރުޞަތުދޭ
ބާރުގެން ދައްކާ ވާހަކަތަކަށް ބޮޑާއިރުގައި އަޅުގަނޑަށް ހިފެހި އެ ބާރުގެން ވަރަށް ކަންތައް ބޮޑުވާ ކަންކަމުގެ
އިސްލާމްދީން ބައި ކަމެއްގައި މި މަޝްހޫރުގައި ބަހުސްކުރާ ކަމުގައި ވެސް ވިއްސާ، އިނދިރާކު ބައެއް ބާރުގެން އެކަމާ
ކަންބޮޑުވެވޭއިރުގަނޑާ ކަމަށް ފުރަގަސްކުރާ. އެހެންނަމަވެސް ޞަޙީޙުއަލްބުޚާރީގެ 262 ވަނަ ބާބުގެ (ر)ގެ 1 ވަނަ
ނަންބަރަށް މިހާރު މި އިޙްތިރާމް ބާބުގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑު ހިތުން އިނދިރާކު ބާރުގެން އެ ވިދާޅުވާ ކަހަލަ
ކަންބޮޑުވެވޭކަމާއި އުފުދިގެންނުދާން. އެހެން ދަރަނިވަން މި ޒާހިރު ޞަޙީޙުއަލްބުޚާރީގެ 262 ވަނަ ބާބުގެ (ر) ގައި މި
އެންމެން މި ބާބުގެ (ر)ގެ ދަރިން ކަމުގައި ވިދާޅު، މި ޞަޙީޙުއަލްބުޚާރީގެ އަންނަނިވި ބާބުތަކަކަން
އިސްލާމްގެ ނަމޫނާ ތަރުބިއްޔަތުގެ މަޖިލިހުން ފުސްކުރާ އެއްވެސް ބިލާއް ތަރުބިއްޔަތުދޭ ނަބިއްޔާ ތަބިލީޣުކުރަންވާނީ އެ
އިސްލާމް ގެންދަވަން ތަރުބިއްޔަތު ދަރުސް ބައިވަރު ފާހަގަކުރެވޭ. އޭގެ ތެރޭގައި މި އެންމެން 3 ނަންބަރެއް. އެއް ނަންބަރުގައި
މި އެންމެން ޞަޙީޙުއަލްބުޚާރީގެ ދެވަނަ ބާބުގައިވާ އަސްލު ރަސޫލާއްލާހި މިނިވަންކަން؛ މި ބާބުގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް
މާއްދާއެއް އިސްލާމްކުރަން ވެއްޖެ ކަމުގައި ވަނީ ތަރުބިއްޔަތުގެ ފެންނަ ނުފެންނަ ވާޖިބަކަން ދަރުނެޒަރު ކަމަން މި
އެންމެން. ހަމަ އެގޮތަށް ދެވަނަ ނަންބަރުގައި މި އެންމެން މި ޞަޙީޙުއަލްބުޚާރީގެ 79 ވަނަ މާއްދާ (ر)؛ ތަރުބިއްޔަތުގެ

މަޖިލީހުގެ އުމުރު. މިއަދު ވެސް ބަދަލެއް ގެނަސް ކަމުގައި ވަނީ ވިއްސާ ރައްޔިތުންގެ ރުހުން ނުރުހުން ވޯޓަކުން ދާ ޓޯކަން މި އޮންނަނީ. ހަމަ އެފަދައިން 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި މި އޮންނަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 107 ވަނަ މާއްދާ؛ ރިޔާސަތުގެ ދައުރާއި 108 ވަނަ މާއްދާ؛ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އިންތިޚާބުކުރާ ގޮތް. މިއަދު ވެސް ބަދަލެއް ގެނަސްނުވެއްޖެ ކަމުގައި ވަނީ ވިއްސާ ރައްޔިތުންގެ ރުހުން ނުރުހުން ވޯޓަކުން ދަނެގަތުން. މި 3 ބަޔާ ވެސް ނުވަތަ މި 3 ނަންބަރުގައި މި އެކުލެވޭ ކަންތައްތަކާއި ވެސް ވަރަށް މުހިއްމު ކަންތައްތަކެއް ކަމަށް ވާތީ، މި ނަންބަރުތަކަށް އިސްލާހު ގެނައުމަށް ރައްޔިތުންގެ ރުހުން ނުރުހުން ވޯޓަކުން ދަނެގަތުމަށް. މިގޮތުން ކުޅަދުވަތް ބާރުއަޅާ އިގްޒެކެޓިވް ޕާވަރު އެ ހުރިހާ ބާރެއް މި އިސްލާހުގައި މި 3 ބައިގެ ބާރުތައް އަދި ބައެއް މާއްދާތައް އިސްލާހުކުރެވޭނީ ރައްޔިތުންގެ ރުހުމާ އެކު. އާއި ޤާނޫނުއަސާސީގައި މި އޮންނަނީ؛ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި މި އޮންނަނީ، ރައްޔިތުންގެ ދީން ދީނަކީ އިސްލާމް ދީން ކަމަށް. އާދެ! މިހާރުގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި މި އޮންނަނީ ދީނަކީ އިސްލާމް ދީން؛ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ދީން ސިޔާދަތާއި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އޮންނަ މާއްދާ ބަދަލުކުރެވޭނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 3 ބައިކުޅަ ދެ ބައިގެ އަޣުލަބިއްޔަތަކުން. އެހެންވީމާ، އެއާ ޚިލާފަށް އެކަން ބަދަލުވެގެން ދިޔައިމަ ޖަވާބު ދޭނީ ދައުލަތުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މި އިސްލާހުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޝްވަރާ ވަނީ. އަޅުގަނޑުމެން ދީނީ ބާރު ޖާގައި ޖަވާބުދާރީ ކަންތައްތަކެއް، ނުވަތަ ބައެއް މީހުންނަށް އެ ކަންތައްތަކެއް އެކަށީގެންވާ ގޮތަކަށް މުއައްސަސާތައް ކަނޑައަޅާ ގޮތަކަށް މުއައްސަސާތައް ހަރުދަނާކުރުމަށް އިސްލާހުގެ ދައުރު ނުވަތަ މި އިސްލާހަށް. މިހާރުގެ ސިޔާސީ މަސްއަލަ ރައްޔިތުން ވޯޓަކުން ވަނީ، މިފަދަ އިސްލާހުގެ އޮތޯރިޓީ ހަމަ ކަނޑައެޅުން މި ވަގުތަށް ބޭނުން ކަމެއް. އެއީ އަބަދުވެސް މި ވަރަށް އަހަރުތަކުގެ ޤާނޫނުތަކުގެ މިއަދު އިސްލާހު ދީނުގެ ބާރު ގުޅިގެން މިސްރުގެ ބާރުގައި ތަޢުލީމު ވަރަށް އަހަރުތަކެއް، ހަމަ އެފަދައިން ބަދަލުކުރެވިފައި. މިއަދު ބަދަލުކުރައްވަން އަބަދުވެސް ބޭނުމެއް ކަނޑައަޅާ ޤާނޫނުތަކެއް ވަރަށް އަހަރުތަކެއް ދުވަހުގެ ބަދަލުތައް. އެއްބަސްވެ ދޭތެރެ އަދި ބާރުތައް ބޭނުން ކުރެއްވި ގޮތަށް ހިންގުން ގާނޫނު މި ދުވަހުގެ ސަރުކާރު ސަރުކާރުތަކުގެ ދުވަސްވަރު. މި ދުވަސްވަރު ސަރުކާރުން މުސްލިމު ދުވަސްވަރުގެ ބަދަލުން އެހެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ މީހުން އަމިއްލަ ބާރު ކަނޑައަޅާ މި ދުވަސްވަރު ސަރުކާރުން މުސްލިމުން ހަމަ ހިންގުމަކީ އެއްބަސްވުން ނުވާނެ. އަދި އެގޮތަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ބާރުތަކެއް ކަނޑައަޅާ ބާރު ނުވާނެ. މިގޮތަށް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމްތަކާ ޚިލާފު މި ގާނޫނުތަކަށް ނުލާ ޤާނޫނީ އަސާސީ ބަދަލުކުރުމަށް ރައްޔިތުންގެ ބާރު މިފަދަ ހާލަތްތަކުގައި މީހުންގެ ޙައްޤު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަދަލުވާ ކަމެއް ކަނޑައަޅަން ނުވާނެ ހަމަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ މި ބަދަލުތަކަށް. އާދެ އަބަދުވެސް ކަނޑައަޅާފައިވާ ބާރުތަކުގެ މި އިޖުތިމާޢީ ކަނޑައަޅާފައިވާ ދީނީ ދާއިރާ ޖަވާބު ހިތުގައި ސަރުކާރުތަކުގެ އެއްބަސްވުމާއި، އަދި ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއައްސަސާތައް އިޖުތިމާޢީ ދާއިރާގައި ދާއިރާތައް ތަމްރީނު ސަރުކާރުތަކުގެ އަދި އެހެން ތަޢުލީމީ ދާއިރާ ހަމަ ސަރުކާރުތަކުގެ ތަރައްގީ ހިމާޔަތް ދީނީ ބާރު ހިމާޔަތްކުރުމަށް ބަދަލުތަކެއް ހިންގުމަށް ހަމަ ޖަވާބުދާރީ ބަދަލުތަކުގެ ތެރޭގައި ވިސްނައިދިނުމަކީ ބާރު ބޭނުން ކުރުމަކީ މުސްލިމުންގެ ދުނިޔެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން

ބޭނުންވާނެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ގަދަރީން އަޅުގަނޑުމެން މި މާއްދާ އިސްލާމްދީނުގެ މައްޗަށް ލާޒިމުކޮށްފައެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމެއް ނުވާނެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ގަދަރީނަށް އެހެން ދީންތަކުގެ މީހުން އަޅުކަންކުރާ މަސްޖިދު ދައްކާކަށް. އަދި އެ މީހުން އުޅޭގޮތް ބަލާކަށް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމެއް ނުވާނެ. އާދެ! މި 10 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާމްދީނުގެ ސަބަބުން ދިމާވެދާނެ ކަންތައްތަކެއް ކަމަށް ދެކެވޭ ވާހަކަތަކުގައިވެސް ބޭނުމެއް ވިދާޅުވެސް ކަމަށް ދެކިދާނެ ފަރާތްތަކެއް ދިމާވާ ގޮތުން އެންމެ ޕަބްލިކް ވެސް ރާއްޖޭގައި މި އިސްލާމްދީން ބަދަލުކުރުމަކީ ބޮޑު ބަހަނާ މަސައްކަތެއްކަމުގައެވެ. އެހެންނަމަވެސް މިހާރު ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެއް ގޮތަށް ބައެއްގައި އެކަން ކުރަން މާ ފަސޭހަވާނެކަން ހީވެއެވެ. އެކަމަކު މި އިސްލާމް ދީނަށްމަސްދަރު އެކަން ކުރުމަށް އޭގެ ފަސޭހަ ކަމެއް ނުވާނެ. އެހެންވީމާ، މި މާއްދާ އަށް މި އިސްލާމް ކުޅަދުނުވަތަ ދީނުގެ ޑިމޮކްރެޓިކް މިންގަނޑު ހުރަހަކުމާއި ހަމައަށް މި ވަނީ. އެހެންވީމާ، މިއަށްވުރެ މި މާއްދާ އިސްލާމްދީނުގެ ތެރެއިން ބޮޑު އެއްބަސްވުމެއް ދިން ރައްޔިތުން ގޮތުގައި ވަނީ އަދި މިހާރު ބާރުގަދަ ގޮތުގައެވެ. އެހެންނަމަވެސް ތަރުތީބުގެ ވަނީ ދެކެވޭ ގޮތުގައި ބަލާފައިނުވާ ރައީސް ދައުލަތުގެ ކަންތައްތަކުގައި ވެސް ދީނަށް މި ދުވަސްވަރު ހިމެނޭ މިއީ ދީނީ ފަރާތްތައް އެކީ ވެފައި ވާ ކަމުގެ ސަބަބެވެ. ކަމަކީ ދިނުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން އެހެން ދީނެއް ކަމަށްދެކުމަށް ބަރަބަރު ދެކޭއަޅުގަނޑުމެންވާނެ. މި އިސްލާމް މިހާރު ޤާނޫނުއަސާސީ ހުރަހެއްގައި ވެސް ވެއްޔާ މިހާރުވެސް ދީނުގެ ހައްގު ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ކޮށްދެކޭ ދެއްކުމަށް ހުރިހާ މީހުންނަށް މިކަމުގައި މި ދީނު ދައުލަތުގެ ބާރުތަކުގެ ބާރު ވެސް އެކަމަކު ގޮތަކަށް ވަކިކޮށްފައި މި ދީނު ދައުލަތުގެ ބަޔަކުގެ ވެސް ހުރިހާ ޤާނޫނުތައް އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުވާނެ ކަމަށް ދެކިވަޑައިގަންނަވާ ނުވަތަ ބަދަލުކޮށްދޭނެ ބޮޑު ކަމެއް ހިމެނޭ ގޮތަކަށެވެ. މިއީ ދީނުގެ ވަރަކުން އޭނާގެ ދީނުގެ ބޮޑު ބަދަލުވާ ހަމަ އެ ހުރިހާ ގޮތަކަށް ޢަމަލު ކުރާ ހަމަ ފުރިހަމަ ވާ ބަލާ މި ދީނުގެ ބާރުވެރިކަމެވެ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ފިލްމުތަކާ ގުޅޭ ދާއިރާގެ މިންގަނޑު ސިޔާސީ މުޅިން ވަކިކުރެވިފައިވާނެ:</u>

ޝުކުރިއްޔާ ޑިމޮކްރެޓިކް ރައީސް. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާ އަށް ކުރެވުނު ދާއިރާގެ ޑިމޮކްރެޓިކް މިންގަނޑު؛ ޑިމޮކްރެޓިކް ރައީސް، އަޅުގަނޑު ކުރިއަށް ގެންދަވާނީތޯ؟ އާދެ! ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާ އަށް ކުރެވުނު ދާއިރާގެ ޑިމޮކްރެޓިކް މިންގަނޑު ހުރިހާ ބައެއްގައި މި ވާ އިސްލާމްގެ ޑިމޮކްރެޓިކް ރައީސް، އަޅުގަނޑު ހަމަ ހިތާއި ކުރިން ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. އަދި މި ދީނު ހުރިހާ ބައެއްގައި ވާ މަޖިލިސްގައި މިހެން ނުކުމެގެން ނަތީޖާއާ، މި ކަންތައްތަކާ ބެހޭ ގޮތުން ތަރުތީބުވެފައިވާ ގޮތް އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ ބެހެއްޓުން ބައެއް މިންގަނޑުތަކަށް ވެސް އެކާ ފުރަތަ ކަމަކީ ގޮތަކަށް ވަކިކޮށްފައިވާ ބައެއް މިންގަނޑުން ވަކިކުރެވިފައިވާ އަޅުގަނޑު އެކަމާ ހިތާމަކުރަން. ޑިމޮކްރެޓިކް ރައީސް. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް އެބަ ބާރުއަޅާ ދިވެހި ދައުލަތުގެ ދީނަކީ އިސްލާމްދީން. އަދި އިސްލާމްދީނަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކުގެ މަސްދަރުކަމުގެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިސްލާމްދީނުގެ އަސްލާ ހިލާފު އެއްވެސް ޤާނޫނެއް ނުހެދޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވޭ. ހަމައެއާއެކުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ

މެންބަރުންގެ ވާޖިބުތައް، އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލާމާ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 70 ވަނަ މާއްދާގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ؛ 70 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ 1ގެ 2 ގައި އެބަ
ބަޔާންކުރޭ ބޭނުންވެއްޖެ ކޮންމެކަމަކާ ބެހޭ ގޮތުން އިސްލާމްދީނުގެ އަސާސަކާ ހިލާފުނުވާ ގޮތުގެ މަތިން ޤާނޫނު ހެދުމާއި
ޤާނޫނަށް ބަދަލުގެނައުމާއި ޤާނޫނުތައް ބާތިލުކުރުން. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިހާރު ޤާނޫނު އޮތް ގޮތުން؛ ދެންމެ
ވާހަކަފުޅު އެ ދެއްކެވި ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ނައިފަރު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އުސްތާޛު އަޙްމަދު މުޙައްމަދު
އެ ފާހަގަކޮށްދެއްވި ފަރާތުން އަޅުގަނޑުމެން މިއުޅެނީ ރައްޔިތުންގެ ފުރިހަމަ ސިފަތައް ދަރަކަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި
އޮންނަންވީ ކޮންކަހަލަ ޤާނޫނެއްތޯ ބަލައިލަން ޖެހޭ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރައްޔިތުންނަށް ހުރި ހަމަތައް ބަލައިލާން
ރައްޔިތުންނާ މުޢާމަލާތްކުރުމުގައި އިސްލާމްދީނުގެ ހުކުމްތަކަށް މި ދާއިރާގައި ނަސޭހަތްދެނިވި ހިލާފުވާ
ކޮންމެ ގޮތެއް ވަކިކުރެވޭނެ ދަށުން. ބަލައިލާއިރު މި ކަމަކީ ރައްޔިތުންގެ މަސްލަހަތާ ބެހޭ ކަމެއް ކަމަށް
ވަކިކުރެވޭނެ ދަށުން ވަކި ގޮތަކަށް. އަދި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާ ހިލާފުވާ ކަމެއް ނުކުރެވޭނެ ގޮތަށް ރައްޔިތުން
ވަކިކުރެވޭނެ ވަކި ދަށުން. ފަހަރެއްގައި ޝަރީޢަތާ ހިލާފުވާ ބައެއް ކަންތައް ފެނުނު. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.
މިއަދަކީ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލާން ޖެހޭ ދުވަހެއް ކަމަށް ދެކެމުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ ހުރިހާ ބާބުތަކަށް ރުޖޫޢަވާން،
ޖަވާބު ނުދެވޭ ގޮތަށް މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވޭ ރައްޔިތުން މަޖިލީހަށް ނުވަތަ ސަރުކާރަށް. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.
ޤާނޫނުއަސާސީ އަކީ ބަދަލުވާ އުސޫލެއް ނޫން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާ މެންބަރުންގެ ހަމަތަށް ބަލައިލާ ވަރަށް ބައެއް
ޤާނޫނުތަކުގެ ބަދަލުތައް ފެނިގެންދިޔަ ކަމެއް. އަދި އެ ވަކިކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ގެނެވުނު ބަދަލުތަކާއި މެދު ބަލާލަން ހުރިހާ
ޤާނޫނަކަށް ރުޖޫޢަވާ އެއަށް އެކުލެވޭ ބަދަލުތަކެއް ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ގެނެވިދާނެ ވަނީ ޤާނޫނީގޮތުން، ނަމަވެސް ކޮންމެ
ކަމެއްގައި ވަކި ހަމައެއް، ދެން އަދާލަތުގެ އެ ކަމެއް މި ގޮތަށް ރައްޔިތުންގެ ރަނގަޅު ޤާނޫނެއް ނެތިގެން. ޢިއްޒަތްތެރި
ރައީސް. މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުގައި ދެމެހެއްޓުމުގެ ދިރާސާ އިސްލާމްދީން ކަމަށް ބަޔާންކުރާ
މާއްދާއަށް އަދި ހަމައެކަނި 70 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ނަތީޖާއަކީ މި ބަޔާނު އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ
ކަމެއްގައި ވަކި ހަމައެއް އަދި ކުރިމަތިވާ އަޅުގަނޑު މި ސިޔާސީ ގޮތުން ދިރާސާކޮށް ބަލާނަމަ އަދި ފާސްކުރުމުން ނުވާ ވަރަށް އެ
ޤާނޫނު ދަށުކުރެއްވުމުގެ ކަމުގައި؛ ޤާނޫނުއަސާސީ އަކީ އެ ބައިވެރި ބޭނުންވާ ކަމެއްގައި ވަކި ހަމައެއް، މި ދާއިރާ
ޒަމާނުގައި އިސްލާމްދީން ނޫން އެހެން ދީނެއް ދިރިހުރުން، ޖަމާޢަތްތެރިކަން. އެހެންވީމާ، ޤާނޫނުއަސާސީ އަކީ
ބައިވެރިވުމުގައި ދާއިރާ ރައްޔިތުންގެ ފުރިހަމަ ޙައްޤު؛ އެއީ ދައުލަތުގެ އެންމެހައި ބާރުތައް ފުރިހަމަ އަންނަނީ
ރައްޔިތުންގެ ވިސްނުން ކަމާ، އަދި އެ ބާރުތައް ދަށުގައި ރޮނގުތަކެއް ރައްޔިތުންގެ ވިސްނުމާ ވަކިކޮށް އެ ވަކި ވަރަށް
ސާފުކޮށް ބޭނުންކުރެވޭ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، މި ރައްޔިތުން މިފަދަ މުޅިއަކު ކަމެއް މި ޖަމާޢަތަށް؛ ދާއިރާ
ރައްޔިތުން ޖަމާޢަތް މި އަށް ދިގު ބާރުތަކައި، ދިގުދިގުކަމާ އިސްލާމްދީން ނޫން އެހެން ދީނެއް މި ފަސްގަނޑުން
ޖަމާޢަތް ފަދަ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤާނޫނުއަސާސީން އެއްވެސް ފަރުދަކު ބަދަލުގެނައުމެއް ހިނދެއްގައި އެއްވެސް
އަޅުގަނޑުމެން ދާއިރާ ބާރުތަކަކީ ކަމެއް ނޫން. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރައްޔިތުން ހަމަޖެހިލާ ކަމަކީ ދާ ވަކިކަމެއް ނޫން

މި ދައްކަނިޔޭ. މި ދައްކާ ވާހަކަ އަކީ ޤާނޫނުއަސާސީ ބަދަލުކުރުމުގައި، ޤާނޫނުއަސާސީ އަށް ބަދަލެއް ގެނައުމުގައި ބަދަލުނުކުރެވޭނެ މާއްދާތަކެއް ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބާރުގަދަ އެބަ އޮތް ޤާނޫނުއަސާސީ އިޞްލާޙުކުރުމުގަ. ދެންމެ އުސޫލާ އަބުރާމު އެ ފާހަގަކުރެއްވި ފަދައިން، އިއްތިފާޤީ ގުޅުމާ އަލުއްސަމާޢު އަބުރަދަށް އެ ފާހަގަކުރެއްވި ފަދައިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އުމުރާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އިންތިޚާބުކުރާ ގޮތާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ދައުރާ، އަދި މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމުގެ ބާބުގައި؛ އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމުގެ ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމާއި ދިމާވާ ރައްޔިތުންނަށް ބާރު ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންކަމެވެ. ރަގަ އެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވިސްނުމާއި ސިޔާސީ މި އިޞްލާޙީ ގޮތުގެ ދުސްތޫރުގެ އިއްތިފާޤުން ވިޔަސް، އަދި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެ ކުރެވިގެން ބައިވެރިވިޔަކަސް ކުރުވަސް ވިޔަސް، މި އިޞްލާޙީ

އޮވެގެންނުވާނެ. އިޖްތިމާޢީ ޢަދުލު. މި ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ ޙަޤީޤީ ބަދަލުކުރަމުންދާ އެއީ އަބަދުވެސް ކޮންމެހެންވާނެ ކަމެއް ނޫން. އެކަކަށް ކަމެއް، ފުރުސަތެއް އަޅުގަނޑުމެން މި އިޖްތިމާޢީ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވާނެ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ނުދެކެން. އަދި ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ އިހުތިމާމުން އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ރައްޔިތުންގެ ފުރުސަތު ލިބިގެންވާނެ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ނުދެކެން. ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޙަޤީޤީ ދިވެހި ރައްޔިތުން ވަނީ ކަނޑައަޅާފަ. ދިވެހި ރައްޔިތުން ވަނީ ދިވެހި ރައްޔިތުން ދިރިއުޅޭން ދިނަކީ ކޮބައިކަން ކަނޑައަޅާފަ. އެ ދިނަކީ މާތްވެގެންވާ އިސްލާމްދީނުކަން ވަނީ ކަނޑައަޅާފަ. އެކަށީގެން، އެ ބަދަލުގެނެވޭކަން އެއްވެސް ފުރުސަތެއް، އެއްވެސް ބާރަކަށް ދިނުމާއި ގޮތަކަށް ޤާނޫނުއަސާސީގައި އޮތްކަމުގައި ވަނީ ވިއްޔާ އެ ބަދަލެއް ގެނައުމަކީ އެއީ ކޮންމެހެން ކުރެވިދާނެ ކަމެއް. އިޖްތިމާޢީ ޢަދުލު. ރައްޔިތުންނަށް މުސާވާތު ދިނުން، ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިންސާނުން ފުރުޞަތުން އިސްލާމްދީނާ ދާދި އަދި ދިރިއުޅުމުގެ ވިސްނުމާ ތަފާތު ކަންކަމުގައި ވިސްނުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުން ހިމެނޭ. އިޖްތިމާޢީ ޢަދުލު ބަލާއިރު ފުރުޞަތު ދިނުމުގެ ސިޔާސަތު ސަރުކާރަށް ކަމެއް ނޫން ޢަމަލުކުރަން ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ދިވެހި ރައްޔިތުން ވަނީ ދަނެގަނެފައި އިޖްތިމާޢީ ޢަދުލު. އަޅުގަނޑުމެން މި ދައުރުގައި އިޖްތިމާޢީ ޢަދުލު، މި ފުރުޞަތު ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤުތަކާ ބެހޭ ގޮތުން މި ކަމަށް ދިވެހި ރައްޔިތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތް.

ޢަދުލުއިންޞާފު އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި ދިވެހި ރައްޔިތުން ދިރިއުޅުމުގެ ޙައްޤު ލިބިދިނުމަށް ދިވެހި ރައްޔިތުންނާ މެދު، ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ފިކުރާއި މިންގަނޑު، ދިވެހި ރައްޔިތުން އެ މިންގަނޑު ދަނެގަނެ ހުރުމުގެ ގޮތުގައި ޢަމަލުކުރާ ބައެއް ގާނޫނުތައް، އަދި ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޙަޤީޤީ ދިރިއުޅުމާ ޙައްޤުތައް ލިބިދޭ ގާނޫނީ ގޮތުގައި ރައްކާތެރިކުރުމަށް މި ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާ ކަނޑައަޅާފައި މި ވަނީ. އިޖްތިމާޢީ ޢަދުލު. މި އިޖްތިމާޢީ ޢަދުލު މި ކަން ވިސްނުން ދިރިއުޅުމާ އެއްވެސް ކަމަކާ ގުޅޭ ކަމަކަށް ނޫން މި ވުޒާރާ. ކަމުގައި ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޙަޤީޤީ ބަދަލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދިވެހިން ވަކިން ކަމަށް ވިސްނޭ ފުރުޞަތު ދޫކޮށްލައިފި ނުވޭ. އެއީ ރައްޔިތުންގެ ބަދަލުތައް އިޖްތިމާޢީ ޢަދުލު، ރައްޔިތުންގެ ޤާނޫނުގެ ބަދަލުކުރުން، ރައްޔިތުންގެ މިންވަރުކުރާ ރައްޔިތުންގެ ޙަޤީޤީ، މި ކަމަށް ކަމަކާ ގުޅޭ، ރައްޔިތުންގެ ޤާނޫނުގައި މި އެއް އެއް ބައިވެރިވުމުގެ އެއް ބައިވެރިވާ ކަންކަމުގައި ޖަމާ މިންވަރަށް ގާނޫނު ހުއްދަކުރާ ވަނީ ރައްޔިތުންނަށް ދިވެހިންގެ ޤާނޫނީ ބައްޓަން މަސައްކަތްކުރަމުންދާއިރު ދިވެހިންގެ މިންވަރުތަކަށް ގެނައުމުގެ ވުޒާރާއިން ކަނޑައަޅާ ވަކި ބައިތަކުގައި ފަހު ކަމުގައި ދިވެހިންގެ އެތަކެއް ވާހަކަ އެ ކަމަށް ސިޔާސަތު، ސިޔާސީ ފިކުރު ޖަންނަތް. އިޖްތިމާޢީ ޢަދުލު. މި ސިޔާސަތަކީ ހަދި ރައްޔިތުންގެ ބައިތަކުގައި ވެސް މި ފިކުރު ގެންދެވޭ، ބަދަލު ފިކުރު ގެންގުޅެވޭނެ ގޮތް، އެކަމަށް ބައެއްގެ ފިކުރުން ދިވެހިންގެ ޤާނޫނީ ދިވެހިން ހުށަހެޅި، ހަމަ ބޭނުން، އެ އެއްބަސްވުން އެ ޙައްޤުތައް ފިޔަވައި ދިވެހިން ޤާއިމުކުރުން.

ސާހިބާއި، ފިރުޢައުނު ކައިރީގައި ބުނި އުސޫލުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޮޑުއިން އަޅުގަނޑުމެންގެ ވިޔަފާރިއެގެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ޙައްޤު ފުނޑު ފުނޑުކޮށްލާފައިވާނެ އެއްވެސް ފުރުސަތެއް ދެން ލިބިދިނުމަށް ޗަކައި ޤާނޫނުއަސާސީގައި މި ތަނު؛ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ އަސާސީ ޙައްޤުތަކަށް މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދުސްތޫރުން އެއީ މައިގަނޑު މަޤްޞަދަކީ. ޑިމޮކްރެޓިކް ނިޒާމެއް. އެހެންވީމާ، މި މައިގަނޑު ބަދަލު ހިނގައި ދިޔުން، އަދި ދިވެހި ހުރިހާ ރައްޔިތުން ވެސް ތާއީދުކުރާކަން އަޅުގަނޑު ހަމަ ސާފުކަން އެނގޭތީ މި ފާހަގަ ކުރަން. ދިރުމި ފުރިހަމަ ބޭނުންކުރާ ސަޕޯޓްކުރައްވާ.

ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުއްޒިނު ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. الحمد لله ربّ العالمين والصّلاة والسّلام على رسول الله وعلى آله وصحبه أجمعين. އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ކެޔޮދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހެޅުއްވި ބިލަށް އަ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ތަރުޖަމާ ކުރެއްވި ގަވާއިދު ފިޔަވައި އަދި ތަރުޖަމާ މަޖިލިސް ދާއިރާގެ ހުށަހެޅުއްވި ބިލަށް ތަކުރާ އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަނީ މި ބިލަށް ގެނެސްދެއްވާ މި ގޮތަކަށް ނޫން. މި ބިލަށް ގެނެސްދެއްވާފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ދީނާއި މި އެއް ގޮތަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިވެހި ދައުލަތުގެ ޤާނޫނުގެ މައިގަނޑު މަސްދަރަކީ އިސްލާމްދީން ކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައި އޮތީ. ހަމައެކަނި ދިވެހި ދައުލަތުގެ ދީނަކީ އިސްލާމްދީން ބުނެފައެއް ނޫން ފުއްދައިދާފައި އޮތީ. އެހެންކަމާއި މި މާއްދާ އަށް އިސްލާމްދީނުގެ މުޅި މަޤްޞަދު އިއްތިބާރުން ބާރުވެރިކަން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުލްޠާނުގެ ކޯޓު 7 ވަނަ އާދާގެ އިއްތިބާރުން އެއަށް ތަޢާރުފުކުރުން، ދެން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެ ތަބުދީލުކުރާ ގޮތަށް މި އިސްލާމު ބަދަލުވެގެންދިއުން؛ މިގޮ އެންމެ ރައްކާތެރިކަމާއި ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި ކަންބޮޑުވުންތަކައި މި ކަނޑައެޅުމާ ފުރަގަސްވެގެން މި ދިއައީ މި ބިލަށް ކުރުންދާލީ ނޫން. ނޫނީ މި ބިލަށް މިއަދު ފުރިހަމަކޮށްދެއްވީ ވެސް ނޫން. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއަދު ދުނިޔޭގެ މި ހުރިހާ ފަރާތަކާ މާހައުލުގައި އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަ ނުފެންނަ ކަމަށް ދާ ވިލާތްގައި އެންމެ 50 މިލިޔަން ތާއީދުކުރި ނަމަވެސް، އެހެން ދީނެއް ހިފާ 50 މިލިޔަން ވިލާތު ކަމަށް ވިޔަސް، އެ މިލިޔަނުގެ ބައެއްމީހުން ކުރިން އިސްލާމީ ބާރު ގައުމުތަކުން މަސައްކަތް ފަހަރު. އަޅުގަނޑުމެން ދޭތެރޭ ދިރުމުގެ ޤައުމުގެ ކަންތައްތަކުގެ ބޮޑުއަށް ވަރަށް ގިނަ. އެހެންކަމާއިގައި އެފަދަ ފުރުސަތެއް އެއްޗެހިތަކާވެސް ހެޔޮވަޑައިގެން ބާރު ބަޔަކަށް މި ޤައުމުގެ ބޮޑުއަށް ވަރުގަދަ ފުރުސަތު ދޭން ފެންނާނެ ކަމަށް؛ އެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޮޑުއިން ބަހައި ބާރުވެރި ދައުލާ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގޮވާލަން. އެހެންކަމާއިގައި މިފަދަ ފުރުސަތެއް ނުދިނުމަށް ބަލައި މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާ އަށް އިސްލާހު ގެނައުން؛ 9 ވަނަ މާއްދާ އާއި 10 ވަނަ މާއްދާ އަށް އިސްލާހު ގެނައުން މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި

ހިމެން ހުރިހާ މެންބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން ފާސްވެ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 7 ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން އެއަށް ތާއީދުކޮށްދީ ހިނދެއްގައި ކަމަށް މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ލިޔެވިއްޖެ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ ދެން އެއަށް އިންތިޚާބުގެންނެވުން ބައްދަލުމުގެ މަޖިލީހުން ދުވަހު ވެސް މި ޤަވާޢިދު ނުނެރުން. މި ދެންނެވި، ހާލަތު ބަލާވެގެން ދިހަހަސް އަދި ސިޔާސީ ޙައްޤުތަކާމެދުގެ ތިބައިން، ޙައްޤުތަކާމެދުގެ ޢައިވަރުއް ހުސްބަރުން ދިހަހަސް، މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެ މާއްދާ ބަދަލުކުރަން ފާސްވުމަކީ މުސްތަޤްބަލް ކަމުގެ ދެންނެވިދާން. އެއީ ނުވާން ކަމެއް އިދާރީކުރެވިދާ. އިއްޔަތުތަކީ ބަހުސް. އެހެން ކަމާއެކުގައި މި އިންތިޚާބު ހުރިހެއް މަޤްބޫލު ޙުކުމަކަށް ދޭންވެ ބޭނުމުތަކަކުން ބާއްވާ ފަދަ ކަމެއް، އެ އިޖުތިހާދީ ބޭނުމެއް ހުރިހަމަ މަޤްބޫލު ބަހުސްއަށް. އެހެން ނަމަވެސް އެދިގަނޑު ޤާނޫނުއަސާސީ ބުނަމުން. އެއްބަސްވެސް މި އިންތިޚާބު ކާމިޔާބުކަމާ އެނިގައި ނިޔާގެނޑިކަށް ނޫނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 9 ވަނަ މާއްދާ އާއި 10 ވަނަ މާއްދާގައި އެއްގޮތްކުރާވެސް އެކީއްސަފާ ގޮތަށް އެ މާއްދާތަކާ ބަދަލުކުރެވިގެންނޫނީ ކުރިއާ މަޖިލީހާގައި މި އިންތިޚާބު ފާސްވެގެން. މި އިންތިޚާބުގެ މަސައްކަތްކޮށްދެއްވާ މި ނުންނީ ގޮތަށް އެ އިންތިޚާބު ބަދަލުކުރެވިގެން. މި ނުންނީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުންނަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެއްކަމަށް ތާއީދުކުރެވިގެން ނޫނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 9 ވަނަ މާއްދާ އާއި 10 ވަނަ މާއްދާ އަށް އިންތިޚާބުގެ ގޮތް އެ އިންތިޚާބު ބަދަލުކުރެވިގެން. އިއްޔަތުތަކީ ބަހުސް. އެހެން ނަމަވެސް ބަދަލުގައި ރައްޔިތުން ޤަބޫލުކުރަނީ މި އިންތިޚާބު ދޭ ކާމިޔާބު؛ މި އިންތިޚާބު މަޤްބޫލުކަން ބަހައްޓަން، މި އިންތިޚާބު މަޤްބޫލުން ދޭ ކާމިޔާބުން ވިދާޅުވި ހަމަހަމަކަން މި އިންތިޚާބު ޢުމުރަކަމަށް ހުޅުވައިގެން މި ހިނގާ 2013 ވަނަ އަހަރުގެ އެންމެ ފަހު ދައުރު ނިންމުމުގެ ކުރިން، މި އިންތިޚާބު ފާސްކުރެވިގެން ދޫކޮށް އަންނަ ރައްޔިތުންގެ މަޤްބޫލުކަން މިގޮތަށް އެއްބަސްވުމުގެ ގޮތް؛ 9 ވަނަ މާއްދާ އާއި 10 ވަނަ މާއްދާގައި އެއްބަސްވުމުގެ ގޮތަށް މި މާއްދާ މަޤްބޫލުން ފާސްކުރަނީ. މިކަމަށް އަދުލުއިންސާފުގެ މަޤްބޫލުކަން އެންމެހައި އިޖުތިމާޢީ ދެބައިބޭނުންތަކަށް ގޮވާލެވުނު. ހާއްސަކޮށް، އަދުލުއިންސާފުގެ އިސްދާރާގެ ދެބައިބޭނުންތައް އަދުލުއިންސާފުގެ ދުސްތޫރީ ޙައްޤުތަކާއި ދެބައިބޭނުން އެއްވަރުގެ ގޮތުގައި މި އިންތިޚާބު ފާސްކުރެވިގެން ހިނގާނީ. އެއީ ރައްޔިތުންގެ ވަރަށް ބޮޑު ހިތްވަރަކުން ކުރެވުނު؛ މުސްތަޤްބަލުގައި އަންނަން އޮތް ޤަޟިއްޔާ ފަސް، އަދި އަދުލުއިންސާފުގެ މި މަޤްބޫލުކަން ދޫކޮށްލައިގެން އަދުލުއިންސާފުގެ ދެބައިބޭނުން އެންމެ މުހިންމު ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ބެލެވިގެންދާ ކަމެއް ކަމަށް، ތަޢާރަފުވެގެންދާ ކަމެއް ކަމަށް އަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރަނީ މި އިންތިޚާބު އެއްގޮތަށް ފާސްވެގެންދިޔަ. އިއްޔަތުތަކީ ބަހުސް. އަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރަނީ މި އިންތިޚާބު ތަޢާރަފުގައި ޙައްޤުތަކާމެދުވެސް ހުރި ނަމަވެސް، އެ ހުރިހާ ތަފާތުވެސް އެ ހަމަނުހަމަ ވެސް ބަހައްޓައިގެން ކަމަށް. މި ނުންނީ، ޙައްޤުތަކާމެދުވަނީ އަދުލުއިންސާފުގެ އެކަމަށް ނިޔަމަކާއެވެ. އެ ޙައްޤުތަކާމެދުވެސް އެއްގޮތް ހަމަވާނެކަމަށް. އެއްބަސްވުމަކީ ފަތްގެނބި އިބަހުގަ. އެއީ މި ޤައުމުގައި އަނިޔާވެރިކަން އިސްލާމްދީނަކަށް ނުވާނެ އެއްގޮތް ހިނގަނީ މި ޤައުމުގައި ޤާނޫނުހަމަ ނަތީޖާނުވަނީ. އަދި އަދުލުއިންސާފަކީ މި އަޚުލާޤީ ހަމަހަމަކަން ދެބައިބޭނުންގެ ވަރަށް ބޮޑު ހިތްވަރުގައި ފަސް މައިގަނޑު ބެހެއްގައި ވަރަށް ކުރީ މިގޮތަށް. އެއްގޮތްކަމުން އަދުލުއިންސާފު، އަދުލުއިންސާފު ޤާއިމުކުރަނީ މި އިސްލާމީ މަޤްބޫލުގެ މި ހިނގާ ދައުރު

ނިމުމުގެ ކުރިން މި އިސްލާހު ފާސްކޮށް، ދެން އަންނަ އެއްވުން މަޖިލީހަކުން މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 9 ވަނަ މާއްދާ އާއި 10 ވަނަ މާއްދާގައި އޮންނަގޮތުން ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި އިސްލާހު ފާސްކޮށްދިނުން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭނެ ހިތްހަމަޖެހުމެއް. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރެވޭނެ އެންމެ ބޮޑު ކަމެއް. އެއީ މި ޤައުމަށް ބޭކާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކޮށްދެވޭނެ އެންމެ ރަނގަޅު އެއް ކަމެއް. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއަދު މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުންނާއި މަޖިލީހުގެ ލީގަލް ޓީމުން ކޮށްދެއްވާ މަސައްކަތަށް ޝުކުރުއާއި އަޅުގަނޑު ހަމަ ޤަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ތިޔައީ ވަރަށް ފުރިހަމަ ޕްރޮސެސް އެއް. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމުގެ މާއްދާތައް ވަކިވަކިން ބާރުލާފައި ބޮޑު 262 ވަނަ މާއްދާގައި ވި ގޮތް އޮތީވާ، މާދަމާ މިތަނަށް އަންނަ މިޔާ އަންނަ ގޮތަށް އައިސް 262 ވަނަ މާއްދާ އުވާލީމަ ކޮންމެކަމެއް ވެސް ވާނެ. ހާއްސަ މަޖިލީހުން 262 ވަނަ މާއްދާ މިގޮތަށް ބަދަލުކުރުމަށް ފާސްކުރީމަ، މިއަދު މިތަނަށް އައިއްސަ މެންބަރުން މި ހުށަހެޅި 262 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާވެސް، މާދަމާ އަންނަ މެންބަރުން މި ވޯޓުން 262 ވަނަ މާއްދާ އުވާލެވޭ. އުވާލައިފި ކަމަށް ވަންޏާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް ކޮންމެކަމެއް މި ވެދާނެ. މި އަސާސީ ވިސްނުމާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ތިޔަދޭގެ ތަޢުލީމީ ނިޒާމުގައި ކަމެއްވެސް ހަދައިގެން ބޮޑު ވަންތަކަމެއް ތިޔަދާ ޝަރަހުކުރުވާން. އެހެންވީމާ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އޮތީ، މި މާއްދާގައި އޮންނާނެ. ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރާ މާއްދާތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން އޮތުން ދޫކޮށް ކަމަކަށް ވަންޏާ، ކޮންމެ ހަރަކާތެއް ވެސް ނުކުރެވިދާނެ އައިސްފިނަމަ. ދެން، ދެވަނަ ކަމަކީ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އޮތީ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިއަދު މިތާ ބައިވެސް މި ކުރިއަށް ގެންދަވާ އިސްލާހުގެ ސިޔާސީ ވިސްނުމާ އެއްވަރުވޭ. އިސްލާހުން މާ މަތިވެރި. މިއަދު އެކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަދަލު މި ކުރަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 262 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ 3 ސިޔާސީ ކަމަކާއި އިސްލާމްދީނާ އެއްވަރުކުރަން. 3 ސިޔާސީ ކަމަކީ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާލީ، އަސާސީ ހައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ދައުރު، ރިޔާސަތުގެ ދައުރު. މި 3 ކަމާއި އިސްލާމްދީނާ އެއްވަރުވެއްޖެ. އެއީ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް ކޮންބައެއް ވާނީ މައްސަލައެއް. އިސްލާމްދީނަށް އެއަރުވުނު މާ މަތިވެރި؛ އިސްލާމްދީން ދުނިޔޭން އަންނަނީ އެދި ދުނިޔެއަށްދާނީ ވެސް، އާޚިރަތާ ހިސާބަށް އިސްލާމްދީން އޮންނާނެ. އެހެން ބަދަލެއް ނުކުރެވޭނެ. އެ ދީނަކީ ޢަބުދު އެއްވުން މީހުންގެ ހިތުގައި އެ ދީން ނިމުނީ ވެސް ނުކުރެވޭނެ. އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނުއަސާސީގައި ދިވެހި ދައުލަތުގެ އަސާސް ސިފަވެއްޖެ ގޮތުގައި ބާރުލާފައިވާ އިސްލާމްދީން އެއްވުން ގޮތަކަށް ބަދަލު ނުވެވޭނެ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެއީ އެއްވުން ހަމަޖެހިގެން ކުރެވޭނެ ކަމެއް ނޫން. އެކަމަށް ނުކުރެވޭނެ މި ޓަކައިދަނީ. އަދި މިޓަކައިގައި ތިބަހުން މި ޓަކައި އަހުން ބުނުން ހިފުމުގެ ނުފޫޒު އަހަރުން އެ ކަމަށް ނުކުރެވޭނެކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދަނެނީ. އެހެންވީމާ، ޢިއްޒަތްތެރި

ރައީސް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 262 ވަނަ މާއްދާގެ ތެރެއަށް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ނ)އާ ޚިލާފުގައި އަދުގަނޑުވުން ވިސްނާވަންޖެހޭ އެންމެ ފުރަތަމަ ނުކުތާ އަކީ މި ޤާނޫނުއަސާސީ އަށް އިސްލާހުގެނައުމަށް ގެނައުމަކީ ބަލައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ގެންދަވަނީ ބޮޑު ހުރަހަކާ މައްސަލަ ފުރަތަމަ ގެންނަންވީ. ހުރިއްޔު ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ބޮޑު ހުރަހެއްކަމުން މެންބަރުންނަށް ފުރުސަތު ދިނުމަށްޓަކައި ވޯޓު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 72 ވަނަ މާއްދާ އިން ލިބިދޭ ބާރު، އިއްތިހާދީ ރައީސް އަދުގަނޑުވުން އެބަ ޖެހޭ ކަންތައްތަށް ވަރަކަށް ހަނިކުރަން ޤާނޫނުގެ ސިފައިގެ. ފުރަތަމަ ކަމަކީ ދިވެހި ދައުލަތުގެ އަސާސީ ސިފައަކާ ބެހޭ ގޮތުން ނަމަ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް އެ ބިލު ފާސްވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާކުމުގައި ހުށަހަ ޖިހާދު. އެ އަސާސީ ކަންކަމަކީ ދިވެހި ދައުލަތުގެ އަޑިއަށް ވެރިކަމާ، ރައްޔިތުންގެ ބާރު ބައްސަކުރާ ފުރަތަމަ ބާރުގެ އެއްވެސް މާއްދާއަކަށް އިސްލާހެއް ގެނުވާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެ ބިލުއް މަޖިލީހަން ފުރުވުމުން. ދެން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިހާދީ ގޮތްބަދަލުވާ ތެރެއިން ޖުމްލާ އިއްތިފާޤުން ފާސްވެގެން. އެ ބިލެއް ދެން ރައްޔިތުން ދިޔާ ބޭނުންކުރާ ދައުލަތުގެ 3 ވަނަ ބާބު ކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓް ހިސާބަށް. އިއްތިހާދީ ރައީސް. އަދުގަނޑުވުން ފެނިގެން ހިނގައިޖެ 262 ވަނަ މާއްދާގައި މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 107 ވަނަ މާއްދާ ރިޔާސަތުގެ ދައުރާ، 108 ވަނަ މާއްދާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އިންތިޚާބުކުރާ ގޮތް. މިކަން ވެސް އެންމެ ފަހުން ނިންމި ސުޕްރީމް ކޯޓުންކަން އަދުގަނޑުވުން ފެނިގެން ހިނގައިޖެ. ނޮވެމްބަރ 11 އަށް ވުރެ ފަހަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަކު މި ޤައުމުގެ ވެރިކަމުގައި ހުރި، އިންތިޚާބު ވެސް ނުކުރެ. އަދި ކަންތައްތަކުން ކަމެއް ވެސް ނުނިމޭ. ހުވާ ވެސް ނުކުރެ ހުރި މިހާރު ދައުލަތުގެ ހަޖޫނާގެ މައްސަލަ ވެރިވެގެން ހުރި. އެހެންވީމާ، އިއްތިހާދީ ރައީސް. އަދުގަނޑުވުން އެބަ އެނގޭ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 4 ފަނޑިޔާރުން ވެގެން އަރައި ބައްލަވާފައި ބެންޗުން މާލަމާ އުޅުނު، މިގޮތަށް މިކަން ނިންމާފައިވާތީ. އިއްތިހާދީ ރައީސް. އެހެންވީ އަދުގަނޑު ކަންބޮޑުވަނީ. މި ސިޔާސީ ބައިސްކޯ ކުރަންވާފަދަ، ހުރަސްއަޅާފަދަ ވެސް ކަމެއް ނުނީ. މިހާރު ދިމާ ބަޔަކު އިއްތިހާދީ ގޮތްބަދަލުކުރަން ހިނގާ މި ދިމާލު އެކަށީ. މި ދިމާލު އަށް މިހާ ޙާލަތު އޭގެ ތަޢުލީމީ އެއްވެސް މީހަކަށް ނުވެވުނުކަން. މި އޮތީ ތަޢުލީމީ ފުރިހަ. ވަރަށް ސާފު. 262 ވަނަ މާއްދާ ބާރުގެ ދަށުން މާނަކުރާ މި މަޖިލީހުން ގެންބަރުން ހުރަހަކަށްވުމެއް ކަމަށް ވަރަށް އިއްތިހާދީ ރައީސް އަދުގަނޑުވުން ހިނގައިޖެ ހިފޯހީ؟ 262 ވަނަ މާއްދާގައި މި އޮތީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ދައުރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިނަކާ އިސްތިޢުފާދިން، ޤާނޫނުތަކުގައި އަސާސީ އިސްތިފާދާގެ އަސާސީތަކެ. މިހެން ބަޔާންކޮށްފައި އޮތް. އިއްތިހާދީ ރައީސް. އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑު ދައުލަތާއި ބަންޑުވާނީ ސިޔާސީ ބައިސްކޯގެ ތެރެއަށް އަދުގަނޑުވުން އިސްތިފާދާގެ ފުރަހަ ގެންނާކަން ނުވާނެ. އެއީ ފުރަތަމަ ނުކުތާއާގެ ގޮތުގައި އަދުގަނޑު ފުރަގަތުކަމުގެ 2 ވަނަ ކަމަކީ ދައުލަތުގެ އަސާސީ ސިފައެއް އެއްވެސް ހެދިފައިގައި ބަދަލެއް ނުކުރެވޭނެ. މި ޤާނޫނުއަސާސީ ސިފައިން ނިކުތް އިޖުތިމާޢީ އަދި ރައްޔިތުން މި ޤާނޫނުއަސާސީ އިޖުތިމާޢީ،

ސަރޓިފިކެޓް މި ގަވާއިދުން އިސްލާމްދީނުން ނުދެކޮޅުވާ އިޤްތިޞާދީ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، ގެސްޓުހައުސްގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ލިޔެފައި އެހެން އޮތީ، އެ މާއްދާ ބަދަލުކޮށްލައްވާ ބިރުންމިނިވަންކޮށް ކަމެއް ނޫނެ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ އެއްކަލަ މި ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައި އޮޅުން. ޖ. އެ ކާމިޔާބުކޮށްދިން ދުވަހުގެ ފަހުން އެކަމަކު ކަމުގެ ނުލަކު ޓޫރިޒަމް ގޮތުގައި ބަދަލުކުރެވި ހިނގާ ގެސްޓުހައުސް ސާހިބަކު ރަނގަޅަށް ބަލައިގެން ކަމަށް ކުރަން. މި ބަދަލަކީ ތެދުވެރި ކަމަށް ކުރަން...

ހޯރަފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބسم الله الرحمن الرحيم. އާދެ! ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހަޅުއްވި އިސްލާޙަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ ފުރިހަމަ އަށް ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން. އަޅުގަނޑުމެން މިކަހަލަ ވާހަކަތައް މި ދައްކަންޖެހެނީ ވަގުތާއި ހާލަތަށް ބަލާފައި ކަންކަން ނިޔާކުރާ ގޮތެއް. އެއީ ގެސްޓުހައުސް ކަމަށް ވިޔަސް އަދި ރިސޯޓު ކަމަށް ވިޔަސް، އަދި ގަވާއިދެއް ކަމަށް ވިޔަސް އެ އެއްޗަކަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް އަޅުގަނޑުމެން ޖެހޭނީ ގެންނަވުން އަންނަން. ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑުމެން އެއްކޮށް ހަދާއިރުގައި އެންމެ ދުރަށް ނުވިސްނި ހިނގައިދާން، އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އިންސާނުން ކަމަށް ވީމާ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ޒަމާނުގައި ކަންތައްތައް ހިނގާ ގޮތުން ބަލާފައި އަދި ގެސްޓުހައުސް ކަމަށް ވިޔަސް އަދި އެހެން އެއްޗެއް ވިޔަސް، އެ ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނުންތެރިކަމާ އެކުގައި ގެންނަންޖެހޭނެ. އެހެންވީމާ، އެގޮތުން ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު އާމިރު އެ ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާޙަށް އެ މަނިކުފާނުގެ ވިސްނުންފުޅުގައި މި ގަވާއިދުން ޓޫރިޒަމް ތަންގައި ކަން ހިނގާފައި އެއް ގޮތެއް ބަދަލުވައި، އެފަދަ ކަމެއް ހިނގައިދާނެ މަނިކުފާނުގެ ގޮތަކަށް ބަހުރުވައިގެ ހުރިހާ އިސްލާމްދީނުގެ ބަޔަކު ﷲ ގެ ބަޔަކު؛ އެ މަނިކުފާނުގެ ހިތަށް މާތް ﷲ އެކަން ވެއްޖިއްޔާ ކަމަށް ބާކީ ވެސް އަޅުގަނޑު މާތް ﷲ ގެ ރަސޫލާއަށް ރަސޫލުގެ ބަރަކާތުގައި ސަލާމް ދަންނަވަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މުސްލިމުން، އިސްލާމްދީން ހިމާޔަތްކުރަނީ ބާކީ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އެހެންކަމުން ޤަވާޢިދު އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާމްދީން ހިމާޔަތްކުރަން ބާކީ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އަނބިން ޒަންޖީރުގައި ކުރިމަތިލާކަން ބާކީ އަބަދުވެސް އަޅުގަނޑުމެން ތިބޭނީ ދީނާޔަތުގައި، ދިރުމުގައި. އެހެންވީމާ، އެއްޗެކަންޏެއް އަޅުގަނޑުމެން އެ ފުރިހަމަ ދީނަށް ތަބާވާނެ ގޮތުގެ ބަސްތަކެއް. އަޅުގަނޑުމެން ދީނުގައި ކަމަށް ވާހަކަ ބަޔަކީ އަޅުގަނޑުމެން ވެސް އެ ހުރިހާ ގޮތަކަށް. ބަލައިފިއްޔާ ހުރިހާ ޖެހިގެން ދީނާ ގުޅިގެން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އެ ހުރިހާ ގޮތަކަށް. އަޅުގަނޑުމެން މި ކަންކަން ދީނާ ގުޅިގެން ސާބިތުކުރަނީ. އެ ސަބަބަކަށް ވީ އަޅުގަނޑުމެން މި ވިސްނުން އަމިއްލަ ފިކުރުގައި ބަޔަކު ނޫނީ ކަމެއް ނުވާނެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދީނާ ސާބިތު އަންނަނީ ސާއްސާ ކަމަށް ދިނީ ކަލޭ ތިން. ދިވެހި ރަށުގެ ގުޅުމެއް ވަރަށް ގިނަ ގުޅުމެއް، އިސްލާމް 100% ގުޅުމެއް އޮތް މިގެ 100 އަހަރު ކުރީގެ. އެހެންނަމަވެސް، މިއަދު އެބަ އޮތްތޯ އެކަހަލަ ގުޅުމެއް؟ ނެތް. އަޅުގަނޑުމެން މި އޮތް ކުޑަކުޑަ ދިވެހިރާއްޖެ ހަމަ މި ދަނީ އެކަހަލަ ދިމާލަކަށް. އެ ދަރުބާރުގެ ދިރިއުޅުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން މިއިން

ސަގާފަތުތަކުން ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރެވޭ ތަފާތު ތަޖުރިބާ އިން އިބްރާހީމް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން މިކަން ކުރަން އެބަ ޖެހޭ. ބައެއް ބާބުތަކުން ހިތި ރަހަ އިއްޔާރުތައް ބައެއް ދިޔަބުރަކުން ފުރަތަމަ ކުރެވިދާނެ މި ފަރާތަކުން އެބަ ދަރުކަވާ. ރަސްގެފާނުގެ ހަރުގާ ބާރުގަނޑު ވިސްނުންފުޅަކީ ރަސްގެފާނުގެ އަޅުގަނޑު ވެސް ދުކަން އިސްލާމްދީން މި ރަށުގައި އާރުމްނަކަން. އެހެންނަމަވެސް މިއަދަކީ މަޖިލީހުގައި މިފަދަ އަޅުގަނޑުމެން. މާދަމާ ތިބޭނެ އަޅުގަނޑުމެންނެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ނޫނީ މާދަމާ މަޖިލީހުގައި ތިބޭނެ ކާކު ބައެއް ކަމެއް. މިއަދަކީ ފައިސާ އާއި ރިސޯސްތަކީގެންނާއި އެކި ގުޅުމްތަކުން މަޖިލީސް ގެންބަރުކަމުން އަހުމަ، އަދި އެއްޗެހި ކަންކަމަށް ބަހާކު ފައިސާ ދީގެން ވެސް ގެންބަރުކަމާއި މި ތަނަށް ގެންސޮއްޖެ މި މަގު ސަބަބުން ހާސިލުކުރަން ބަލައި ކަންކަން ކުރަމުން ވެސް ހަމަ އެކަށީގެންވާ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، މި ކަންކަން މަސްއޫލުކަމަށް ބަލައި ކުރަމުން ހިނގާނެ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ މަޤްސަދަކީ އާއި ފާޑުގެ ޤާނޫނު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ފަރަށް ޖަސްޓިސްއަކީ މިކަކުއް ނުފެނޭ، މި ކަމެއް؛ މި ތަނުގައި އާންމުން އިސްލާމްދީން، މި ކަމަކަށް ބަދަލެއް ނުގެނެވޭނެ އެކަން ބާކީކުރުމަށް ވިދާޅުވި މި ބަދަލު ހަމަ ގެންދިޔުން. އަޅުގަނޑުމެން ކުރަން މި އިރު ކަމަކީ މިހާރު އާދޭ ފަރާތުން އާއި ފަރާތްތަކުން ބަޔަކު ދަތުރުކުރަން ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން އަދި ޖުމްހޫރިއްޔާ މިއީ. އެއް ގަޑިއަކަށް ވަރަށް އިސްކަންދީގެން މާލޭގެ ޑިއުޓީ އުސޫލުތަކާއި ނޫން އަޅުގަނޑުމެން ރާއްޖޭގެ ނުވާ ތެދު މި ރަށަކީ ނޫންގެ ހާލަތު. މި ޖަވާބުދާރީ ތަނުގެ އިން އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭ ގޮތުން މިއީ ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ސިޔާސީ ދިރާސާކޮށް މިކަން ކުޑަކުރަން ގެންނަ އަޅުގަނޑުމެން ބައެއްގެންކަން މި އުނދަގޫ. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ދިރާސާކޮށް ސިޔާސީ ހަދާ ބައެއް ޤާނޫނުތަކުގެ އެބަ ހުރި އެއް ވިޔަފާރި ހަމަ ސިފައިގެ ގޮތުން ސިޔާސީ ހަދާ އެއްބާރު. އެ އެއްބާރުސާކަން މިހާރު މި އުޅޭ ހަމަ ބަދަލުގެންނަން ޖެހިފަ. ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން މި ދެކިދާނެ ހަދާ ޤާނޫނުތަކަށް މި ގެންނަނީ ތަފާތު ބަދަލުގެނައުމަށް ބަދަލުގެނައުމަށް މި ގެނައީ. އެހެންވީމާ، ޤާނޫނުއަސާސީގައި އަދި ވެސް ހަމަ މިގޮތަށް ހަދަން އެއް އެއްބާރު. އެހެންވީމާ، މިއަދު މި ހަމަ ހަދަ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ހަމަ އެއާއި މި ދެއްވާ ވެސް ނޫން، ކުރީގެ މާއްދާގައި އެބަ ހުރި ޤާނޫނުއަސާސީގައި މި ދު ފުރުޞަތު ދިއުމުގައި ވެސް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި ދު ހަމަސްކޮށް ފުރުޞަތު ކުރިއެރުމުގައި ވެސް ކޮންމެ ބާރުގަދަ ވެސް ވިދާޅުވި މި ޒަމާނުގައި ޤާނޫނުއަސާސީ އަށް ގެންނަން ޖެހޭ ބަދަލުތަކާއި އެބަ ހުއްޓޭ. އެއީ ކަން ހިނގަން ފެށިގެން އަޅުގަނޑުމެން އަރަން އަދި ޖަމާޢަތަށް އެކަ. ގަވާއިދުގައި ހިމަނާ އެއް ޖަމާޢަތަށް ވެއްދެން. މި ޒަމާނުގައި އެޅި އަބަދުވެސް ޖަމާޢަތަށް. ފުރުޞަތު ވެސް އެޅި ޖަމާޢަތަށް. މި ޒަމާނަކު ނޑެ އެއްޗެއް އެއްބާރު. ހަރަކާތް ވެސް ހަމަގަނޑު ކުރިމަ އެ އަޅި ހަމަ ޖަމާޢަތަށް. މިގައި ބައްޕަތިޔާ ބަދަލުކުރުން ފުރުޞަތު، އެއީ ކޮންމެ މިހާރު ވިހަސް. ބަދަލުކުރަން ފުރުޞަތު ބައްޕަތިޔާ. އެއީ ހަރަސްކަމަކަށް ވިހަސް، އެއީ ހަރަކާތްތެރިވެއްޖެ އެއްބާރު ކުރިއަށް ވިހަސް އެއީ އަދި އެއްބާރު ހަމައެކަނި ވިހަސް، އެއްބާރު އެއްޗެހިތަކެއް ވިހަސް. ބަދަލުކުރަން ފުރުޞަތު އެއް ހަރަކާތްތަކުގެ މަސައްކަތް ފުރުޞަތު ކުރިއަށް ފުރުޞަތުތަކުގައި އެއީ

ޑިމޮކްރަސީ. ޑިމޮކްރަސީގެ ނަމުގައި ޚާއްޞަކޮށް ހަދައިގެން ޚުދުމުޚްތާރު ވެރިކަމެއް ކުރިމަ މިއީ ކޮން ކަހަލަ ޑިމޮކްރަސީއެއްތޯ؟ މި އެބަ ވީތޯ ޑިމޮކްރަސީއަކަށް؟ މިއެއް ނުވާނެ ޑިމޮކްރަސީއަކަށް. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލަމާ، ކަންކަން ހިނގާ ގޮތަށް ބަލާއިރުގައި މިސާލަކަށް، ދީނާއި ސިޔާސަތުގެ ވާހަކަ ބައެއް ބޭފުޅުން އެބަ ދައްކަވާ. ދީނާއި ސިޔާސަތު މި ވަކިކޮށްގެން އަޅުއްވުމަކީ ފަށް މިއީ ވަރަށް ބޮޑު ޙަޤީޤަތެއް ހިތާމަ އެއްކަމެއް. ކޮންމެހެން ސިޔާސަތު ނުކުރޭ؟ ކޮންމެހެން ސިޔާސަތު އަހީ؟ އެހެންވީމާ، ދީނާއި ސިޔާސަތާ މިއީ ވަކިކުރެވޭނެ އެއްކަމެއް ނޫން. މިއީ އެކަމެކޭ. ނަބީ ރަސޫލާ ޞައްލައްﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމް؛ އަޅުގަނޑުމެން ރަސޫލާގެ ސުންނަތުގައި އުޅުއްވި ގޮތް ބަޔަކަށްތޯ ސިޔާސަތު ހިންގެވީ؟ ސިޔާސަތު ހިންގަން ވަކި ޚާއްޞަ އޮތްތޯ، ނޫނީ ވަކި ބައެއް އޮތްތޯ؟ ނޫނީ ދީން ހިންގަން އޮތީ ވަކި ބައެއްތޯ؟ އެހެންނަމަ އެ ކަމާއި ނުވާނެ. ހުރިހާ ރަސޫލުންނަކީވެސް ކަން ކުރެއްވީ ފަސް މި ގޮތަށް. ސިޔާސަތު ފަސް ކަނޑައެޅުމާއި ހަމަ އެ ދުރުމުން. ހަމަ ދީނުގެ ބައި ފަސް ގޮތަކީ އެ ދުރުމުން. އެހެންވީމާ، ދީނާއި ސިޔާސަތުގައި ވެރިކަން ކުރުމުގައި. މިއީ އެކަމަކެއް. ދީނުގައި މި ޤައުމީ ސިޔާސަތު ކަނޑައެޅިފަ. ކަން ހިނގަނީ ގޮތް، ދުނިޔޭގައި އުޅުނީ ގޮތް، ދުނިޔޭގައި ކަން ހިނގަނީ ގޮތް، ދުނިޔޭގައި އިންސާނުން އުޅުނީ ގޮތާ، މި ހުރިހާ އެއްކޮށް މި އޮތީ ދީނުގައި ކަނޑައެޅިފަ. ދެން ކޮން ސިޔާސަތެއްތޯ؟ އެ ސިޔާސަތުގެ މައްޗަށް އަޅުގަނޑުމެން ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރަން ޖެހޭނީ. އާދޭ ބޭނުން އަޅުގަނޑުމެންނަކާ އެއްވެސް ކަމެއް ނުހިނގާނެ. ދެން ދީންތަކުގެ ވާހަކަދައްކާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަންވީ އިސްލާމްދީން ފިޔަވައި އެހެން ދީނެއް ނެތް ހިނގޭތޯ. ކޮން ދީނެއްތޯ އޮތީ؟ ޔަހޫދީ، ނަޞާރާ ދީނާއި އެއީ ބާޠިލު ދީންތަކެއް އެއީ. އެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން ދައްކާކަށް ބޭނުމެއް ނެތިން. މާތް ﷲގެ ވަޙީ ބަސްފުޅުގައި އެންގެވި إِنَّ الدِّينَ عِندَ اللَّـهِ الْإِسْلَامُ ۗ މާތް ﷲ ގެ ޙަޟްރަތުގައި ދީނަކީ އިސްލާމްދީން. ދެން ކޮބާ ކައިރީގައިވެސް އެހެން ދީނެއްގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން މި ދައްކަނީ؟ އެހެންވީމާ، އިސްލާމްދީން ފިޔަވައި އެހެން ދީނެއް ނެތް. މާތް ﷲގެ ޙަޟްރަތުގައި މާތް ﷲ ގަބޫލުކުރައްވާ ދީނަކީ އިސްލާމްދީން. އެހެން ދީނެއް ގަބޫލުކުރެއްވުމެއް ނުކުރައްވާނެ. މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ހައްދުވާ ބަޔާންކޮށްދެއްވާ ތަސްލީމުކުރަންޖެހޭ. އެ ޤަބޫލުކުރަން މި އޮތީ ދީނާއި މި ހުރިހާ އެއްޗެހި؛ އަޅުގަނޑުމެން އުޅުނީ ގޮތާއި ހުރިހާ އެއްޗެހި އަންގަވާފަ. އިސްލާމްދީން އައުމަށްފަހުގައި މި ހުރިހާ ދީންތަކެއް ހުރި ބާޠިލުވެފަ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ޝަރީޢަތަކީ؛ އެކި ބާވަތްތަކުގެ ޝަރީޢަތްތަކެއް އައީ އެކި ގޮތަށް. އާދަމުގެފާނު ހިންގެވި ޝަރީޢަތް ނޫން ނޫޙުގެފާނު ހިންގެވީ. ނޫޙުގެފާނު ޝަރީޢަތް ނޫން އިބްރާހީމް ޢަލައިހިއްސަލާމް؛ ހަމަ ކޮންމެ ނަބިއްޔަކު ހިންގެވި ވަކި ޝަރީޢަތެއް. މި ޝަރީޢަތް ނިމުން ހިސާބަކީ ކޮބައިތޯ؟ މުޙައްމަދު ރަސޫލުﷲ ޞައްލައްﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމް. އެ ހިސާބުން ޝަރީޢަތް ނިމުނީ. އެއީ އެންމެ ފުރިހަމަ ޝަރީޢަތް. އެ ޝަރީޢަތުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އަޅުގަނޑުމެންގެ އިސްލާމްދީން މި ހިސާބަށް އައީ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި ދީނުގައި ރައްޔިތުންނަށް އެޅުވުމަކަށް ޖެހޭ ނޫނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަރައްޤީއަށް ކޮންމެވެސް އެއްޗެއް ބަދަލެއް ކަންތައްތަކުން ޖަވާބު ނޫނީ ބަޔާނެއް ރައްޔިތުންނަށް ޖަވާބު އަޅުގަނޑުމެން މި ފަރާތުން ދައްކާކަށް ބޭނުމެއް ނޫން.

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑުމެން އިހަށްދުވަހު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފެނުނީ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އެ މާއްދާ
އޮވެއްޖެއްޔާ ދުރަކަށް ގޮސް ވެއްދުމަކާއި މައްސަލަ ނުގަންނަނަމަވެ. އަޅުގަނޑުމެން ވީ އެކަމަށް ޙަކައި އިސްލާމްދީނުގެ މާއްދާ
ކަނޑައެޅުން، ނުވާނޭ މި ގައުމުގެ ދީން ބަދަލުކުރަން. މިއީ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ފުރިހަމަގައި އަދިއްސަ އެއް ވަރަކަ.
ނަސޭހަތް އިން، ތަހުދީނުގައި އިސްލާމްދީނުގެ މައްސަލަތަކަށް ނުކުރާނެއް ދެ މިހުން ދެ ބަލާ ކަނޑައެ ކުރެއްމަތް ގާނޫނުން.
ކިޔައި ހަސަރާ އަށް ވަރިކުރައްވާފައި އެއް ބަސްފުޅު މިއީ. މިކަން މި އެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ރިޢާޔަތް ފުންނަން. ދެ
މިންނަން ނުރުހޭން އަޅުގަނޑުމެންނަކާ. ދެ މިހުން ހުރިހާ ދެ މިހުން ބަލާ ގޮތަށް ކަން ކަނޑައެޅުން، ދެ މިހުން ބަލާ
ގޮތަށް އޭގެއިން. އަހަރެން އެއްގޮސް ގޮތުގެ ނޫނުގޮން. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މިއަދު މީގެ 1400 އެތަކެއް އަހަރުގެ ކުރިން
ކިޔުމު ތުރުއާނުގައި އެއް ވަރަކަ މި އޮތް އަޅުގަނޑުމެން މިދާރުގެސް ފެންނަން މި އެއީ. ދެ ބަޔަކުގެ މި އޮތް ފުޅުގަ.
ފުޅުގައި ދެ ބަސްނި. މިކަން އެތިއްހަކާ މިހުންނަށް ނަހަދާނަމަ. މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ގައުބޫލުކުރަނީ އެއްބަސް
ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެން ބިރުގަންނަނީ އެބަ ޖޭ. މިޙާނގައި 100% މުސްލިމް ގައުމުކަން ވާތީ
އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި އިސްލާމްދީނުގެ ސަރަހައްދު ފުދުނެވިގެން އަޅުގަނޑުމެން މަދަލާ ހިނދުގައި މުސްލިމުންގެ
ގޮތުގައި މަދަލާން އަޅުގަނޑުމެން މި ތިބީ. އެކަމަކު މިއާ އެހެން ދީނެއް ތަރުޖަމާކުރާ ވަކިން އަޅުގަނޑުމެންގެ
ތަރުއިން ދެ ފުރުސަތު ގެއްލިގެންދާން ވަރަށް ގިނަ ބައިބަލަން. ނިކަން ވިސްނައިބަލައްވާ! ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް،
އަޅުގަނޑުމެންގެ އިސްލާމްދީނުގައި؛ މިސްކިތަކަށް ޖާގަ އަދުރުގައި ނުބައި ކަންތައް ވެސް ކުރު. ނަމާދުކުރަން ވެސް އެބަ
އުޅޭ ބައެއްމީހުން. އަދި ރޯދަ ވެސް ނުހިފާ އެބަ އުޅޭ. އެހެންނަމަވެސް، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ނިކަން
ވިސްނައިބައްލަވާ. މީގެ އަސްލު އަމާޒަ ހަމައެކު ދާއިރުގައި 60 އަހަރު، އަދުރުން 50 އަހަރުން މައްސަލަ ދިޔައިމާ
އެކަމުގެ ސިފަނޭ އަށް ވިސްނިގެން އެކަ އަށް ޖާގަ އަދުރުގައި އެއްފަހު ގޮތް ދޮޅުހުރިގައި ފިކުރުކަން އެއާ ދޮޅުރު
ދުރަވެ، އެކަ ދީނުގެ ކަންކަމަށް ފުރުތާ ބަހައްޓައި، އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ދެކެން ކިޔުމަށް ބަލަދު މިސްކިތެއްގެ ނުފުރިބާ،
އަދުރުން ފަން ސޫރުން މައްސަލަ، ނޫނީ ފަސްދޮރުވަސް އަހަރުން މައްސަލަ ދިޔައިމާ. އެހެންނަމަވެސް، ޖާގަ އަދުރުގައި
ވަރަށް ގިނަކާރ އެއްފަހި ހަދާ. ކިޔުމުގެ މި ދުވަހުގެ ދެ ފިލުވީ؟ މިއީ 100% މުސްލިމް ގައުމުތަކެއް ވާނީ. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑުމެން އެ ފުރުސަތު ނަގާފައި ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން އެއްގޮތަކަށްވެސް މި ދަރުގައި އެހެން ދީނަކަށް
ފުރުސަތުދީގެން އެއްވެސް އެސްޕްރެސް ބައިވައިގެންނުވާނެ. އޭގެ އެކުވެން އެއް ހެދިގެ ދަރުގެ އެކުވެން އެއް ގޮތަކަށް
އެކުވެނިނުވާން. އަސްލު އަޅުގަނޑުގެ އެދުމަކީ ތެރޭގައި ފުރަތަމަ ބަދަލުކުރުމަށް ގުޅުން 100% ހަމަ، ގެއްލި ގޮތަކަށް
ހަދާން. އެކަމަ ގުޅޭ ވެސް އިތުރުކޮށް ކަންކަމެއް ދެ ކަށަވަރު ނުކުރެވޭން. 100% ދިނުމަށް. ދެ ވަރަށް މިކޮ
މަސައްކަތްކުރަން އެބަ ޖޭ. އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ނުކުތީ. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ގެނެސް ނުރުހުންވާ އަޅުގަނޑުމެން
ވަރުގަދަ. ކަނޑައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮންމެ މަސައްކަތަށް މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ ގެނެސް ދޫކޮށްލަވާ ވެސް؟
ކޮންމެވަރަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ދޫނި؟ ކަކަޅި ނިޔާ ބައި؛ މިކަޅާ ބައި ޒަރީނ ނިޔާ ބައި ނުކުމެއް ނުކުތްމަ.

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިޒާމާ ބުނޭ މައްސަލައެއް، ކާށިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝާހިދު.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ކާށިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

މާފުކުރައްވައްޗޭ އަޅުގަނޑު؛ މިއަދު ނިޒާމާ ބުނޭ މައްސަލައެއް މި ނެގީ ބަޔާންކުރެވިގެންވާ ގޮތުގައި ވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގައި އަދި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް އެބަ ބުނޭ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް އަބުރު ހިމާޔަތްކުރަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު...

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިޒާމާ ބުނޭ މައްސަލައެއް ނޫން. އިރުޝާދުދެއްވައިގަންނަވާ. ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށް ގެންދަވާ.

ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިހާރަކަށް ވާހަކަދައްކާއިރު ކޮންމެހެން ނިޒާމީ މައްސަލައެއް؛ އަމިއްލައަށް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން ލިބޭ ވަގުތުގައި އެ ބޭނުންފުޅުވާ އެއްޗެއް ވިދާޅުވިޔާ ވަރަށް ރަނގަޅުވާނެ. އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ހަމަ ވަރަށް އިޙްތިރާމްކުރަމާ އެކުގައި ބުނަން. އަނގަބަހުން ނުބުނާނަން. ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް ނުނަގާނަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި ދައްކަނީ؛ މިހާ އިސްލާމީ ވަރަށް ބޮޑު ކަމެއްގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން މި ދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ދައްކަމުންދާ ވާހަކަ މުޅި ގައުމަށް ބަލާއިރު ވެސް ކުރިއަށް ދާން ހުރި ގޮތް ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޭއްވި ފަހަރަށް އެބަ ޖެހިގެންދޭ. ދެން އެހެންވީމާ، ފަހަރެއްގައި ކުރިއަށްދާން އުނދަގޫވާ ގޮތް ވިޔަ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް ހިތްހަމަޖެހޭނެ. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އަޅުގަނޑު ގޮވާލަން، އަޅުގަނޑުމެން ދައްކާ ވާހަކަތަކަށް ހުރަސްއަޅާނުލަން. އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ވާހަކައެއް ނުދައްކަން. މިއަދު މި ދައްކަނީ ރަނގަޅަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި ކިޔާނުލާ ގެންގުޅުއްވި ކަމާ މިހާރު ހުރި ކަމުގައި ވިޔަސް، ކިޔާނުލާ ނުބައިކަމެއް ކުރި މިހާރު ކަމުގައި ވިޔަސް، މުސްލިމުންގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން ތިބީ ކަންބޮޑުވެ ދުވަހެއް އެބަ ގައުމު އެ މިލާ އިސްލާމުދީނާ. އެހެންނަމަވެސް

އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން މި ދަނީ ކާފަރު ޤައުމުތަކުގެ ތަރައްޤީގައި ބޮޑުވަޑުން އަހަރެން ނިހާޔަތުގައި ވެސް އެ މިހާ
ކާފަރުންގެ ގޮތުގައި މަރުވަމުންދާ ތަން، ވަރަށް މަދު މިހާރު ފިޔަވައި. އެހެންވީމާ، އެ ވިސްނުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން
ވިސްނާލަންވާނެ، އަޅުގަނޑުމެން ކަމާދޭ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ދަރުވަރުން މި ދުނިޔެ ކުރިން ކުރިއަށް. ކުރިޔަށް އަޅާ
އަޅުގަނޑުމެން އިންސާނުންނަށް އެނގޭނެ. ހަމަހަމައިގެ އަޅާ އަޅުގަނޑުމެން އިންސާނުންނަށް އެނގޭނެ. މިއީ އެއްވެސް
މިހާރު ދުނިޔެ ބޮޑުވަރުވާނެ ތަރުޖަމާ ނޫން. އެހެންކަމަކުވެސް އަޅުގަނޑުމެން އަސްލުގައި ތަޤުލީދުކުރައި ނަސޭހަތް އިން
ސަލާމަތްކުރުމަށް ބާކީ އެމީހުންނަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ނަސޭހަތްތެރި ނުކުމެ ވާނެވެ. އެތަނުގައި ތިރީން
އެއްކަލަމް. ކަލާމެން އިންސާފު ދުން ރަސޫލު اللّٰهގެ ރަސޫލާއީ. އެހެންވީމާ، އިސްލާމްދީނާ. މި ރަސޫލާ ހަމަވީ މަގެ. މި
ރަސޫލާ ހަމަވީ ދީން. އެތަނުގައި. އެއީ ނޫނިމު އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް ހަނދުމަފުޅެއް ކަންތައްތަކާ ކަމާދޭ.
އަޅުގަނޑުމެން ނަފްސު އެއްވެސް ކުރިއަށް ތަޢާލަމަހުވާގައި ނަޙަވާއިގައި މިޔާކަށް. އެއީ ކާކުތޯ އެ ކަމަށް
ކަމާނަވީ؟ އެހެންކަމަކުވެސް އަޅުގަނޑުމެން ޙައްޤުން ނަސޭހަތްދޭން، ދުން މިދި ކުރިން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން
އަޅާހެ އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް ކުރިއަށް ފާހަގަކޮށް، ދީނީ އިލްމު ދަރަޖައި ހުރި ކުރިއަށް އަޅުގަނޑުމެން އެ
ކުރިއަށް ނަސޭހަތްތެރިވާނެ. އެހެންވީމާ ކަލާމުން އިސްލާމްދީން ނިކަން ވިސްނާ! މާތްﷲ ކީރިތި ޤުރުއާނުގައި
ވަޙީކުރައްވައި وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ. ނިކަން ވިސްނާ! ކިޔާތީ މި ދެންނެވީ؟
ނަޙަވާއިގެ އަހުލުވެރިން ބުނާނެ، މިއަދު ނަޙަވާއިގައި މިބާ ދުވަހު މިމަންޒިލުން ދުނިޔެއާމިލައިގައި ވިސްނައި ފިކުރުކުރި
ނަމަ، މިއަދު މިމަންޒިލުން މި ނަރަކައިން ވަރުގަދަކަމުން ސަލާމަތްވީނަމާ. އިލްމުވެރިން ބަޔަކު، ނިކަން ވިސްނައިބަލާށެވެ.
އެހެންވީމާ، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން މި ދުނިޔޭގައި ވިސްނައި ފިކުރުކުރަންވީ. އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ހިތްޕުޅު ގޮތަކަށް
އުޅުއްވައި، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހިތްވާ މާ ފުރުސަތު ދިރިއުޅުމާ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މާ ބޮޑުކުރި ބުއްދި. މި ދުނިޔެ
އަޅުގަނޑު މި އިންސާނީ ކުރުކުރު ނަސޭހަތުގައި ދިރިއުޅުމާއިގެ މި ދުނިޔެ ދިނުމުގެ ހިތްވަރުދީފައިވެސް. މާ ފުރުސަތުވައި
އަޅުގަނޑުމެން މި ދުނިޔެ މާ ބުނެގެން ބުއްދި ކަމަށް ހުރިގޮތް. އެއްވެސް ބުނެއް ނުއޮތް. މި މަޤާމުގެ ދަރުމަ
ނިކަމެތިގެ ބުނާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ނުއޮތް. އިލްމުވެރިން ބަޔަކު، އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނަމުން
އިސްލާމްދީނުގައި ފުރިހަމަ ސަލާމަތްކަމާ މިޔަބާން ހުރިހާ ކަމެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ ފިކުރުކުރަން. އެހެންވީމާ،
ވިސްނުމެއްނެތި ކަމާ އެކުގައި އަޅުގަނޑު މާތްވާ އެކަ އިލްމުވެރިން މަޤާމުގެ ގެންބުރުނުމުން އަޅުގަނޑު ދަރުމަވަން،
އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ އަޅުގަދަކަމުގެ ބޮޑުކުރުމުން ވެސް އަޅުގަނޑު ދަރުމަވަން، އަޅުގަނޑު މި ދެއްކި ވާހަކަ އަށް
އިބްލީސްގެ ހުރުމަތްތެރި މި ބޮޑުކަމުން ވެސް ހަމަ މިގޮތަށް މި ވާހަކަ ދައްކައިގެން މި ބާރުން ހަމަ މި ހަރުގަދަ ބުނާގޮތައި މި
ނިކަމައި، އާދިއްޔާ އެދިވަޑައިގެންފައި އޮތް ކަމަކު ދުނިޔެ ހަމަ އެއްކަމަކަށްވެސް ނުކުމެފަ ކަލަކު ކަމަކަށް
އަޅުގަނޑުމެން؛ މިއީ އަޅުގަނޑުމެން އެނގޭނެ ކަމާބެހޭ ބިރުވެރިމެއް. އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިރިއުޅުއްވުމަށް ވާބެ ބިރުވެރިމެއް.
އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިރިހުރުމުގެ ވާބެ ބިރުވެރިމެއް. އެހެންވީމާ، އެ ބިރުވެރި އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިރިއުޅުމުގައި

އަޅުގަނޑުމެންގެ ދައުރުގައި މިކަން ހުއްޓުވައިލާފައި މި ތަނުގެ ދިރުން ބަދަލުކޮށްލާފައި ދިޔައީމަ ކަމުކޮށްދާނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ މި ނިންމާލަނީ ބައެއް އެހެން ބޭފުޅުންނަށް ފުރުޞަތުދިނުމުގެ ގޮތުން. އަޅުގަނޑުގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑަށް ލިބުނު ވަގުތު ހުސްވެދާނެތީ. އެހެންވީމާ، އެހެން މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތުދިނުމުގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ ކުރުކޮށްލީ. ވައްސަލާމް ޢަލައިކުމް ވަރަޙްމަތުﷲ ވަބަރަކާތުހޫ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިސްލާހާއި ބަހުސްގައި މިއަދަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ 1 ގަޑިއިރުގެ ވަގުތު މިހާރިސާބުން މި ހަމަވީ.

11. ކޮމިޓީތަކުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ދަނީ އެޖެންޑާ ނަންބަރު 11 އަށް. އެއީ ކޮމިޓީތަކުން ހުށަހަޅާ ކަންކަމަށް. އެޖެންޑާ ނަންބަރު 7.1 މީހުން ބާރުލުކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ބިލު ޤައުމީ ސަލާމަތު ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރައްވައި ނިންމެވި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު. މި ރިޕޯޓަށް އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުމަށް 27 ނޮވެމްބަރު 2013 ގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފޮނުވުނު. މި ރިޕޯޓަށް 7 އިސްލާހު ލިބިފައިވޭ. މި ރިޕޯޓު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވާނީ ޤައުމީ ސަލާމަތު ކޮމިޓީގެ މެންބަރު ފުވައްމުލަކު ދެކު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝިފާޒު މުހިރު.

ފުވައްމުލަކު ދެކު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝިފާޒު މުހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މީހުން ބާރުލުކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ބިލު ޤައުމީ ސަލާމަތުން ދިރާސާކޮށް ނިންމުމުގެ ގޮތުގެ ރިޕޯޓު. މި ރިޕޯޓު ދަންނަވާލުމުގެ ކުރިން، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ހަމަ މި މަސައްކަތްކުރުމުގައި މި މަޖިލީހުގެ މެޖޯރިޓީ ލީޑަރު އަދި މައިނޯރިޓީ ލީޑަރު، މި 2 ޕާޓީގެ ފަރާތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ބިލަށް ގެންނެވި ސަޕޯޓަކާ އަދި ޤައުމީ ސަލާމަތު ކޮމިޓީން މި ބިލު އަވަސްކޮށް ނިންމުމަށް ޓަކައި އެ ބޭފުޅުން ދެއްވި އެހީތެރިކަމާއި އެއްބާރުލުމާ، އަދި ހާއްސަ ގޮތެއްގައި މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ އިރުޝާދާ، މި ހުރިހާ ކަންކަމަށް ޓަކައި އެ ބޭފުޅުންނަށް ޝުކުރުދަންނަވާ ހާމަކުރަމުގައި އަޅުގަނޑު ރިޕޯޓު ހުށަހަޅައިލާނަން. މި ރިޕޯޓަކީ 2 ޑިސެމްބަރު 2013 ވަނަ ދުވަހު އޮތް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 13 ވަނަ ޖަލްސާގައި މީހުން ބާރުލުކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ބިލު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ބަލައިގަތުމަށް، އެ ބިލު ދިރާސާކުރުއްވުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޤައުމީ ސަލާމަތުގެ ކޮމިޓީ އަށް ފޮނުވުމުން

އެ ބިލު ދިރާސާކުރައްވައި ބިލާ މެދު ކޮމިޓީން ނިންމެވި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް. މިހެން ބަޖެޓުފާސްކުރުން ހުށަހެޅުމުގެ ބިލަށް
ސަރުކާރުން، ހަނިމާދޫ ދާއިރާގެ އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން މުޤައްރިރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބިލެއް. މި ރިޕޯޓުގައި
ބިލުކަމަށް ބުނެފައި ވަނީ މިހެން ބަޖެޓުފާސްކުރުމުގެ ބިލަށް. އަދި ކޮމިޓީ ކަމަށް ބުނެފައި ވަނީ ރައްޔިތުންގެ
މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނީ ސަލާމަތުގެ ކޮމިޓީ އަށް. ކޮމިޓީގައި ހުށަހަޅައިގަންނަވާ މެންބަރުންގެ ލިސްޓުގެ އަދަދަކީ
އިޤްތިޞާދީ ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް ލިބިވަޑައިގަންނަވާ ކޮޅުގައި ވާން. އަދި ރިޕޯޓުގައި ހިމެނޭ ޖަދުވަލުތަކުގެ ބިލުގެ
މަސައްކަތް ދިރާސާކުރައްވަން ބޭއްވުނު ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކާއި މެންބަރުން ވަޑައިގެންނެވި ގޮތުގެ ހުޖަތު އަންގައިދޭ
ރިޕޯޓް ފެށި ހިމެނިވައިވާން. އަދި ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ރިޕޯޓުކުރުމަށް ހުށަހަޅައިވާ މިހެން
ބަލައިލުމުގެ ބިލު؛ ޖަދުވަލު 2ގެ ގޮތުގައި ވާން. އިޤްތިޞާދީ ރައީސް. ބިލާ ގުޅޭ ގޮތުން އެކި ފަރާތްތަކުން ކޮމިޓީ
އަށް އަރުވަނީމުން ހުށަހެޅުއް ހުރިދު. އެގޮތުން ހިއްމަށް ރައީސް ކޮމިޓީތަން އަށް ދީ މާލިއްޔަތު ބައި ޖަލްސާތަކުން
އަށް އިދިގޮތުތަން އެންޖީ އެދިގޮތުތަންތަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ބިލާ ބެހޭ ގޮތުން މައުލޫމާތު ދެއްވާފައިވާ. އަދި
އެހެން ބައެއް ފަރާތްތަކަށް، އަޅުގަނޑުމެން މިކަމާ ގުޅޭނެ ބޭރުގެ ނޫސްވެރިންނާ ފުރުސަތުދެއްވައި، މައުލޫމާތު ސަރުކާރުގެ
ގޮތުން ފުރުސަތުދިނުމުން، އަދި ފަރާތްތަކުގެ އާފިޔަތުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައިވާ. އިޤްތިޞާދީ ރައީސް. ބިލުގެ
މަސައްކަތް ކޮމިޓީން ފުރިހަމަކުރުމަށް ބޭނުން މި ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ފުރުމުގެ ކުރިން ހިއްމަތުން
ރައީސް ކޮމިޓީން އަށް ދި މަޖިލީހުން އިން އެ ހިއްސާކުރެއް ފެށިގެން. އަދި ހިއްސާ ކުރަނިގަނޑުމަކަށް ފުރިޔާބުވުމުގެ ފުރުސަތުދޭ
ފަރާތްތަކުގެ ތަރާގައި މަސްލަހަތު ފެހިފަސް ސަރުކާރު އާއި ގެރިއިމަކުން އެއް އިއިބެރުގެން އެއް ހިއްސާ
ހިއްސާކުރެއްވުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބުނު. އަދި މިނިސްޓަރު އެއް ފުރުސަތު އެއް ބާރުވެރި ހާއި މިނިސްޓަރު އެއް
އިދާރީކަމު ގަވާއިދުތަކަށް ފަސް ހިއްސާކުރަނިވުން ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން ދަރުނަލްބިން. އިޤްތިޞާދީ ރައީސް. މި ބިލަށް
ހިއްސާން ބާރުވެރިއްގެ ހުށަހަޅާ ގޮވާ ގޮތުން ދިފާއުގައްޔާ ބާއިވެރިވުމާ ބާރިނަހިދަނޑުކުރި މަޖިލީހާގަ އައްޗޮތާ
ގޮތުގެ މަރުން ބިލު ޤާނޫނަކަތް، ދިފާއުގައްޔާގައި އިދާރާގެ ފުރުން ހިސާބުވާ ޤާނޫނަކަތް ފެވައި، އެޖެންޑާ އިން
2013 ވަނަ އަހަރު ނަރުވާ ބާރުވެރިން އިން ޖުސަވްސް ރިޕޯޓުގައި ހިމެނޭ ޤައުމުތަކުގެ ލިސްޓުގެ ތެރެއިން
ދިފާއުގައްޔާ އެ ލިސްޓުގެ ބަހަރު 2، ވަނަ ލިސްޓުގައި ހިމެނިވައިވާ، މި ބިލު މި ހިނގާ އަހަރުގައި، މި 2013
ވަނަ އަހަރު ފުސްވި ޤާނޫނަކަތް ނުވެއްޖެ ނަމަ، ދިފާއުގައްޔާ އެ ލިސްޓުގައި އެއް ދަރަޖަ އިތުރަށް ތިރިއަށް ވެއްޖުމުގެ
ފުރުސަތު އޮތުމާ އެކު، ޤައުމީ ސަލާމަތު ކޮމިޓީން މި ބިލު ދިރާސާކުރުން ނިންމާފައި ވަނީ ބިލު އަވަސް ފުރުސަތުއްގެ
ތެރޭގައި ނިންމުމުގެ މަޤްސަދުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 132 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެ ކޮމިޓީގެ 3
ވަންހަރަ ސައިކަރުވައި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމަން ބައްވައިދައްވުމަން އެދި ހުށަހެޅުއްވާ ގެދެވުން ބާރުވުން ޤައުމީ
ސަލާމަތުގެ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމެއް. އިޤްތިޞާދީ ރައީސް. ކުއްލިއަކަށް ބާރުވުން މި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމަށް ކޮމިޓީގެ
މުޤައްރިރު ނުވަތަ ކޮމިޓީގެ ރިޔާސަތަށް ހޮވިފައިވާ މެންބަރު އެދި، ރިޔާސަތުގެ ހުއްދަޔާ އެކު ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމުގެ

ރިޔާސަތު ބެލެހެއްޓެވި މެންބަރުންގެ ވަޑައިގެންނުވި ވޯޓުން، އަޣްލަބިއްޔަތުން ކޮމިޓީގެ ވަގުތީ މުޤައްރިރެއް އިންތިޚާބުކުރެވުނެވެ. މި ފުރުސަތުގައި މި ކޮމިޓީގެ ވަގުތީ މުޤައްރިރުގެ ހައިސިއްޔަތުން ކޮމިޓީގައި މަސައްކަތްކޮށްދެއްވި ހުރިހާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އަޅުގަނޑު އިޚްލާޞްތެރިކަމާ އެކުގައި ޝުކުރުދަންނަވަން. ޢިއްޒަތްތެރި މި ބިލު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމުމުގައި ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދި މޯލްޑިވްސް އާއި ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް އިމިގްރޭޝަން އެންޑް އެމިގްރޭޝަން މި ބިލަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ޚިޔާލުތަކާ އަޅުގަނޑުމެން ވާނީ ރިޕޯޓްކޮށްފަ. އަދި ހަމައެއާއެކު ގާނޫނީ ރިޔާސަތުން ހި ޤާނޫނަކަށް ބަދަލުގެނައުމުން މި ބިލުން ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން 7 އިސްލާހެއް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާތީ، އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީ އަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާ ގޮތުން ވެއްޖެއްސާތު، އެއީ އެޖެންސީ ޖެނަރަލް (ބަންގާޅަ ނައިބު)ގެ ތަފާތުކަމަކާއި އަޅުގަނޑުމެން އެދިދަންނަވާފައިވާން. ބަންގާޅަ ނައިބުގެ ތަފާތުތާ އެއްކޮށްވާ ގޮތުން މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްލާހުތަކެވެ. އަދި އަޅުގަނޑު ވާނީ އެކަން މި ކޮމިޓީ ވަގުތީ ބެލެހެއްޓެވި މުޤައްރިރުގެ ހައިސިއްޔަތުން އަޅުގަނޑު ވާނީ މަޝްވަރާކުރުމަށް ފުރުސަތު ދެއްވުމަށް ސަރުކާރުގެ އެކަން ގެނެސް.

އެހެންވީމާ، މި ކޮމިޓީ، މި ބިލުގެ ކޮމިޓީން ގެންނެވި ފައިވާ އިސްލާހުވެސް އަދި ހުށަހަޅުއްވާފައި އިސްލާހުގެ ތަފާތުތަކުގެ މުޤައްރިރު ނިންމަވާ ކޮމިޓީގެ އެދި ގޮތުގައި މި ބިލުގެ ދިރާސާ ފުރުސަތު މުހިއްމު މުއައްސަސާތަކުގެ ޚިޔާލު ހޯދުމަށް ފޮނުވައި ކަމަށް ވާނެއެވެ. ކޮމިޓީގެ އަޅުގަނޑުމެން ކަމަށް މިފަދަ ދައްކައިދިނީ މި ބިލުގެ ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްލާހުތައް ގެނެސް އެ ބިލުތަކަށް ހުށަހަޅާފައި ފަރާތަކުން އަދި މި ބިލުގެ މަސައްކަތް ނިންމަވާ ކޮމިޓީ ވަގުތީ މުޤައްރިރުގެ ރިޕޯޓު ލިޔެ ދެން ހުށަހެޅުން. އަޅުގަނޑުގެ އެދުމަށް ފާސް އެއީ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ބާރުލައި ނިމޭ ދިރާސާކުރެވޭތީގެ ދެ ދަތުރު އަށް ފޮނުވީން، އަޅުގަނޑުމެން ބާރުގެ ގަވާއިދުތަކުން ލިބޭ އެކީ އާއި މި ކަނޑައަޅާފައިވާ އަޅުގަނޑުމެން ދާއިރާތަކާ ކުރިމަތިވާނެ. އެހެންވީމާ، އަދިވެސް އެއްފަހަރު މި މަސައްކަތްކުރުމުގައި މި މަޝްވަރާގެ ސިޔާސީ ވިސްނުމުން އެއްފަހަރު ދިރާސާކުރިން، މަޝްވަރާގެ މެޖިލިސް ފާސް އާއި މަޝްވަރާ ފާސްވުން އެ ކުރެއްވި މަސައްކަތްތައް އެ ދުވަހު ހިތްވަރު ޖެހޭ އަޅުގަނޑު އިޚްލާސްތެރިކަމާ އެކުގައި ޝުކުރުދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! މި ރިޕޯޓުން ދެން މި އޮތީ މި ރިޕޯޓަށް ހުށަހެޅުން 7 އިސްލާހު ހުށަހެޅުން. (ވަގުތީ މުޤައްރިރު) އާދެ! އެންމެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާލަނީ ގަވާއިދުގެ 83 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ހުށަހެޅުއްވާ އިސްލާހުތަކެވެ. ފުރަތަމަ އިސްލާހަކީ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ފުށުއަރާގޮތް އުވާލުމާ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހު. އިސްލާހު ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑު އަރުވަން.

ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބިލުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަންނަނި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. (ށ)- ޢާއްމު ހިދުމަތެއްކަން މަޤްބޫލުކުރުވުމަށް ނުވަތަ ޢާއްމު ހިދުމަތުގެ ގުނަވަނެއް ނުވުމަށް މަޤްބޫލުކުރުވުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ތާއީދުކުރައްވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން. ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝިފާޒު މުޙީދު.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝިފާޒު މުޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުގެ އަޚް، މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން އެ ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެވަނަ އިސްލާހަކީ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 އަށް ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހު. އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުމަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބިލުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރަން. 2. މިހާރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދުގެ ތެރޭގައި އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ގެންދިއުމަށް ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމަށް ގަސްތުގައި ރާވުން، ނުވަތަ އެއިން ކަމެއް ކުރުމަށް ގަސްތުގައި މަގުފަހިކުރުވުން. އަދި އެ މިހާރު އެފަދައިން އެއްތަނުން އަނެއް ތަނަށް ގެންދިއުމުގައި ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމުގައި ނުވަތަ ގެންދިއުމަކަށް ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމަކަށް މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ 1 އިން ފެށިގެން 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި އަކުރުތަކުގައި ވާ ގޮތްތަކުގެ ތެރެއިން ގޮތަކުން ހިމެނިގެންވާ ކަމެއް އޭނާ އަދި ކުރިމަތިވެދާނެކަމާ ގުޅޭ އިހުމާލުވުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ތާއީދުކުރައްވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން. ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝިޔާމު މުނީރު.

ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝިޔާމު މުނީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހުށަހެޅިގެންދިޔަ އިސްލާހަށް ވެސް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ހުސައިން ހުށަހަޅުއްވާ އިސްލާހު.

ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ހުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ބިލުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރަން. (ނ)- މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ ބޭނުމަށް ޓަކައި ބެލެހެއްޓުން ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ، ބެލެހެއްޓުމުގެ އަމަލުކުރުމުގައި ބޭނުން ކަމަށް މި ގާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކޮންމެ އަމަލެއް ހިމެނޭ ގޮތުންނެވެ. އޭގެތެރޭގައި މި ގާނޫނުގައި 12 ވަނަ މާއްދާ އާއި 13 ވަނަ މާއްދާ އާއި 14 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމަލުތަކެއް ހިމެނޭ އެވެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ތާއީދުކުރައްވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން. ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝިޔާމު މުނީރު.

ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝިޔާމު މުނީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެ އިސްލާހަށް ވެސް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މުޙައްމަދު ރަޝީދު ހުސައިން ހުށަހަޅުއްވާ އިސްލާހު.

ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ބިލުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރަން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. (ނ)- މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއްގެ ދަށުވާ މީހާގެ މައްޗަށް އުފުލި، ޝަރީޢަތުން އެ މައްސަލައެއް ނިންމުމުގައި މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ސާބިތުވާ ކަމަށް ފަނޑިޔާރަށް ނުފެނުނު ނަމަވެސް، މި ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 18 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް އޭނާ ކުރި ކަމަށް ސާބިތުވާ ނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 18 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން އޭނާގެ މައްޗަށް ސާބިތުވާ ކަމާ ގުޅިގެން އޭނާގެ މައްޗަށް ހުކުމް ކަނޑައެޅުމަކަށް މި މާއްދާ ހުރަހެއްނާޅާނެ އެވެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ތާއީދުކުރައްވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން. ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝިފާޒު މުޖީދު.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝިފާޒު މުޖީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު އެ ހުށަހެޅުމަށް ތާއީދުކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބިލުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަށް އިސްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް ހުށަހަޅުއްވާ އިސްލާޙު.

އިސްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ބިލުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރަން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. (ރ)- ބަންދުން ފިލުމަށް ބަލައި ނުވަތަ ބަންދުން ފިލުމަށް މަގުފަހިވާ ގޮތަށް ފިލާކަން ނުވަތަ ޖާގައެއްކަން މާއްދީ އެހީތެރިކަމާއި ވަސީލަތްތަކެއް ފޯރުކޮށްދޭ މީހާ އެ ކުރަނީ ކުށެކެވެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ތާއީދުކުރައްވާ ގަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން އަބްދުއްލަޠީފަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ގަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޔޫސުފް ޢަބްދުލްޣަފޫރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ދެންމެ ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްކުރާ މެންބަރު. ބިލުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް އިސްދޫ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްކުރާ މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހު.

އިސްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްކުރާ ރައީސް. ބިލުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. (ނ). މި މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 10 އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ތާއީދުކުރައްވާ އިޙްތިރާމްކުރާ މެންބަރަކު. ގަދޫ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްކުރާ މެންބަރު ޔޫސުފް ޢަބްދުލްޣަފޫރު.

ގަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޔޫސުފް ޢަބްދުލްޣަފޫރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ދެންމެ ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހަށް ވެސް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބިލުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް އިސްދޫ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްކުރާ މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހު.

އިސްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްކުރާ ރައީސް. ބިލުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. (ނ) މި މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއްކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 10 އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ގަމު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޔޫސުފް އަބްދުލްޣަފޫރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ގަމު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޔޫސުފް އަބްދުލްޣަފޫރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެންމެ އެ ހުށަހެޅުއްވި އިޞްލާޙަށް ވޯޓު އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! މިހާރިސާބުން މި ކޮމިޓީ ރިޕޯޓަށް ހުށަހެޅުނު އިޞްލާޙުތައް ހުށަހެޅި، ނިމުނީ. ދެން މި އޮތީ 1 ގަޑިއިރުގެ ބަހުސްގެ ވަގުތު. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އެދިވަޑައިގަންނަވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވާލަން. މިލަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ރިޝާ.

މިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ރިޝާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ މިހެން ޓެރަރިޒަމާ ގުޅޭ ޤާނޫނުތައް އެކުލަވާލުމަކީ ވަރަށް މުހިއްމު ކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދާދި ފަހުން ފެނިގެން މި ދިޔަ މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރެއްގެ އަނިޔާވެރިކަމާއި އެ ބޭފުޅާގެ ދަރިފުޅު ވަރަށް އިހާނެތި ގޮތެއްގައި ބޮޑުވި ޖަރީމާއެއް ހިނގާ ޖަހައިލުން ދިޔަ ގޮތް. އަދި އޭގެކުރިންވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެންދިޔަ، އަޅުގަނޑުމެންގެ އިއްޒަތްތެރި އަޚް، އަފްރާސީމް އަލީ؛ މި މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް އަވަހާރަކޮށްލީ. ހަމައެއާއެކީގައި ޑޮކްޓަރު ރައްޔިތުންގެ ބަލިމީހުން ހިފެހެއްޓިފައިވާ ބަލިކަން ވެރިކަން ނިކަމެތި ގޮތެއްގައި، ވަރަށް އިހާނެތި ގޮތެއްގައި މި އަމަލުތަކަށް ކުރަމުން އަތަށް ގެނެސް. ބަޔަކު ހިތްވަރުދިނުމުގެ ގޮތުން ތަންދޭން. އަދި އަނެއްބައި ހިތްވަރުދިނުމަށް މިހުންނަނީ ޤަވާޢިދާ ގުޅުން ތިބި އެއް ރަށަކީ، އެހެން ޖިހާދު ކުރަމުން ކުރަމުން ކުރިއަށް، އެތަނުގައި އަމަލުކުރަނިވި ނުކުރާ އެބަ ގެނެސް. އެހެންވީމާ، މިހެން ދައުލަތް ޖަވާބުދާރީކުރަން އެބަ މަޖިލިސް ބައްދަލުވެފައިވާ ދަރަޖައިގެ ޖަވާބުދާރީވާން. ބަޔަކު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތީގައި މިޖަމާޢަތްތަކަކީ ހުނަރު ގޮތުން ނުވަތަ ކުރެވޭ ޖަނާޔަތް ޝަރުޢީ ސަރަޙައްދުގެ ރަސްމީ ނިޒާމާއި ޢަމަލު ކުރުމުގައި ފޮނުވުން ޤާނޫނުތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް ޒިންމާދާރު ގޮތެއްގައި އޮޅުވާލުމާ އަދި ކަނޑައެޅުން ހިތްވަރުދިނުމުގެ ފަރާތްތަކެއްގެ ހިތްވަރު ބަޔަކު ކަމަށް. އެހެންވީމާ، މި ޤާނޫނަކީ އަދި ކުރަމުންދާ ބާވަތުގެ އިސްލާމްދީނާ ގުޅޭ ޢަމަލުތަކަށް ކަމުގައި ވާނަމަ، އަޅުގަނޑު ޤާނޫނުގެ މި ދަށުން ޤާނޫނު އަދާކުރާ މުއައްސަސާތަކަށް، އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން އެބަޖެހޭ ސަރުކާރުގެ ދަށުގައި ހިނގާ ކަންތައްތަކާ ބެހޭ. އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންވީ އަދާކުރަން އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުންގެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުން ހިމާޔަތްކުރުމަށް ރައްކާތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމުގެ ޒިންމާ ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުން ވުޖޫދުވެފައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އެދެން

ވީހާ އަވަހަކަށް މި ބިލު ފާސްވެގެން މި ގާނޫނުގެ ފައިދާ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދަރިކުދިންނަށް ލިބޭ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ދަރިކުދިންގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން އޮޅޭނެ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ފެނޭ ރައްޔިތުންގެ އެކި ކަންކަމުގައި މިފަދަ ހިމާޔަތް ކުރިމަތިވުން ތަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ބޭނުންވާ ނުވަތަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދަރިކުދިން އެންމެ ބޭނުންވާން އެއް ކަމެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން މިފަދަ ގާނޫނަކުން ވެސް މިފަދަ ދުރާލާ ތައްޔާރުވުމަށް ނުވަތަ މިފަދަ ހާލަތްތަކުގައި ހިނގާ ފަރާތްތަކަށް ރަނގަޅު ފިޔަވަޅުތަކެއް އަޅަން. އަދި އެ ބޭފުޅުންނަށް އަދަބު ދިނުމުގެ މަގު ފަހިވާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް.

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޙަމްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. މީހުން ބޭރުގެ ރާއްޖެއަށް ހިފާފައިވާ ހިފުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ދިރިއުޅުމުގައި މަދުލުޖެހޭ ފާހަގަކުރަން ކަމާބެހޭގޮތުން ހިނދު، އަޅުގަނޑު ދަރިކުދިންގެ ބަލަމާތަކު ވަރަކަ އަދި މި ރަށްރަށުގައި ހިމާޔަތް އޮތް ސަލާމަތް އަޅުގަނޑު ހިމާޔަތް އަޅުގަނޑުމެން މިސާލަކަށް ސަލާމަތް ކުރަން. އާދެ! މިހާރު ބޮޑުވެ އޮތް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޖިނާއީ ފިޔަވަޅުތަކަށް ފުރުޞަތު ދަށުވާ ގާނޫނުތަކުން ލިބެއް، އެމެރިކާ އިން 2013 ވަނަ އަހަރު ނެރުނު، ބިރުވެރިކަމުގެ އިން ފިރިހެނުން ރައްކާތެރިކަމުގެ ރިޕޯޓުގައި ހިމެނޭ ޤައުމުތަކުގެ ރިޕޯޓުގެ ޓިކެޓުން ދިވެހިރާއްޖެ އަށް ރިޕޯޓުގެ ބަޔަކު 2؛ ވޯޗް ރިޕޯޓުގައި ހިމެނިފައި ވެއް، މި ބިލު ހުށަހެޅުމާ އަހަރު ފާސްކުރެވުނު ނަމަ ދިވެހިރާއްޖެ އަށް ރިޕޯޓުގެ އެއް ދަރަޖަ އިތުރަށް ޓިޔަރ ވެއްޓުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތް ކަމަށް ބެލެ. އާދެ! އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވި އަޅުގަނޑުމެންގެ މި މުޖުތަމަޢު ގާނޫނުތައް ފާސްކުރަންޖެހުނި މިފަދަ ސަރަޙައްދުތައް އޮވެގެން ނުދޭ. އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން މި ކަމަކީ ވެސް މުއްސަނދި ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، މި ބިލު އަޅުގަނޑުމެންގެ މުޖުތަމަޢުގައި އޮތް، އެހާ ގިނަ ދަރަނިވެރިކަން މި ކަމަށް ދިރާސާކުރެވިފައިވާ މުޖުތަމަޢުގެ ރިޕޯޓު ސަރަޙައްދަށް، އަދި ކުރިން މިފަދަ ސަރަޙައްދު ބެލި އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ބޮޑު ބޭނުންގައި އެއް ދަރަޖަ ދަރަނި ދާއިރާ ފާހަގަކުރަމުން އެކިއެކި ކަމެއް ކަމާއި އަޅުގަނޑަށް ނުފެނޭ ވަރަށް. އެހެންނަމަވެސް މި ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ހިމެނޭގޮތަށް ކަމެއް. މުޖުތަމަޢު ކުރިއަރުވައިދެއްވުން، މީހުން އެއް

ރަށްތަކުން އަސާސީ ބުނެދޭތެރެއިން ގެންދިއުމަށް އިހުގެ ފާހަގަކުރަނީ ކަމެއް ނޫން. އަދި މިގެއިރުން ދިރާސާއާ މިފަދަ ކަމުގެ ކަންކަން ގާނޫނުތަކުން ހިމާޔަތް، ޖާގަ ފަދަ ފާހަގަކުރަން ދަރަނިތަކެއް ދިރާސާތަކާ އަދި އެހެނިހެން ފާހަގަކުރަން މީހުން ދިރާސާތަކާ މުޖުތަމަޢު ގާނޫނީ ގެނައުމަށް އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރާ ކަމެއް ނޫން. އެކަން މި ދިރާސާތަކުގައި ވަރަށް ކުރެއް ކަމުގައި، އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އަޅުގަނޑު ދަރިކުދިންގެ ބަލަމާތަކު މި ބޭރުގައި އިތުރަށް ފާހަގަ ކަނޑައެޅުމުގެ ސަރަޙައްދު އަޅުގަނޑުމެންގެ ރާއްޖޭގެ ބައެއް މީހުންނަށް މިކަން ނޫނީ ކަމުގެ ސަރަޙައްދު އެއީ ބޮޑު އަދަބު ދިޔަ ކަމެއް ކަމުގައި ވެރިން ކަމަށް. މިސާލަކަށް، 12 ވަނަ މާއްދާގެ 1 ވަނަ ނަންބަރަށް މިހާރު ގެންގުޅުއްވާ އިސްލާމުގެ ސަރަޙައްދު އެބަ ބުނޭ އެކަމަ މިހާރު ބޮޑުވުމުގެ ދަރަނިގައި ބެހެއްޓުން، ނުވަތަ އެކަމަ މިހާ ހާލަތުވެއް

ވެސް ހަމަ ބޭނުންކުރުން ވަރަ، ކުރެއް ކަމަށް. އަޅުގަނޑު ހިތުން ޤާއިމީގައި އެބަ އުޅޭ މި ކަންކަން،

ޤާނޫނާ ނޫރީ މިހެން ވެސް. އެ ބޭރުފުށްކުރާ މިހެން އެހެރަ މިހާރު ބަރަހަމްބަން ހަވާލުކޮށްދީ ނަމަ، އެ މިހާރަކު ވެސް

ބޭރު އުފެދޭނެ ވިހިގެންދާނީ އަޅުގަނޑު ހިތާމަޔާ އެކު ގުރައަކުރާ ކަމެއް. އަޅުގަނޑު ހިތުން މި ބޭނުން މިއަދު މި

ދިޔުމުގެ ހުރަގެއްއާ ކޮމިޓީން އެ ގުރައަކުރަމުގައިވާ ސަރަބަރު ބަޔަކު ގުރުސްކުރަފުގައި ވިސްނަމުން އަޅުގަނޑު

ދަންނަވަނީ މި ބޭނުން އަދި ގިނަގުނަ އިސްލާމްދީނާ ގުޅޭގޮތުން ޚިޔާލުތަކަށް އަޅުގަނޑު ގޮތުގައި ކަމުގައި ކުރާ. އިސްލާމްދީނު

ރައްޔިތުން، އަޅުގަނޑު ގޮތުގައި ކުރާ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެކަކީގެންވާ ވަގުތު ދުވަހުގައި ނުވާކަން އަޅުގަނޑު

ގޮތުގައި ހުރި، އެ ކޮމިޓީން އެ ހުރަގެއްއާ ވަޒީފާތަކަށް ދިޔުމުގައި ވާ ސަރަބަރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް ބަޔަކު، މިއަދު މި

ކޮމިޓީން ފުރުސަތުވާ ދިޔުމުގައި ވާ ގޮތަށް މި ބޭނުން ފާސްކުރިމަށް އެދޭ ރަނގަޅު ގޮތުގައި ކަމެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު

ފެނިގެން އެ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން މި ފުރުސަތުގެ ބޭނުންކުރަމުން، ދައުލަތް ފުރުސަތަށް ޝުކުރުދަންނަވަން. والسّلام

عليكم.

ގުޅުންހުރި މާއްދާ ދަށުން ސަރުކާރުގެ ދުވަހު ވަގުތު ފާސްކުރުމަށްވާނޭ:

ޝުކުރިއްޔާ، އިސްލާމްދީނީ ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ ބޭރުތެރި ދައުލަތުގެ އިސްލާމްދީނީ މުސްތަޤިއްލު ހުށަހެޅި އެ ދައުލަތް

ވަޒީފާތަކަށް ރުހުން އަޅުގަނޑު ހަމަ ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. އަދި އެއާއެކުގައި މި ބިލަށް އަޅުގަނޑުމެން މި

ހިނދުން މި ހިސާބުން އަޅުގަނޑުމެން ފާސްކުރުމަށްޓަކާ ބޭނުމެއް ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ދަށުގޮތުން ފެށުމާއި މި މަޖިލީހުގެ

ހުރި ގުޅުންހުރި ވެސް އިސްލާމްދީނީ އިޖްތިމާޢީ ކަމުގެ ދައުލަތްކުރަން. އެކި ފަހުން ބެލުމަށް ސަރަބަރު މިނިވަނި ދަރަޖަތަށް ހިނގާ

ކަމަށް މާލީ ދުނިޔެ އަދި ވެސް، އިސްލާމްދީނީ ގުޅުންހުރި އެ ވަޒީފާތަކުގެ ފެށުމަށް އެ ވަކި ޤަވާޢިދުތަކަށް ފާހަގަ. މި

ކަންކަން ހުއްޓުވުމަކަށް ގެނެސްދޭން އެބަ ޖެހޭ. މަޖިލީހުން މިހާރު ވަރަށް މަސައްކަތްކުރުމަށްވާ އަދި މަސައްކަތް

ކުރުމުގެ އާދަކާރައް، ސަރަޙައްދު ރައީސްގައި އިދާރާގެ ހިސާބު ދިވެހިރާއްޖޭގައި މި ވަކި އުޅުނީ. އަދި

ހަމައެއާއެކުގައި ދިވެހިރާއްޖޭ ގުޅުވިގެން ދުނިޔޭގެ އެހެނިހެން ޤައުމުތަކަށް ވެސް މި މިނިވަނިކަމާ ފުރުސަތު

ހުޅުވިގެން މި ކަންކަން، މި ދާއިރާ ޢުމުރުން ރާއްޖެ ދެ ވަރަކަ ދައުލަތުގެ ދާއިރާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަނޑާލަން ބަޔަކު

ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކަންކުރާ ކުރިއަށްދާނެ ކަމެއް. މި ބިލު ވަރަށް ގާތުން އޮންނަ ހުރިހާ ބިލަކަށް ތާޢީދުކުރަން.

އިސްލާމްދީނީ ރައީސް. މި ބިލު ހުރަހެޅުމާއި ގުޅުމާއިގެން މި ބިލު ހުރަހެޅުމަށް ދިޔަ ދުވަސްވަރުގައި، އާދޭ އިޖުރާ

ޤާނޫނު ވެސް އަދި މިފަދަ އިޖުރާ ޤާނޫނު ވެސް އެބަ ފެނިގެންދާނޭ މި ބިލަށް ބައެއް ބަދަލުތަކެއް ގެނައުމަށް

ފުރިހަމަވެގެން ނުވާނެ ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެން މި ހިނދުން ހިސާބުން އަޅުގަނޑުމެން އެ ބަދަލުތަކުގެ

މާދަމާ އަށް މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުން ނުވަތަ ދުވަސްވަރަށް ނިމިގެންދާނެ ވަކި ދިޔައީ، އަޅުގަނޑުމެން ގުޅުންހުރި

ވިސްނުން އެބަ ދޭ. އެހި މިހާރު ބޭރުފުށުގެ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ގޮތުގައި ގެނައީ ބޭރު ކަމަށް

ވަނީ ވިއްޔާމުން، އެގޮތަށް ހިސާބުކުރެވިގެން ނުވަތަ އެކަކަށް ތަޙުޤީޤުކޮށް ރައްޔިތުންނަށް ކުރިމަތިވާ ކަމެއް ނޫން. ކަމުގައި ވަނީ ވިއްޔާ ރައްޔިތުންނީ ރައްޔިތުންގެ ހަމަޔަށް ބަދަލުކުރެވޭ ކުރިއެރުމަކީ ބޭނުމެއް ނޫން. ރައްޔިތުންނަށް އެބަ ބޭނުންވޭ ބޭރުގެ ދިރިއުޅުމަށް އެހީތެރިކަމާއި އެއްބާރުލުން. އެފަދަ ދިރިއުޅުމަށް އެހީތެރިކަމާއި އެއްބާރުލުންދިނުމުގައި މިއަދު ދުނިޔޭގެ ނިސްބަތުން މިނިވަންކަމުގައި އެބަ ބަދަލު ވަރަށް ގިނަ ކަންތައްތަކެއް. ހުއްޓަ ޖެހިއްޖެއިރު އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ބެހޭ ގޮތުން ރައްޔިތުންގެ ބޭނުންތަކަށް އަދި ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، އެކަންކަމަށް ބަލާއިރު ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުން މި ބިލު ރައްޔިތުންނަށް މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން މި ބިލު ފާސްކޮށްދެއްވުމުގައި ވޯޓު ދެއްވުމަށް ރައްޔިތުންގެ އިސްލާހުތަކާއި ޚިދުމަތްތަކެއް ވިސްނުމަށް ރައްޔިތުންނަށް ދެއްވާނެ ކަމަށް.

ކެނދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޖާބިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرّحمن الرّحيم. ޝުކުރިއްޔާ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިހާރު ބަހުސްކުރަމުން މި ގެންދާ ބިލަށް ސަރުކާރުގެ ކޮމިޓީން މި ކުރެއްވި މަސައްކަތަށް ޝުކުރުއަދާކުރަން. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ މަޖިލީހުގެ ދުސްތޫރު. މިއަދު ވަރަށް ހިތާމަޔާއި ދެވޭށެވެ. ޙައްޤުތަކުގެ މަޖިލީހުގައި ރައްޔިތުންނަށް މި މަޖިލީހަށް ކަމެއް ހިމާޔަތްކުރުމަށް މި މަޖިލީހުން ބޭނުންވާ ކަމަށް ވެސް ބުނެފައި ވާކަން، ދުސްތޫރުގެ ފުރުޞަތު. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިގޮތަށް ދުސްތޫރުގައި އިސްލާމްދީން ދުސްތޫރުގައި ލާޒިމުކުރާ ބާރުތަކާއި ދުސްތޫރުގެ ހިމާޔަތް ދިނުމަށް ވަނީ މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް. ރައްޔިތުންގެ މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި ކެނދޫ ދާއިރާ ތަމްސީލުކުރާ މެންބަރު. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ކަންކަމާ ދުސްތޫރު އެއްބަސްވުމާ ގުޅިގެން ރައްޔިތުންނަށް މި ދުސްތޫރު. ތަޢާރަފުކުރި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ނިޒާމު ބަދަލުކުރުމުގައި އަދި ރައްޔިތުންނަށް ބާރުދިނުމަށް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ކަންކަން އިންތިޚާބު ވަކިކުރުމާއި، މި ބަދަލުތައް ވަކިކުރުމާއި ދުސްތޫރުގައި މަޖިލީހުގެ ބަދަލުތަކާ އަދި އިތުރު ކަންކަން، މި އިޞްލާޙުތައް ދުސްތޫރުގައި، މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ބަދަލުތައް ކަށަވަރުކުރުމުގައި މިއަދު މަސައްކަތް ދުސްތޫރުގައި ހަމަ؛ ރައްޔިތުން ވެރިކަމަށް ހަމަ ދުސްތޫރީ ބަދަލުތަކާ އެއްގޮތަށް ގާނޫނީ ގޮތުގައި، ދުސްތޫރު ގާއިމްކުރުމާއި މަޖިލީހުގެ ކަންތައްތަކުގެ ތަޢާރަފާއި މި މަޖިލީހުގެ އިޞްލާޙުތައް، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް އެއްގޮތަށް ޤާނޫނުތައް ނިމުނު މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީން ނިންމުމުގައި ކުރަން ރައްޔިތުން ދަނީ ހިތާމަވެސް. އަދި މިގޮތަށް އެއްގޮތަށް ދުސްތޫރު އަދި އެއްގޮތަށް ތަޢާރަފު މަޖިލީހުގެ ބަދަލުތައް ކޮށް ދުސްތޫރުގައި މަޖިލީހުގެ ބަދަލުގެނައުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދުސްތޫރުގައި ވެ ތަޢާރަފު

ދައްކަން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިގެންވާ ބާރާއި އާރު އެ ދައްކަން ތަޞްދީޤުކުރަންޖެހޭ މެންބަރުން، ރައްޔިތުން ތަޞްދީޤުކުރާ މީހުންނަށް ލިބިގެންވާ ފުރުޞަތު ވާޖިބު އަދާކުރުމުގެ މިނިވަންކަމާއި ރައްކާތެރިކަމާއި ހިމާޔަތް ބަރާބަރަށް ލިބިގެން. އެ ނޫން އެހެން ގޮތަކަށް މި މަޖިލީހުން އެއްވެސް ޤާނޫނެއް މިއަދުން ފުރިގެން ފާސްކުރަން އަޅުގަނޑު ނުކުރޭ ވަރަކަ ދަންނަވަން. ކުރީގެ ދައުރުގެ މެންބަރުންގެ ހައިސިއްޔަތުން، ކުރީގެ ދައުރުގެ ރައްޔިތުންނަށް ކުޑައިރުވެސް ވާ ގޮތަށް އަމަލުކުރާ ސުޕްރީމް ކޯޓުން މި ދައުރުގައި އޮވޭގޮތުން. ހުރިހާ ޖަޕާނުބަހުން ވަކިކަނޑައެޅުމަށް ޝަރުޢީ ރިޔާސީ އެއްބަސްވުން ވަރަކަށް އަރައިގެން ހަމަ މި މަޖިލީހުގެ އިޖްތިމާޢީ ތަރައްޤީއަށް ހަމައެކަނި އެއްވެސް ގޮތެއްގައި އަދި މި މަޖިލީހުން ހިންގައިގެންނުވާނެ ކަމަށް ވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް ދަންނަވަން. މިއަދުން މިހިރަ ހަމަސަލާ މައްސަލައިގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓު ގާނޫނު ހަދައިގެން ސަރުކާރު ހިންގުމުގެ ވައްޓަފާޅި ގެންގުޅެނީ ކަމަށް ވާތީ ގާނޫނުއަސާސީ އުވާލައި، ގާނޫނުއަސާސީ އަޑުން ދިޔަ، މުރާޖާކަމަށް، އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ޖެހޭ ކަންކަން ވަރުގަދަކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހިތާމަ އަދި މިއަދު މިހާރު ކަންތައްތައް ފެނިދާއިރު މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުން އެއްވެސް ފިޔަވަޅެއް ނުލައި، އިމަޖެންސީ މަޖިލީހެއް ބޭއްވުމަށް ޓީ.ވީ ސަލާމް ރިޔާސަތު ގެނައުމާ އެކު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަށް ހުރަސްއަޅަން ގާނޫނުއަސާސީއާ ހިލާފަށް ބާރުގަދަކޮށް އަންގައި އިދާރީ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން އެއްކަލަ ނުބައި މިސާލު ކޮށްފި ބަލައިގެން ގާނޫނުއަސާސީއާ ހިލާފަށް ވާހަކަ ނުދެއްކުމަށް ނުވާން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިޖުތިމާޢީ ހަމަތަކާއި ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ބާރުތައް ނަގާލުމަށް ބަލަހައްޓާ ބާރުބޮޑު އުސޫލުތަކެއް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަން ހިނގާފައިވާ...

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިހެން ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ރިޔާސީ ނިޒާމުގެ ބަދަލުގައި ސަރުކާރު ހިންގުމަށް ރައްޔިތުން ނިންމުމުގެ ގޮތުގެ ތިޔޯރީ؛ އެއީ! އަޅުގަނޑުމެން ގާނޫނުގެ ދަށުން އެކަށައެޅިފައި ހުރި ތިޔޯރީ އެއްކަލަ ހުރަހެއް ބިނާކުރިގޮތް ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވަން. އެހެންނަމަވެސް އެ ހުރަހެއް އިސްލާމްދީނުގެ ސަރަހައްދު، ނޫނީ ނަމަވެސް ބައްލަވާ މީހުންނަށް ބޭނުން އަދަބުތަކާއި ވިސްނުން އެބަހުރި ގޮތަށް އިސްލާމްދީނާއި ހުސްވެއްޖެ ނޫން. މިގޮތުން ހިތަށް ނާރާ ކަމެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދެވަނަ މި ހިސާބުން ރާއްޖެ އަކީ މިހެން އެކިކިދުވަސް ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ކަންކަން ގޮތުގައި ހަމަ ހިތްހަމަޖެހިފައިވާ ވިޔަފާރިއެއް ކަމަށް ބުނެ، ހަމަ ހުރިހާ ކަމެއްގައި ކުރުވާން އަޅުގަނޑުގެ ގޮތުގައި، ހަމަ ހުރިހާ ތަރައްޤީގެ ކަންތަކުން، ކުރިއަށް ދިޔައިރުގައި، ދަރަނިބަރުން މަސައްކަތްކުރިއިރު ބޭނުން، އަދި އެ މިހެން އެ ހުއްޓަ މިހާރުގެ ތެރޭގައި ވެސް އެ މިހެނަސް އިންސާނުން ދިރިއުޅުމާ ދަރަޖަ އަށް ވެސް ދަރަޖަ ދަރަޖައިގައި ގެންގުޅޭ ކަންކަމަށް ބޭނުމެއް އަޅުގަނޑުމެން މި ބިމު ފާސްކުރަންޖެހިފައި މި އޮތީ. އެހެންނަމަވެސް މިހާރު އެ އިސްލާމް

އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރާ ގޮތުން ފާސްވެއްޖެ ނަމަ ބޮޑުވިޔަފާރި ފަރާތްތަކާއި، ބޮޑުވިޔަފާރިތަކުގެ ފަރާތްތަކާ، އެ ދެމެދުގައި ބައެއް މުޢާމަލާތު އެބަ ހިނގާ. ބޮޑުވިޔަފާރި ފަރާތްތަކުން؛ އެ ފަރާތްތަކުން ދެންނެވި އަޅުގަނޑުމެން ބަލާއި ބޮޑުވިޔަފާރި ފަރާތް ރާއްޖޭގައި އިމްތިޔާޒުދޭންޖެހޭ ނުވަތަ ސަރުކާރުން، މި ބިލުގައި އެބަ ހިމެނޭ ވިސްނާ ދުވަހުގެ ކުރަން. އަހަރުދުވަހަށް ޝަރުޢީ ކޯޓުގެ މަޝްރޫޢުގައި އެކަން ހިނގާ ނަމަ، އަހަރުދުވަހަކު ދިގުދެމިގެން އެބަ ދޭ މައްސަލަ. އެ މައްސަލަ ދިގުދެމިގެންދާއިރުގައި ވަކި ފަރާތަކަށް ނުހިނގާ ޢާންމު ހާލަތްތަކުގައި ދިމާވާ މައްސަލަތަކަށް ބަލާއިރު ފަރާތްތަކުން ވެސް؛ ޖަވާބު ދޭންޖެހޭ ގޮތަށް އެކުލެވިފައި ވަނީ. މިސާލަކަށް ދޮރު ހުޅުވާލުމުގައި އޮތް ވަކިގޮތަކަށް ދަށް ހިސާބުގެ ބައެއް ކަންތައް އުފެދިގެން ނުދާނެ ކަމެއް ނުކުރެވޭ. ނުވަތަ ވިޔަފާރިއަށް ވިޔަފާރިތަކުން ކުރެވުނު އެދުން ބަދަލުކުރަނީ. ނުވަތަ ބޮޑުތަކެތި، މި ބިލު އޮތް ތަނުގައި އެބަ ދިމާވެފައިވާ ހާލަތެއް، އެ ހާލަތު ބަޔަކަށް ހަމައެކަނި ކުރެވޭ ގޮތް އޮތުމަކީ ބޮޑުވިޔަފާރިތަކަށް ހުރި ގޮތް ގެންދިއުން. ދެން ބޮޑުވިޔަފާރިތަކުގެ މައްސަލަތަކާ ބެހޭ ފަރާތްތަކުން ހުރަސް ހުއްޓުވާ ބޮޑުވިޔަފާރިތަކަށް، މިއީ ޚާއްޞަ ކަމެއް ވެސް ދިރާސާކޮށް ބަލަން. އޭގެ ބަދަލުގައި ވެސް ނުވަތަ ކޮންމެ ގޮތަކަށް ވިޔަފާރިތަކުން ކުރުން އޭގެ ފަހުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެކި ސަރަހައްދުތަކުގެ ސަރުކާރަށް އެދުން އަޅުގަނޑުމެން ތަޢާރުފްކުރެވުނު ބިލަކީ ބޮޑު ފަރާތްތަކުގެ ކަމެއް. ޝުކުރިއްޔާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ގައްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝާހިދު އާދަމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرّحمن الرّحيم. ޝުކުރިއްޔާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! މިހެން ބޮޑުވިޔަފާރިތަކުން ހުއްޓުވުމުގެ ބިލެއް މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅިގެންދާއިރުގައި އަޅުގަނޑަށް ވެސް ފެނުނު އެއްގޮތް ދަންނަވާލުމަށް ބޭނުން ފުރުޞަތަކަށް އެދެން. ކޮންމެގޮތެއްވިޔަސް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމައްޗަށް އައިސްފައި އޮތް ވަރަށް މުހިއްމު ބިލެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. މި ކަމަކީ ހުއްޓުވަންޖެހޭ ކަމެއް. މި ކަމަކީ ނިމުމަކަށް އަންނަންޖެހޭ ކަމެއް. މި ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިއަދުގެ ހާލަތު މި އޮތް ގޮތުން މިއީ ވަރަށް ނާޖާއިޒު ހިސާބަކަށް ގޮސްފައިވާ މައްސަލައަކަށް ވެއްޖެ އަޅުގަނޑު ވެސް މި ބިލު ފާސްވުމަށް އަވަހަކަށް ފާސްކޮށް، މި ބިލު ތަސްދީޤުކުރުމަށް ބާކީ އަޅުގަނޑު ކުރުވާން އެދެން، ދެކެން އެހެން ބޮޑު ފަރާތް ނިޔާ ވަކި، އަޅުގަނޑު މި ބިލު ބަލައިގަތުމަށް ތާއީދުކުރަން. އާދެ! އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ކަންބޮޑުވާ މި ބިލު އަޅުގަނޑުމެން ފާސްކުރުމަކީ ވަރަށް ޒަރޫރީ ކަމެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ކަންބޮޑުވާ ސަބަބަކީ މި ބިލު ފާސްކުރުމަށް ދެން މި ބިލަށް އެންމެހާ ކަންކަމަށް ބަދަލުއަތުވާނެ، މި ބިލާ ދެކޮޅަށް އަޅާނެ ކަންކަމަށް ފިޔަވަޅުއެޅޭނެ، މިހާ އަޅުގަނޑު ކަންބޮޑުވާ ސަބަބަކީ. އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ކުރަންޖެހޭ ފަރާތްތައް ހަމައެކަނި. ކުރަންޖެހޭ އެއްބަސް ފާސްކުރަން. ފާސްކުރާ ބަދަލު އެއްބަސް، ހަމަ ކުރަން ފާސްކުރާ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދުރާ ބޭރުގައި މި ޤާނޫނު ސިޔާސަތު

ކޯޓުން. އެހެންކަމުންވާއިރުގައި މި ބިލަށް ކިހިނެއް ވާނެބާއޭ އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ. މިއީ އަޅުގަނޑު ކަންބޮޑުވާ ސަބަބަކީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޤާނޫނު ހެދުމާއި ޤާނޫނު އުވާލުމުގެ ބާރު މި އޮތީ މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ދީފަ. އޮތްއިރުގައި، އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ ޤާނޫނުއަސާސީން ޤާނޫނު އުވާލުމުގައި، ޤާނޫނުގެ މާއްދާތަކެއް އެ ޤާނޫނު ހިލާފުވާ ގޮތަށް، އެ ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދު ގެއްލިގެންދާ ގޮތަށް އުވާލުމުގެ ބާރެއް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މި ޤާނޫނުއަސާސީން ދީފައި އޮތް ކަމަކަށް. އެހެންކަމުންވާއިރުގައި މި ހުރިހާ ކަމަކަށް ވެސް ބަލާފައި އަޅުގަނޑުމެން މި ކަންތައްތައް އަޅުގަނޑުމެން މިތަނުން ކުރާ މަސައްކަތް އޭގެ ވެރިން، އޭގެ އަދި ވަޒަންކުރާނެ ބަރާބަރު ދިފާޢުކުރުމުގައި ތިބިބޮ ބަރާބަރު ނޫނިއްޔާ މިކަހަލަ ބިލުތަކެއް ފާސްކޮށްގެން ބޭރުކަރުދާހެއް އަޅުގަނޑުގެ ނަޒަރުގައި އެއީ ދުރުވިސް ކަމެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ނުދެކެން، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! މިއަދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ދަންނަވަނީ، މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނާ ބާޒާރުމަތީގައި އެއްގަޔާ ދަރާ މީހުންނަށް މިތިބޭ އެއް ހަމައަކަށް ފެއްޓިލަ. މިއީ މިކަން އޮތް ގޮތް. އެހެންވީމާ، މިހާރު ހާލަތު ހުރި ގޮތުން އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ، އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރަނީ މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަކަށް ތިއްބެވި ކަމަކަށް. މެންބަރުންނަކަށް ނުދޭކާ ދޫނުން އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ތިބީ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ޤަބޫލެއްނުކުރަމު. ސަބަބަކީ، މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި ތިއްބެވި މެންބަރުންނަށް؛ އަޅުގަނޑު މި ދެންނެވިހެން މެންބަރުންނަކީ މިއަދު ބާޒާރުމަތިގައި އެއްގަޔާ ދަރާ މީހުންނާއި ބާޒާރުމަތިގައި ގާތުކަމުގައި ވެއްޓިކަށް ކާރި މިތިބި މީހުންނާ އެއް ހަމައަކަށް ފެއްޓިގައި މިތިބި މީހުން މިއީ. މި ދުނިޔޭގައި، ޖަމާކުރެވިފަ ކޮންމެ ތަރައްޤީގައި އެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަކީ އެބަ ހުރި އިލްތިޒާމްތަކެއް ކަނޑައެޅޭނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ؛ ގައުމު ޖާރީކު އާދަތް ވީމަ އަޅުގަނޑެކަން އިލްތިޒާމްތައް ސަރުކާރަކުން، އަދި މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނުތައް ހަދައިގެން ދޭކަށްނުޖެހޭ. އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް...

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޝުކުރިއްޔާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޝުކުރިއްޔާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ވަގުތު ހަމަވެއްޖެ. ހިނަވަރުގެ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޢަބްދުﷲ އަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

<u>ހިނަވަރުގެ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢަބްދުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

بسم الله الرّحمن الرّحيم. ޝުކުރިއްޔާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހިއުމަން ރައިޓްސް ބިލް މި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅި، އަދި ކޮމިޓީ ސްޓޭޖު ނިމި، ފައިނަލަށް ވޯޓަށްދާއިރުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން މިއީ ރާއްޖޭގައި ފަސްކުރުން ދަސްވެފައި އޮތް ފަންނުތަކެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދިވެހިރާއްޖެ އަދި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ނިޒާމާ ދުނިޔޭގެ

އެކިއެކި ޝަޚްޞިއްޔަތުތަކުން މިއަދު މީހުން ބަލައި ބޭނުންކުރާ ތަނެއްގެ ގޮތުގައި މި އޮންނަނީ ވަރަށް ބޮޑެތި އަރުގަނޑުމުންނަން ހާހަކަތަކެއްގެ އާސަ. އަދި އެކިއެކި ރާއްޖޭތެރޭގައި ކަނޑައެޅިފައި މި ވަނީ ދުނިޔޭގެ އެކިއެކި ޖަމާޢަތްތަކުން ވެސް ފަރާތްތަކުން، އެކަމާ ދޭތެރޭގައި ކަންބޮޑުވުން ފާޅުކޮށްފަ. ދިވެހިރާއްޖެ އަދި މިފަދަ ކަންތައްތަކަށް، ނޫނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭނުންކުރާގޮތުން މިފަދަ ކަންތައްތަކަށް އެހީތެރިކަން ހޯދުން ބައެއް ފަރާތްތަކުން ދާއިރާގައި މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ފެންކާރު ވިސްނައި، އެކަމާ ދޭތެރޭ ޚިޔާލުފާޅުކުރަންޖެހޭ ކަމެވެ. ދިރާސާތަކުގެ ރައީސް. ރާއްޖޭގައި ވެސް މިފަދަ ކަންތައްތައް ހިންގުމުގެ ނުރައްކާ އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ދެކެމުންދާ ކަމަކަށްވެއެވެ. އަދި މިކަމުން އެއްޗެހިތަކުގެ ބަލައި ނޫނީ މިކަމުން ސަރުކާރުގެ މަޞްލަޙަތު ބަލައި އަދަބު ދިރާސާކުރުމަށް އަޅުން ޖެހިފައިވާ ކަމެވެ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތީގައި ތަފާތު އެކިއެކި ސަރަހައްދުތަކާ ހުރި، ނޫނީ ތަފާތު އެކި ގޮތްގޮތަށް މީހުން ބޭނުންކުރާތަންތަން އާގެ ނާޒުކު ފައިދާ ނެގުމުންދާ ވަން ފުރި، އަދި އެކަމުގެ ސަބަބުން ދިރާސާކުރަމުންދާ ދަތިއުނދަގޫތަކާ މި ދަނީ އެބަ ގޮތަކުން ކުރިމަތިވަމުން. މިފަދަ ކަންތައްތަކަށް އަވަސް ހައްލެއް ހޯދައި، އަވަސް ކުރިއަރުވައިދޭނެ އެކަށީގެންވާކަން އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ފަރުވާތެރިވާންޖެހޭ ބަޔަކު ކަމެވެ. އަދި އެކަމަށް ބަލައި މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން މި ޤާނޫނު ހާސިލުވެގެންދާތީ ހިމާޔަތްކުރުން އެއީ ވާހަކަ ވެސް ދަންނަވަން. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިފަދަ ކަންތައްތަކުން ޤާނޫނީ ދިމާވެދިޔުން ހަމަޖެހިގެންދަން ބަލައި މަސައްކަތްކުރުމާ ގުޅުންހުރި ބަޔާކަން ވާން އެބަ ޖެހޭ. އަދި މިފަދަ ކަންތައްތަކުން އަވަސް ކުރިއަރުވައިދޭކަން އެކިފުން، ޤާނޫނީ ގޮތުން ހަމަޖެހުން ގެނައުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އެބަ އުފުލަންޖެހޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ މިއަދު މި ޤާނޫނު ފާސްވެ، އަދި އަވަސް ގޮތަކަށް މި ޤާނޫނު ތަސްދީޤުވެ، ޤަވާޢިދުތަކެއް ހެދުމަށް އަދި ކުރާރާތް މިފަދަ ކަންތައްތަކުގައި ބަލަހައްޓާ އެކި މަސްއޫލިއްޔަތު، ޢަމަލުކުރަން ފެށުމަށް އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަދި ރާއްޖެ މިފަދަ ކަންތައްތަކުގައި ބޭނުންކުރާކަން އެކި ވިޔަފާރިތަކާ ނާޖާއިޒު ފައިދާ ހޯދުމާ މީހުންނަށް ވެސް އިތުރު އުނދަގޫތަކެއް ފެންނަން ކަމެވެ. އަދި އެކަމުގެ ސަބަބުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނަމަށް މިހާރު ދިވެހިންނާ ކުރިއަށް ވެސް ސަރުކާރަށް އުނގު ބަލަހައްޓާ ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ޤާނޫނީ ގޮތުން މި ބިލު ޤާނޫނަކަށްވެ، އަދި މި ޤާނޫނު ހިންގުމަށް އަވަސް ގޮތަކަށް ތަން އޭގެ އަޅުގަނޑު އެދެން ކަމުގައި ވާހަކަ ހަމަ އެ ވާހަކަ ދަންނަވާލަމުން ބޭނުންކުރާކަން އެދޭ. ޝުކުރިއްޔާ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ، ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! މިހާހިސާބުން މި ކޮމިޓީ ރިޕޯޓަށް ފާހަގަކުރެއްވުމަށް އެދިވަޑައިގަންނަވާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތުއަރުވައި ނިމުނީ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 75 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ބޭނުންކުރުމުން ހުއްޓުވުމުގެ ބިލުގެ 3 ވަނަ ކިޔުން އިއްވަން. މިއަދުގެ ވޯޓަށް އެހުމުގެ ވަގުތުގައި މި ބިލަށް ހުށަހެޅުނު އިސްލާޙުތަކާ އަދި އިސްލާޙުތަކާ އެއްކޮށް

ބިލަށް ވޯޓަށް އެހުން އޮންނާނެ. އާދެ! މިހާރިސާބުން 30 މިނެޓުގެ ހުސްވަގުތުކޮޅެއް އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރުންނަށް އަރުވަން.

[ހުސްވަގުތުކޮޅު: 12:30 އިން 13:00 އަށް]

10. ނުނިމި ހުރި މަސައްކަތް

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. ހުސްވަގުތުކޮޅަށްފަހު އަޅުގަނޑު ޖަލްސާ ކުރިއަށްގެންދަން މި ފަށަނީ. އަޅުގަނޑު ކުރިއަށް ގެންދާނީ ނުނިމި ހުރި މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރޭގައި މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން އިބްތިދާއީ ބަހުސަށް ހުށަހެޅި މައުޟޫޢު. އެއީ އެޖެންޑާ ނަންބަރު 5.1. އާދެ، އިތުރު އެހެން މަސައްކަތް އަޅުގަނޑު ކުރިއަށް ގެންދާނީ މިހާރު. އެއީ، ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު އާމިރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 262 ވަނަ މާއްދާ އަށް އިޞްލާޙުގެނައުމުގެ ބިލުގެ ބަހުސް. އާދެ، އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު އިމްތިޔާޒް ފަހުމީ އަށް.

މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިމްތިޔާޒް ފަހުމީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. السّلام عليكم. ޤާނޫނުއަސާސީގެ މި މާއްދާ އަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހު؛ އަޅުގަނޑަށް ފެންނަކަމަށް ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައި މި ވަނީ ތިމާގެ ޙައްދު އެއީ މާ ވަރުގަދަ ޙައްދުތަކުގެ ގޮތުގައި އެހެން ބޭފުޅުންނަށް ދެއްކުމުގެ ގޮތުން ހުށަހެޅިފައިވާ ހުށަހެޅުމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނަކަމަށްވޭ. އަޅުގަނޑު މިސްރުގެ ޤާނޫނުހަދާ މަޖިލީހުގައި ހިނގި ހާދިސާއެއް ދަންނަވައިލާނަން. ހަމަ ދެންބަލާއިރު ރަނގަޅަށް އެޅިޖެހި ހިނގަހިނގާ އޮތް މަޖިލީހުގައި ގޮތެއް، ބަނދު ގޮތުން ފަށައިގެ. ދުވަސް ރިޔާސަތުން އަންގައިދީ، ބަންދުގޮވާލައްވާ ތުރާ މި ދަންގައި ޖެހުނީ. މި ޤާނޫނުހަދާ މަޖިލީހާ. ދި ބޮޑުގާ ދި ހުޅުއްވަނީ ދި ބޮޑުގާގެ އިމާރާތުގައި ތިމަންނަމެންނަށް ފެނުނު ވަރުގަދަކަން ދެއްކުމުގެ ގޮތުން އެކަން ކުރައްވަނީ. ހަމަގައިމު ފަސް އެހެންއެއްނުވާނެ. ތިމަންނަމެންނާ އެކަނި ތިމަންނަމެންގެ ބަޔާރު ފަސް އަހަރު ގަހަ. އެހެންވީމާ، ނަފްރަތުކުރާ ކަމަށް ވަނީ ނަމަ، މިހިރީ ޖެހިލައި މިސާލަކީ. އަދަށް މިސާލަކަށް ވަގުއިގެންނަވާ ހިނގާނެ. އެދެބަށް އެ ކަށަވަރު ވެގެންދިޔައީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަކަމަށްވޭ މި އިސްލާހަކީ ވެސް ހަމަ މިދާންދެން ވެދުވެސް ހިމަނާފައިވާ އިސްލާހެއް ކަމަށް. ހަމަ ރަނގަޅަށް ޤާނޫނުއަސާސީގައި ހަމަޖެހިފައިވާ ޕްރެޒިޑެންސީއާއި ކޮށް ވާހަކައެއް، ބާރުތަކުގެ މަސައްކަތްތައް

ކުރަމުންދާކަން އަޅުގަނޑަށް މި ތަޖުރިބާކުރެވޭ. އަޅުގަނޑަށް ތަޙުޤީޤުކުރެވޭ މަޖިލީހުގައި އިސްލާމްދީނަކީ މާއްދީ އުއްމީދުގެ ގޮތުގައި ދެކެން، އެއީ މާއްދީ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ދެކެން އިސްލާމްދީން ބަލަނަން އެއް ތަން އަޅުގަނޑު ފެންނަނީ. އެހެންވީމާ، މި ކަމަށް މިޒަމާނު ކުރެވޭން ކަމެއް ފެށޭ ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންނަށް ފެށޭ މި މާތް އިސްލާމްދީނަށް ތަބާވެގެން ދިޔަ، ހަރަކާތް ވަރުގަދަ އަޑުތަކުގައި ލިބި ދިޔުން. މި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ އެންމެންނަށް ފެށޭ ހަމަ މިފަދަ އަޅުގަނޑުމެންގައި ވާ ދިޔުން. އިޤްތިޞާދީ ދުނިޔެއަށް އެވީ ރިބާ ވަރަށް ގިނަ ފައިސާ ދައުލަތަށް ދޭން. މިސާލަކަށް މި މާއްދާއާ ގުޅިގެން ތަރިކައިގެ ދާއިރާގެ ރަށުވެހިކަމަކަށް ދިރާއިރު، ރަށުވެރިކަމަށް ސިފައިން ވާހަކަ. ދޮރު ހަމަ 100% އެ ރަށުވެރިކަމުގައި އެއް އެއްބަޔަކު ނުލިބިއްޖެ ކަމަށް ވަނީ ނަމަ، ނުހިއްޔާ 20%، 25% އެހާއެއްބަޔަކު ވަޒީފާދިނި ކަމަށް ވަނީ ދެން ވާ ބޮޑަކަށް މި ރާއްޖޭގައި އިސްލާމްދީން ނޫން ދީން އެބަހުރި މާލިދާރުތަ، ޙަރާމްކަން ބައްޔާ މިހިކަން އެ އެނގޭނީ. އާދާޔާބުން މައިންނަބީގެ ހައްޤު ހަރަމަން ބޭކަމި ބައްޔާ މަސައްކަތްކުރަން ފަށާ. އަދި މުޅި ދުނިޔެ އިން ފެށި އެކަމަށް ގޮވާލަމުންދާން. މި ވަރަށް ނުރައްކާތެރި ކަމެއް. އެހެންވީމާ، މިފަދަ ފުރުޞަތެއް ހުޅުވައިލުމަށް ބާކީ ވެސް މި މާއްދާއާ ނުކުމަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ އިސްތިސްނާކުރަން ބޭނުންވޭ. އަޅުގަނޑުމެން ގެންނަ ވާހަކަ ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެއްވަރަށް ދިރުމުން އެ ކަމެއް ކުރަން އުފެއްދުމަށް އަދި ނުވާނެ. ޤާނޫނުއަސާސީ އަކީ ރައްޔިތުން ހަދާ އެއްވަރެއް؟ ޤާނޫނުއަސާސީ އަކީ ރައްޔިތުން ހަދާ އެއްވަރެއް. އެހެންވީމާ، ރައްޔިތުން ގޮތް ބަދަލުކުރަން ބޭނުންވާ ޤާނޫނުއަސާސީއެއް ފެށޭ ނޫނޭ. ޤާނޫނުއަސާސީ އަކީ ބަލައިގަތް ނޫން ރައްޔިތުން މި ބާރު. ރައްޔިތުންނަށް ބަލައި ޤާނޫނުއަސާސީ މި ހެދީ. އެހެންވީމާ، މި ގަޑިއިރުކުރެވޭ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ނުފެންނާނީ މި ބާވަތުގެ ކަންކަން މިގޮތަށް ނުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު އިސްތިސްނާކުރަން. ޤާނޫނުއަސާސީގެ ހަމަ ހަރަކާތްތެރިވުން އިބްރާހީމްގެ ކަމުގައި އެމް މި މާއްދާ އިބްރާހީމް ނުކުޅޭ، ގެނައުމާ، ނުގެނެސް ބޭއްވުން އަޅުގަނޑު އިސްތިސްނާކުރުން އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަތައް ނިންމާލަން. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

މަޢުލޫމު ދާއިރާގެ ޢިލްމުތަކުގެ މުޤައްދިމާ ނަޒަރު ވާހަކަދައްކާލުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 262 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ކުރެހުމުގެ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ހުށަހެޅުއްވި މިއަދު ވާހަކަދެއްކެވުން މި ތަނަށް. އާދެ، އަޅުގަނޑު ކުރީގައި ވާހަކަދެއްކީ މާޙައުލު އުޅުނު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް ފުރިހަމަ ވާހަކަފުޅަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. އަދި އަޅުގަނޑު ދުސްތޫރުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދުސްތޫރު ބަދަލުކުރުމުގެ ޝަރުޢީ ބަޔަކު ގެންދަވާ ބަޔަކު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ވަކިން ސާފުކޮށް އެބަ އޮތް އެނގޭން، ކަނޑަވަރުވާން އެބަ އޮތް އެއް މުޅިދަގަން ލިބިދޭންވާ ވާހަކަ. އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެބަ ވޭ ޤާނޫނަކުން ނުވޭ ކަމަށް ބޮޑަށް އެބަ ހުރި. ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤު ހިމާޔަތް ކުރަން ތަފާސް ކަމަށް ބޮޑަށް އެބަ ހުރި. އަދި ޤާނޫނަކުން، ހުރި

ގަވާއިދުތަކުގެ ދަރުސް ވެސް ނުކުރެވޭނެ ކަންތައްތަކެއް އެބަ ހުރި. އަޅުގަނޑުމެން މިއުޅޭނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިސްލާމްދީން

ގެއްލިގެން ހިނގައިދާނެކަމުގެ ބިރުވެރިކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން ހިތަށް ގެންނާނީ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކަންބޮޑުވޭ. ބިދުޢަތްތަކާއި

ޝަރީޢަތް. މި ކަމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަކަށް ވިސްނަންޖެހޭ ކަމެކެވެ. މިއަދު ކުޅަދާނަ ކަމާއި ދީނުގެ އަޅުގަނޑުމެން

މިޒަމާނުގައި ވަރަށް ތަފާތުވެފައިވާ ހަމަތަކާއި ކަލާނގެ ވެސް ނުހުރެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ މި ޒަމާނީ؛ ނުވަސްތަކާއި އަދި

ފެށުން މި ދަރީ އިސްލާމްދީނުގެ މަރުކަޒު ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ބާރުތަކެއް ދެކޭގައި، ދާއިރާގައި މުސްލިމު އެއްބަޔަކު އެކަމަށް

އަޅުގަނޑުމެން މި ދަރީ. ކުރިމަތިލާއިރު އަޅުގަނޑުމެން ހުސްފެތެން މި އުޅެނީ؟ ދިވެހިރާއްޖެ މުޅިން އެކަން ދީނާއި

ގެނައުމަށް ބާރުއަޅާ އަދުހަމަކުރާނެ މަޑުކޮށް ބޮޑެތި ފެށުން، އަދި ދާއިމު ހިދާޔަތް ކުރަމުންދާ ގޮތުން ވެސް އެ ބަރަކާތް

ކުދިވެރިންނޭވެ! އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ކަމެއް ނޫން. އިސްލާމީ ދާއިރާގެ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ

ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކުރެވިފައި އޮތް މާއްދާއާއި ޚިލާފު ނޫން ޖެހޭ. އެއީ ދާއްޖޭގެ ދަރިވަރުންގެ މަސްލަހަތު ވެސް

ކުދިވެރިންނޭވެ! އަދި ދާއްޖޭގެ ދަރިވަރުންގެ ހިމާޔަތް ކުރުމުގެ ފުރުސަތު ވެސް ގެންގުޅޭއިރު ޝަރުޢީ ކަމަށް އަޅުގަނޑު މި

އިސްލާމަށް ތަޢާރުފުވެގެން، އަދި އިސްލާމްގައި އެކުލެވޭ ފިކުރާއި އުމުރާ ނަމަ. ދާއްޖޭގެ ދަރިވަރުންގެ މަސްލަހަތު ވެސް

މި މާއްދާ ކުދިވެރިންނޭ. އަދި ދާއްޖޭގެ އާއްމު ހިމާޔަތް ކުރުމުގެ ފުރުސަތު ވެސް މި މާއްދާގައި އޮންނަ ގޮތުން

ކަންތައް ކުރިވެރިންނޭ ކަމަށް މި އިސްލާމް ގެނުވުން ނަމަ، އަޅުގަނޑުމެން ތާއީދުކުރާ ތަރައްގީވާނެ. އަޅުގަނޑުމެން

ފަސްޖެހިގެން. އެހެންނަމަވެސް މިއަދު ހިމާޔަތްދިނުމުގައި ފުރަތަމަ ކަނޑައަޅަން ބޭނުންވޭ، ދާއްޖޭގެ އާއްމު ހިމާޔަތް

ކުރުމުގެ ފުރުސަތު ދީއިރާގައި އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނަން އެބަ ޖެހޭ. އަޅުގަނޑުމެން ނޫނީ، އެހެނީ ފުރަތަމަ ނިމިދިޔަ

އިންސާނުގެ ކަންތައްތަކެއް ހިނގައިދިޔަ ގޮތުން ދާއްޖޭގެ ދިނުން އެބަ ބޮޑުވެގެން މަދު ބަޔަކު ފުރުޞަތު އަދި

ފުރުޞަތު ފިޔަވަ. އަޅުގަނޑުމެން ނުހެދޭ. والله اعظم، އެއީ ކަންތައްތަކެއް ހިނގައިދިޔަ؛ އެހެންނަމަވެސް ދާއްޖޭގެ

ދީން ދަރިވަރުން ޝަރީޢަތް އެބަ ކުރީ މިކަމާ ދޭތެރޭ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ މި ޖާގަ ކަމެއް ދާއްޖޭގެ ދަރިވަރުންގެ

އަޅުގަނޑުމެން ދަސްކޮށްދޭ ދީން ހިފެހެއްޓުމަކީ ކަންތައްތަކެއް ފެންނަނީ؟ މި ސުވާލު އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު އުފައްދަން އެބަ

ޖެހޭ. އިއްޒަތްތެރި ދައުލަތް. މި ވަގުތު ނުދައްކާތީ ކަމެއް. މިއީ ހިތްވަރުދެވޭކަމެއް ކަމެއް. މި ހަމައެކަނި އެކަމެއް

ގައުމުގައި، ފުރުޞަތު ދިނުމަކީ ޒަމާނެއް ކަމާއި ގައުމުގައި، އަދި ފުރުޞަތު ދިނުމަކީ ތަރައްގީކުރުމުގެ އެކަށީގެން ޒަމާނެއްގައި،

އަޅުގަނޑުމެންގެ މާތްގޮތް އިސްލާމްދީން ބާރު ގޮތުން، ދީން އެންމެ ބޮޑު ކަންތައްތަކެއްކަމަށް ބަލަން ދާއްޖޭގެ ހިމާޔަތް

ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދޫކޮށްލަދީ ކަމަށް ވަނީ ޒަރޫރީ ޢަމަލުތަކާ ދިމާ ބޭނުން ކުރާ ގޮތުގެ ޢަމަލުކުރާ އަދި ދާއްޖޭގެ

ދަރިވަރުން ދެކޭ މި ދޭތެރޭ ފުރުޞަތު ދިނުމަކީ މުސްލިމުން ގައުމެއް ދީން މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބަރާބަރު؛ އަދި

އެކަން ގެންދަވާ ބޭނުންކުރަނީ ނަމަ އެއީ އަދި މުސްލިމުންގެ ހިމާޔަތް ކަމެއް. އިއްޒަތްތެރި

ދައުލަތް. އަޅުގަނޑު އެއްގޮތަކަށް ވެސް ގާއިމު ނުކުރެވޭ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އިސްލާމްދީނާ ބޭނުން ގޮތަކަށް؛ އެކަމަކު

މާތްވެގެންވާ އިސްލާމްދީނުގެ ޙައްޤު އާއި ދާއްޖޭގެ ހިމާޔަތް ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ގޮތަށް، ދާއްޖޭގެ އަމިއްލަ ޤާނޫނުއަސާސީ

ވެސް އަދި ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް އެކަން އަންނާނަން ވެސް އަހަރުގެ ތާރީޚް ނުކުރަން. އަހަރުގެ ތާރީޚުކުރަނީ މި މާއްދާ ތަޢާރަފުވަން. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 262 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)، އަދި 10 ވަނަ މާއްދާ އެ އޮތް ގޮތަށް އެއްވެސް ބަދަލަކާ ނުލެވޭނެ. އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ވެސް ކުރެވިގެންނުވާނެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ރައްޔިތަކަށް ވެސް ކުރެވިގެންނުވާނެ. އެގޮތަށް ތަޢާރަފުވަން. އަހަރެމެން މިގައި ވަރަށް ބޮޑު ކަންބޮޑުވުންތައް އެބަ ހުރި. އެއީ ބޮޑުގެ ފެށުމުތަކުގެ އިރު ޝަރުޢީ ބަޔާން މި ސަރުކާރުން އަދި މިކަމާ މަކަރުފުރި ހިލާފުގެ ރުފުމުގެ ކަމަށް ވެސް ތިމާގެމުކަރާ ގޮތަށް މި އިސްލާމް އަދިސޮފޮން މި އުޅެނީ. އެއީ މި ޤާބިލު މި ދަނީ މިހާރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކުރަމުން. މިކަން އެބަ ދުނިޔޭގެ ބޮޑު ފަހުމުތަކުން، އަދި ބައެއް ސިޔާސީ ކުރެވޭނެ އެބަ ދޭ. ބައިނަލްއަޤްވާމީ ހުރިހާ ފެށުމުތަކުން ކަނޑު އެބަ ހުއްޓޭ. އެހެންވީމާ، މި ސަރުކާރުގެ ތާރީޚުކުރާ ފެށުމުތަކުން ކުރެވޭނެ ގޮތް މި ހުރެވޭ. މި ޤާބިލުގެ ތަޢާރަފު ދުރުގައި ހުރެވޭގައި، ސަރުކާރުގެ ތާރީޚުހިމެނުން ބަލައި އަދި ބޮޑުގެ ޖަމާއަތްސްޖް ޖަމާއަތުތަކާ އަދި އިސްލާމްދީނުގެ ނަޒަރިއްޔާތާ މިޔާނެ ސިޔާސީ ހިމެނުން ބަލައި ކުރި ކަމެއް ކަމަށް ވެސް އަހަރެމެން ޝަރުޢީ އެބަ އުޅޭ. އެހެންވީމާ، މީ ވަރަށް ހިތާމަހުރި ކަމެއް. އަހަރުގެ ބޮޑުމެއް ނުވާ އިއްތިޙާދީ ރައީސް، ހަމަ ވަރަށް އާދައިގެ އެކިގައި މި އުޅޭ މި މާއްދާ ތަޢާރަފުކުރަން ބަލައި އިސްލާމް ދަރިއްޔާތަށް، އިސްލާމްދީނަށް ބޮޑުވާ ކަމަށް ވަނީ ނަމަ. ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ އަޤީދާއަށް ހާނީ ވުމަކީ ޖަމާޢަތްގައި، އަދި ހާނީ ވިއްޔާ މަދު ބަހަކުން މިހިރި ޤައުމުގައި މިކަން ކުރެވިދާނެ ނަމަ، މި ދީނުގެ ފެށުމުތަކުން ކުރެވިގެން ބަދަލު މި ނުބައި ޖެހިދާނެ ހިނގައިދާނެ. އަދި ހިނގައި ނިކުމެގެން އަހަރެމެންނަށް އަންނާނީ ސިޔާސީ ވޯޓެއް އެޅިގައި އަންނާނީ. ވޯޓުގެ ނަތީޖާ ނުކުންނައިރުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަންތައްތައް އިސްލާމްދީން ނޫން އެހެން ދީނެއް އަންނަން ވެސް ފެނުނު ކަމަށް ހާޖެތްގައި ކަމަށް ވަނީ ނަމަ، އެއީ ވަރަށް ނުރައްކާތެރި ކަމެއް. އެކަމާ އަހަރެމެން ކަންބޮޑުވަނީ. އަހަރެމެން ބޭނުމީ ނުވާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދުވަހަކު ވެސް، ދުވަހަކު ވެސް މި ދީނުގެ ފެށުމުގައި އެކަން ދިނުމަށް އެންމެން ބޭނުންވާ މިހެން ނޫން. އަހަރެމެން ވަކާލާތުކުރަނީ އެކަމާ. އަހަރެމެން ދިރި ދުނިޔޭގައި ހުރިހާ ދުވަހަކު އަހަރެމެން އެކަމަށް ވަކާލާތުކުރަމުން. އަދި މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި އަހަރެމެންގެ މި ކުރު ހަރާތަކައި އަހަރެމެން އެކަމަށް ވަކާލާތުކުރާނެ އެންމެނަށް. އެއީ ޤާބިލު ކުރިއަށް އަދި އެކަން...

ކުޑުދުއްމިނި އުތުރު ދާއިރާގެ ގެންބަދު އިސްދުރުވުއްމުރު މޫސާ ވަހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހަކީ ޤަބޫލުކުރެވޭނެ އިސްލާހެއް ނޫން. މިއަދު އަހަރެމެން އެބަ ވިސްނަންޖެހޭ ކޮންކަމަކަށް ކުރެވޭން މި އުޅޭ. ދީނީ ގޮތުން ހައްދުފަހަނައަޅާފައި ޢިބާ ބަދަލު މި ސަރުކާރުގެ ފަހަތުން ގެންގުޅޭ، ވެރިކަން ހާސިލުކުރުމުގައި ދީނީ ކުރިމަތިލައި ޤަބުޟުތަކުން ބަލައި މިހާރު މައްސަލަތައް ހުށަހެޅީ، މި އަހަރެމެންނަށް ބަހައްޓައިގެން ކަންތައްތައް ނޫން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ

އިސްލާމްދީން އޮންނާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވެސް ޖިނާއީ ޝަރީޢަތް ވަރަށް ސަރީޙަކޮށް، ވަރަށް ޤާނޫނުއަސާސީގައި
ކަމަށް، އިސްލާމްދީނާ ހިލާފު ޤާނޫނެއް ވެސް ނުހެދޭނެ ކަމަށް، އަދި މި ކަންކަމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބެހޭ އެންމެ
ވަޒަންކުރެވޭ ވަރަށް ޝަރީޢަތް ޖިނާއީގައި ހުރި ކަންކަމެވެ. އަދުލުއިންސާފުގެ ބަދަލު އަށް ބުރަވެރި ޢަމަލު، އަދުލުއިންސާފުގެ
ތެރޭ ވިސްނުމާއި ފިކުރަށް ބަރޯސާވެފައިވާ ނިޔަމުގައި މި މަޤާމަށް ހުރަހެއް ކަންތައްތަކެއް މި މަޤާމުން
ބަލައިގަންނަން ކަންތައްތަކެއް ނެތް. ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވަރަށް ޝަރީޢަތް ޖިނާއީގައި އެއް ހިނދު،
ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ފޮނުވާލާ މުސްލިމުން ވެސް އޭގެ ޖަވާބު. މުސްލިމުންގެ ގޮތުގައި ނުހުރުމަށް ވަރަށް ޝަރީޢަތް
އޭގެ އެނގޭ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤުތަކާއި ބެހޭ ކަންކަމާ ބެހޭ ކަންތައްތަކެއް ނެތް، މި ޤާނޫނު ގޮތުން
ވަޒަންކުރެވޭ ކޮށް. އެހެންވީމާ، މި ވަރަށް ޝަރީޢަތް ހުރި، ވަރަށް ޝަރީޢަތް މަސްއޫލިއްޔަތު. މި މަސްއޫލިއްޔަތުގައި
ޢަމަލު ބަހައްޓަވައިދޭ އަދުލުއިންސާފުގެ ބަލައިގަނެވޭ ކަމުގެ ނެތް. ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ނިޔަމަ އިސްލާމްދީނުގެ ދިނީ
ވަކިވަރު ދިޔަވާކަމުގައި، ދިނީ ޢަދުލުގެ ދިޔަވާކަމުގައި ޢަމަލު ސިޔާސަތު އުޅުއްވަމުގައި އަދުލުއިންސާފު ކަންތައްތަކެއް ކަމަށް ނެތް.
އަދުލުއިންސާފު މުސްލިމު ވެރިކަން. ކަންތައް މިހެން ވެސް މުސްލިމުން ގޮތުގައި ދިވެހިންނަށް ބުނެވޭނެ މިހެން.
އެހެންވީމާ، މި މަޤާމުގައި މިއަދު ދިނީ ބުނާ ގޮތެއް ވަރަށްދިޔަކަމުގައި އެވެ އަދުލުއިންސާފު ކަމުގެ ކަންތައް
ނެތް. އަދުލުއިންސާފު ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވަރަށް ޝަރީޢަތް މި ކަންކަން ސަރީޙަ އިޖްތިމާޢީ މި އަޅު ޖިނާއީ.
އެހެންވީމާ، މިފަދަ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް ކަނޑައެޅިފައިވާ ދިނީ ގޮތުން ބަޔާންކުރާ ބަޔާން މި މަޤާމުގައި ހުރަހެއް ވާނެ
އިސްލާމީ ޝަރީޢަތެވެ. އެ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް އަދުލުއިންސާފު ދިވެހި ރައްޔިތުން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް ނެތް. ދުވަހަކު ވެސް މި
ވަޒަންކުރެވޭ އިސްލާމްދީން ނެތް އެހެން ދީނަކަށް ފުރަސަތެއް ނުދޭނެ. މި ވަޒަންކުރެވޭ ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާމްދީން.
ދިވެހި ރައްޔިތުން އެއްބާރުލުން އިސްލާމްދީނުގެ ބަދަލުގެ ތަރުތީބު. އިސްލާމްދީނުގެ ގޮތުގެ. އެއީ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ
ޙައްޤު، ދިވެހި ރައްޔިތުން ވަޒަންކުރެވޭ ގޮތެއް. ވިސްނުން ނަޒަރިއްޔާތަށް ބަލައިގަތުމުގެ ސިޔާސަތު މި ވަޒަންކުރެވޭ ގޮތުން
ސިޔާސަތު ނެތް. އިސްލާމްދީނުގައި ޖަމާޢަތުގެ އުސޫލުތަކާއި ހަމަތައް އަދިއެކަ ވެސް. އިސްލާމްދީނުގެ ޙައްޤުގެ
ދިރާސާ މި ހުރިހާ ކަމަކީ ބިންވަޅެއް، އަދިއެކަ ހުރި ކަންތައްތައް. ދުނިޔޭގައި އިންސާނާ މުއްސަނދިކަމާ
އަދުލުއިންސާފު މިގޮތަށް ސަލާމަތީ އަހަރު ހުރިން ކަނޑައެޅިފައިވާ. އަދުލުއިންސާފު އިސްލާމްދީނުގައި މި ބަރޯސާ
އުސޫލުތައް ވަރަށް ފުރިހަމަ އަދި އަދިއެކަ ވެސް. އެހެންވީމާ، އަދުލުއިންސާފު މިއަދު ނުޖެހޭ ދުނިޔޭގެ
ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ އަދި އެހެން ފަރާތްތަކުގެ އެ ބޭނުން، ދިނީ މިނިވަންކަމުގެ ކުރައްވަން އެ ދައުލަތް ވެރިކަމުގެ އަޅުއަޅާކަން.
އަދުލުއިންސާފު މި ދީން އިސްލާމްދީނުގެ. އެއީ ދިވެހި ރައްޔިތުން އެ މީހުންގެ ކާބަފައިންގެ ޖަމާޢަތުން ހުރިހާ ގުނަވަން
ފަރުމާކުރެވޭ ދީން ދިނީ މިނިވަންކަން. އެ މިނިވަންކަމުގެ ދުނިޔޭގައި މިއަދު ކަންތައް ދިވެހި ރައްޔިތުން އެ ހުރި. އެއީ
އިސްލާމްދީނުގެ މަޤާމުގެ ބަރޯސާ މަސައްކަތް ހުރިހާ ރައްޔިތުން ވެސް އެ ދީން. އެހެންވީމާ، އެއްވެސް ދިވެހި
ރައްޔިތަކީ މުސްލިމުންނާ އެއްކަލަ އިސްލާމްދީން ފަރުމާކުރެވޭ ހުރި ދިވެހި ރައްޔިތުން ނެތް. އެ ބަލިކުން އިސްލާމްދީން

ޤަބޫލުކުރެވެން އެ ތިބީ ހަރުދިމެން. އެ ބޭފުޅުންގެ އަމިއްލަ ނަފުސާއި ސަލާމަތު އެކަން ޤަބޫލުކުރާތީ. އެހެންވީމާ، ދުނިޔޭގެ އެއްވެސް ޤައުމަކުން މިކަމާ ދެކޮޅުހެދުން ޖެހޭއެއް ނުހުންނާނެ. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އިސްލާމުން. ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިސްލާމްދީން ދެމެހެއްޓެނީ. އިސްލާމްދީން މި ގައުމުގެ ހިމާޔަތް ކަށަވަރުގެ އަސާސެއް ގޮތުގައި ބިރުވެރިވެސް. އެހެންނަމަވެސް، މި އިސްލާމާއި އެއްވެސް ހެޔޮއެއް އަޅުގަނޑުމެން ޤަބޫލުކުރަނީ އިސްތިޢުމާރު ނުން. އަޅުގަނޑުމެން އަބަދުވެސް އެދެނީ އިސްލާމްދީނުގެ ރިވެތި އުސޫލުތަކާއި އިސްލާމްދީނުގެ ޙަރަކާތުގެ ޝަރީޢަތުގައި މި ދައުލަތު ބައިވެރިވެގެން ދިއުން. އަޅުގަނޑު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނީ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް ގޮވާލަނީ ރާއްޖޭގައި ބޮޑުވަމުން އަންނަ ޖާހިލުން އިސްލާމްދީނުގެ ރިވެތި އުސޫލުތަކަށް ދަސްކޮށްދިނުމަށް، އިސްލާމްދީނަށް އެ ޖާހިލުން ބަލަހައްޓައި، އިސްލާމްދީނުގެ ހުރުމަތުގެ ތަރުބިއްޔަތުގައި އުޅުއްވުން މަދު، ނުވަތަ އެކިއެކި މާބަޔަކުވެސް ތަރައްޤީގައި ތަފާސްހިސާބުތަކުން. ބައެއް ބޭފުޅުންގެ ވާހަކައިގައި ތަރައްޤީގައި ތާޢީދު ހާޟިރުވެފައި އެބަ ކަމަށް ވިދާޅުވޭ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު އެއީ ޤަބޫލެއް ނުކުރަން. އިސްލާމްދީނަކީ ބާކީ މިއަދުން ވުރެ ވަކިން ފުރިހަމަ އަން، ވަކި ފުރާނަ ދިނީ ކަންތައްތަކަށް ހުޅުވާލެވުން ދުވަހެއް މި ގައުމުގެ ދީނު ތަޢުލީމުގެ ބޭރުގައި އަމިއްލަފުދުން ނުވޭ. އެހެންވީމާ، ހުރިހާ ދިވެހިންނަކީ ވެސް ހަމަ މުސްލިމުންނާ އިސްލާމްދީނުގައި، އިސްލާމްދީނުގެ ތަރައްޤީގެ ބޭރުގައި ތިއްބެވި ބޭފުޅުން. އަބަދުވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ގޮތުގައިނުހުންނާނީ އިސްލާމްދީން. އެހެންވީމާ، މި އިބްތިދާއީ އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ ޤަބޫލުކުރާތީ އިބްތިދާއީ ނޫން. މި އިބްތިދާއީ މި މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދެއްކެވި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޤަބޫލުކުރައްވާފައި ކަމެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން އުއްމީދުކުރަނީ އަބަދުވެސް އެދެނީ ފުރިހަމަކޮށް އިސްލާމްދީނުގެ ރިވެތި އުސޫލުތަކާއި ދިވެހި ރައްޔިތުން ދިރިއުޅުން. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

މިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސިރާޖު މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم السّلام عليكم ورحمة الله وبركاته. އާދެ، ދިވެހިރާއްޖެ އަކީ ވަރަށް ގިނަ ޤަރުނުތަކެއް ވަންދެން، 800، 900 އަހަރު ވަންދެން އިސްލާމްދީނުގެ މަތިކަން ދިރިއުޅެމުން ގައުމެއް. އަދި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިރިއުޅެންވާ ސަލާމަތުން ސުލްހަ މުސްތަޤްބަލު ގައުމުގެ ދަރަޖަ. މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި މުޅި ދީނަކީ އެއް ބަޔާންކުރެވިފައިވާގޮތުގައި ވެސް ވަރަށް ހަމަ ދަރަޖައެއް. އެހެންނަމަވެސް ދުނިޔޭގެ ތަރައްޤީގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކަންތައްތައް ދާ ގޮތް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ މަސައްކަތު ދާ ގޮތް، ދިވެހިރާއްޖެ އަކީ ބޮޑެތި ތަރައްޤީތަކެއް ނަރަން ބޮޑު އުނދަގޫތަކެއް ޖެހިގެންދާނެ. އަދި އެގޮތަށް ޖެއްސުމުން ކުރިމަތިވެގެންދާ ހިނދު، އަޅުގަނޑުމެން މަޖްބޫރުވާ އިސްލާމްދީނާ ވަރަށް ބޭރުގެ ހަމަލާތަކުގެ ދުނިޔޭގެ ނިސްބަތުން ވެސް މި ދީން އަންނަމުން. އަދި އަޅުގަނޑުމެން ތަރައްޤީގެ އެންމެން މިޖުމްހޫރިއްޔާ އެކުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމު އާސަންދަ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚާއްޞަކުރުން އެންމެ މުހިންމު އެންމެ އުފާވެރިކަމާ އެކު ދިރިއުޅުމުގެ ބަރަކާތްތަކަން ވެގެންދިޔައީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ﷲ ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ދެއްވާފައިވާ

އިސްލާމްދީން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ޖެހޭ ދުނިޔޭގެ ޤައުމުތަކާ އަދި މިހާރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަންތައްތައް މި ތާ
ޖޯޝުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ރާއްޖޭގެ އިންސާނިއްޔަތަށް ސަރުކާރުން މުސްލިމު ޤައުމުތަކުގެ ޖޯޝާއި ކަން
އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ޖެހޭ މިއަދު ނިންމަން. އަޅުގަނޑުމެން މި އިސްލާމު އެބަ ބަލައިގަންނަންޖެހޭ. މި އިސްލާމު
މަޤްޞަދަކީ ބަލައިގަންނަން އެބަ ޖެހޭ. އިސްލާމު ބަލައިގަތުމަށް އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ޖެހޭ އެ އިސްލާމު އަދި އެއަށްވުރެ
ހުރިހާ ޖޯޝާއި މަޖިލީ އެ އިސްލާމު ރަނގަޅުކުރުމަށް. އެއީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޤްޞަދަކީ ވެސް
އިސްލާމްދީން ނޫން އެހެން ދީނެއް ޤަބޫލުކުރެވޭ ބައިނުވުމެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެންމެ ބޮޑު ރައްޔިތުން
ބަލައިގަތީ ޤަބޫލުކުރެވިފައިވާ އިސްލާމްދީން ނޫން އެހެން ދީނެއް ބަލައިގަތުމެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ސިޔާސީ ޤާނޫނު އަސާސީގައި ޤަވާނީން ވެސް އިސްލާމްދީން ނޫން އެހެން ދީނެއް އެ ބޭނުން ބަލައިގަތުން
އެހެން ދީނެއް މި ޤައުމުގައި ބަލައިގަތުމަކަށް ނުކުރެވޭނެ. އެހެންވީމާ، މި ޤާނޫނު ބަލައިގަނެ، މި ބަދަލުކުރުމަށް ހިން
ނުކުރާނެ މަޖިލިސް ބަލައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ސިޔާސަތުގެ ޤަބޫލުކުރުމަށް ވެސް، ރައްޔިތުންގެ މަޤްޞަދަކީ ވެސް،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަކީ ވެސް އިސްލާމްދީން ނޫން އެހެން ދީނެއް މި ޤައުމަށް އަންނަން ދޫކޮށްނުލުމުގެ ބާރު ނުލިބޭ
ކަމަށް މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި މިއަދު ލިޔެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ މަޖުބޫރުވޭ. ސަބަބަކީ ވަނީ ދިވެހިރާއްޖެ އަށް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރިމަތިވެފައިވާ ބޮޑު ނުރައްކަލެއް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަސްލަހަތަށް މިއަދު ކުރިމަތިވެފައިވާ ނުރައްކަލެއް، މި ތާ
ނުރައްކަލެއް، އެ ގޮތަކީ އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްބައިވަންތަކަން އޮތް ކަމުގައި ބުނާ ފަރާތްތަކުން
ކަމަށްވާން މި ޤައުމަށް ޖެހޭ ބައްޔެއްކަމަށް؟ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިސްލާމް ދީނަކީ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ބަދަލު ނުކުރެވޭނެ. ހަމަ އެގޮތަށް
އަޅުގަނޑުމެން މިތަނުގައި ފާހަގަކޮށްލަން އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤައުމު ދީނީގޮތުން، ޤައުމު މުސްލިމު ޤައުމެއްކަން
އަޅުގަނޑުމެންނާ ދެކޮޅަށް ހަމަ ކަމަކު މިހާރު އެހެން ތަނަކުން ވަނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތީގައި ނިންމަން ޖެހޭ.
ފިޔަވަޅެއް، ބިރުދެއްކުމެއް، ފާޅުގައި ތަޅާފޮޅުން، ބިރުދެއްކުމުގެ ފަރުވާލުން ދިވެހި ރައްޔިތުން ބިރުގެ
ނުވަތަ ދިވެހި ރައްޔިތުން އިސްލާމްދީން ފިލުވައި އެހެން ދީނެއް ޤަބޫލުކުރުވުމަށް ނުދޭނަން. އަޅުގަނޑުމެން
ދިފާޢުކުރަން މި ދީން ނޫން ޖެހޭ ތަނެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ބަޔަކު މަސައްކަތްކުރާނަމަ ނުދެވޭނެ. އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނު
މަސައްކަތް ކުރާނަން. މި، އަޅުގަނޑުމެންގެ އުފުލުމުގެ ބަހުރީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ އުފާވެރިކަމާއި،
އަޅުގަނޑުމެން ބަހުރީގެން ވެސް އިސްލާމްދީން ނުލެއް. އެކަން އެއްވެސް ބަހުރީ ދިނުމަށް ޝުކުރަން الله
ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ވެސް އަންގަވާފައި. އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ޖެހޭ ކުރިމަތިލާން މިއަދު މަޤުބޫލުގެ އެއްމެން
ވެސް ޖެހޭކަމަށް އެބަ ޖެހޭ މިއަދު އެބަ އިސްލާމްދީނާ ކުރިން ބަހުރި އެބަ އުޅޭނަން. އެ ދުރުސަތޭ އަޅުގަނޑުމެން
ދީގެންނާނަން. އެ ދުރުސަތޭ ތަޢާރަފުކުރައްވައި، ބޭރުގެ ދަރި، އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ބަންދުކުރަންޖެހޭނަން. والسلام عليكم
ورحمة الله وبركاته۔

ހުޅުމާލޭ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. ޝުކުރިއްޔާ ޑެޕިއުޓީ ސްޕީކަރ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދީނަކީ އިސްލާމްދީން ކަމަށާ އަދި އިސްލާމްދީނަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުގެ މައިގަނޑު މަސްދަރުކަމުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި އެބަ ބުނެފައިވޭ. މިއަދު ޤާނޫނުއަސާސީ އަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހުގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ޓޫރިޒަމްގައި ނުތަވަސްކަމެއް އެބަ އުފެދޭ. ސަބަބަކީ އެބަ ހުރި ޑެޕިއުޓީ ސްޕީކަރ. ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް ބުނެފައި އޮތީ ވާހަކައެއް ދިވެހިރާއްޖެ އިސްލާމްދީން ނޫން ދީނެއް ނެންގެނެން ވާހަކަ އާއި އެއާ ހިލާފު އެއްވެސް ޢަމަލެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ނުގެންނެވޭނެ ވާހަކަ. އާއްމު ރައްޔިތުންގެ ވޯޓެއް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްގެން ވިޔަސް އަދި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ތަސްދީޤުކޮށްގެން ކަމުގައި ވިޔަސް، ނުކޮށްކަމުގައި ވިޔަސް، އާއްމު ރައްޔިތުންގެ ވޯޓަކުން މި ތަން ގެއްލި ކަމުގައި ވަންޏާ އެ ވޯޓަށް ބަރުގެ އިސްލާމްދީން ނޫން އެހެން ދީންތައް ރާއްޖޭގައި ތަޢާރަފުކުރަން ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކުން، އަދި އެ އިސްލާމްދީން ނޫން އެހެން ދީންތައް ފެތުރުމަށްޓަކައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް ރާއްޖެ އަށް އައިސް ރާއްޖޭގައި އިސްލާމްދީން ނޫން އެހެން ދީނަކަށް މަގު ހުޅުވައި، ފުރުޞަތު ހުޅުވައި މަސައްކަތްކޮށްލައި ކުރުމުންދާނެ. ޓޫރިޒަމްއިން އަޅުގަނޑުމެންގެ ރާއްޖޭގައި ޖުމުލަ ފޮތެއްގެ ޓޫރިޒަމްގައި 1%، 2% މީހުން އެއަށް ތާއީދުކުރި ކުރުމުގައި ވިޔަސް އެ މީހުންގެ ރައީސް ފިޔަވަޅުތަކެއް އެޅުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިފައިވާ ގައުމުތަކުން ރާއްޖެ އަށް ފުރުމައްތައްޔާ. އެ މީހުން ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ އަތުގައި ހުރި ސަލާމަތް ފުއްދުން ނުލައި، އެ މީހުންނަށް ދީނުގެ މިނިވަންކަން ހޯދައިދިނުމަށް މަސައްކަތްކުރުމަށް ފުރުސަތު. ޑެޕިއުޓީ ސްޕީކަރ، މި ވަރަށް ނުރައްކާތެރި ކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އިސްލާމްދީނާ ހިލާފަށް އެއްވެސް ވާހަކައެއް އިސްލާމްދީނާ ހިލާފަށް ގޮތަކަށް، އަދި އިސްލާމްދީން އެނބުރި ދީނެއް އެންނަން ކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގައި ލިޔުން ވެސް، ޤާނޫނުއެއްގައި ލިޔުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އެ ފުރުޞަތުގައި ބަދަލުވެއް ނޫން. އެ ޖެއްސުން ވެސް ކުރުވެވެނީ ކަމެއް ނޫން އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް އުފެދު އިސްލާހެއް އައިކަމުގައި ވިޔަސް، އެއީ މިއާގެ ޤާނޫނީ ޖުމްހޫރިއްޔާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިޚްތިޔާރު އިން ވެސް ބޭރުގައިވާ ވާހަކަތަކެއް. އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤާނޫނު އާ 10 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހުކުރަން ހުށަހެޅުނު ވެސް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަކަށް. ޑެޕިއުޓީ ސްޕީކަރ، ހިނގާ ދުވަސްތަކުގެ ކަންތައްތަކުގައި އެކަން ދީނަށް ފައްސަރުކުރާ މީހުން މި ކަންތައްތަކާ ކުރާ ގޮތް ބަލައިލާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން ދަތުރުވަމުންދާގެ މީހުންގެ ދީން ޕްރޮމޯޓުކުރަން އިސްލާމް ގައުމުތަކުގެ ޓޫރިސްޓުން ވަންނަމުންދާ މަންޒަރު. މިހާރު ރާއްޖޭގެ އިލެކްޓްރިކް ހަރުކަށް ދަންވެމްގައި ދަނޑިވަޅެއްގައި އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނޭނގޭ ތަފާތު ދީންތަކުން ދިވެހި ސަރުކާރަށް ލާރި ދޫކުރުން ބާރުގެން އެ ފަރާތްތަކާ ގުޅިގެން ހުރަހަކާއި ޖެހޭ އިސްލާހުގެ ކަމަށް ވެސް. ދެމިގެންދެ، ތިން ސަތޭކަ މިލިޔަން ޑޮލަރު ދީފައި ރާއްޖޭގައި އެ މީހުންނަށް މިކަމާ ވަކާލާތުކުރުވަން މަގުތަކް ހުޅުވުން

ހުރަހަރާޖަހައި ތަޅާ އިސްތިރާހަތް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. އިޖްތިމާޢީ ބަޔެކެވެ. މި ވަރަށް ނުރައްކާތެރި

އިސްތިރާހަތް. އަޅުގަނޑު މިހިނދުން މިހިނދަށް އިޖްތިމާޢީ ގޮތުން ދަނޑިވަޅަކީ، މި އިސްތިރާހު އަނބުރާ

ގެންދަވާނެ. އިސްލާމްދީން ނޫން އެހެން ދީނެއްގެ ފަރާތުންނާކަށް މި ބައެއްމީހުންގެ މަޖިލީހުން ފުރުޞަތު ލިބޭ

ދީގެންނުވާނެ. 10 ވަނަ މާއްދާއާ ގުޅޭން، އަންގައިދޭން ލިބޭ ނުވާނެ. މި ބައެއްމީހުންގެ މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނީ ކުރިމަށް

ލިބޭ އަދި އެ ނޫން ފަރާތަކުން ލިބޭ މި މާއްދާ އެ ނޫން ޤަވާޢިދު ބަދަލުކުރުމަކީ، އެ މާއްދާ އަށް އިސްތިރާހަތު މި

ބަދަލު ހުރަހެއްގެން ބަލައިގަނެވޭނެ ޤަވާޢި ލިބޭ އެއް އިސްލާމްދީނާ ޚިލާފު ކަމެއް. އެއީ، ކުރަމުން ކަމެއް ލިބޭ ނޫން.

އެހެންކަމުން، މި މާއްދާ އިޖާބަދު އިސްތިރާހަކުރުމުން އެއްލިބޭ ޤާނޫނު ނުހިނގާނެ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ

އިޖްތިމާޢީ ބަޔެވެ.

ދިރާސާކުރުން ފަރާކަތްތަކުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޖްތިމާޢީ ބަޔެވެ. އާދެ! ބަހުސް މިހާރު ދިރާސާކޮށް ދިރާސާ ފުރުޞަތު އެކުލަވާލެވިގެންނުވާ ހުރިހާ

ގޮތަކުން ފުރުޞަތެއްކަމުގައި މިހާރު މި ނިމުނީ. އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރަބަސް ބަންދުގެ ފުރުޞަތު ކުރެހުމު

ދައުރުގެ އިޖްތިމާޢީ ގެންބަދު އަބަދުވެ އާދިރަށް އަދުވަސް.

ކުރަހުމު ދައުރުގެ ގެންބަދު އަބަދުވެ އާދިރު ފަރާކަތްތަކުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޖްތިމާޢީ ބަޔެވެ. އާދެ! ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ އަށް 4 ވަނަ އިސްތިރާހުގެ ގޮތުގައި

އަޅުގަނޑު މިހާރަކަށް މި ހުރަހެއް 4 ވަނަ އިސްތިރާހީ ރައްޔިތުން؛ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ރައްޔިތުންގެ

ދައުލަތުގެ ދިނަލާ އިސްލާމްދީން ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާއްދާ އަށް ހިމާޔަތްދީފައިވާ ބަޔަކު ހުރަހެއް ބެލޭ ގޮތް

ގޮތުން އެކުލެވި ގެންބަދުން ޤާނޫނީ ކަމެއް ސިޔާސަތުގެ ގޮތް ގޮތުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން، އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑައެ

ގޮތަކަށް ފަރާކަތެއް ނަގައިގެން ސާފު ބަދަލު، ކަމާއި ހުރިހާ ލިޔެކިޔުން ކަނޑައަޅާކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަޔާތު

ގޮތަކަށް މާނަކޮށްގެން ބަޔާތު ގޮތަކަށް އެ ފަރާކަތު ނުދެއްކޭތަ. އާދެ، ބެލުމަށް އެކުލެވި ބޭބޭފުޅުން ދައުލަތް

ފަރާކަތަކަށް އަޅުގަނޑު އިޖްތިމާޢީކަމާ ހުރިހަމަ އެއް މި ބެލުން ތާއީދުކުރަނީ މި ބެލުމަށް އިސްތިރާހު ފިޔަވަޅުތަކަށް ބަލައި

ދައުލަތް ފަރާކަތަކަށް އަޅުގަނޑު ޝުކުރުދަންނަވާ ހުރިހައި؛ އަދި ހަމަޖެހުމާ، ކަނޑައެޅިގެން މީގެ އިތުރުކަމަށް،

ރަނގަޅަށްކަމަށް މިއަދު ފަރާކަތްދައުލަތް ބޭފުޅުންގެ ލިޔުންތަކަށް ލިބޭ އަޅުގަނޑު އިޖްތިމާޢީކަމާ ހުރިހަމަ އަޅުގަނޑު

ދަންނަވަން މިފަދަ އިސްތިރާހަތަށް މި ޤާއިމުކަމުގެ ގެންނަވާނަމަ ބަޖެޓު ސަރަޙައްދު ދަންނަވާ، މިއަދު ދައުރުގެ އިޖްތިމާޢީ

ގެންބަދުގެ ފަރާކަތްޕޮއިންޓު ލިބޭ ބޮޑުވެފައިވޭ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ކަނޑައެޅުމަށް ބަދަލުކުރާ ހުރި ކަން ބޮޑުވެފައިވޭ. އިންސާފު މި

ދަންނަވަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ޤާއިމުކުރުމަށް އެނގޭ ހުރިހާ ދިރާސާކުރުމުން ލިބޭ ބުރަ އެނގޭ ބޮޑު ހިމާޔަތްދޭ

ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ކަނޑައެޅިގެން ލާޒިމްއަސާއި ތަޢުލީމުލިބިގަތުމާއި ޙައްޤު ކަފާލާތު ރާއްޖޭގެ ދިވެހި
ދައުލަތުގެ ދީނަކީ އިސްލާމްދީން ކަމަށް. އަދި އިސްލާމްދީނުގައި އަސާސަކާ ހިލާފަށް އެއްވެސް ޤާނޫނެއް ނުހެދޭނެ ކަމަށް
ބާރުނާކަން 274 ވަނަ މާއްދާގައި ވަރަށް ސާފު ބަޔާން ބާރުވެގެންވާ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާ އަދި އިސްލާމްދީނުގެ
އަސްލުތަކާ ޚިލާފަށް. މާނަކުރުމަށް ފުރިހަމަ ޤާނޫނުއަސާސީއާ މީ. އެހެންވީމާ، މިފަދަ ޤާނޫނުއަސާސީއާއިގައި
އިސްލާމްދީނުގެ ވާހަކަ ބާރުގެންވާ ވިސްނުން، އިސްލާމްދީނުގެ ވާހަކަ ބާރުގެންވާ މާއްދާ ދާން ގޮތަށް ދާން
ދަށުގެންވާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގޮތުގައި ބާރުލިބިގެން ބަލައިގަނެވޭ ގޮތަށް އެވެ، މި މަޖިލިސް ނިމިގެންދިޔަ
އަދުގެ ހަމަޖެހުން ފެށި ހަރުގައި ފުރަސަތުއް ފުރުސަތު ކަމަށް ނުވާނޭ، އަދުގެ މި އިސްލާމީ
ހުކުމް. އަދުގެ މި ހުކުމް އިސްލާމީ ހުކުމް ނިޔަމަގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ހުރިހާ ބަލާގެ ބައިގަނޑަށް
ކަމަށް ވަނީ ނަމަ، މި އެ ބަޔާންނަށް ފެށޭ އެކަމުގެ ޚާއްޞަ ވާހަކަތަކަށް ބަޔާނަކަށް ލިބުނު ބަޔާން ކަމުގައި ދިރާގެން
މިއަށް ތާއީދުކުރަން ލާޒިމުކަމާ ބަލާށް. ބައިއް ބާރުލިބެން ވާހަކަ ފުރުސަތުގައި ފެށިގެން ވާހަކަ ވިދާޅުވިއީ، އަދުގެ
ދެންނެވީ ބައިކު ފެށިގެން މި ތަންގައި ހުރަހެއް ކަމަށްބާރުކުރުމަކީ ޖަހައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ކުރިއަށް މި ތަންގައި
އިސްލާމްދީން ނުން އެއްޗެން ދީނުތަކަށް ފުރުސަތުދީފުމަކަށް ޖަހައި. އެގޮތަށް އެ މަސައްކަތްކުރި މީހުންނަށް ވަރަށް
އުނދަގޫވާނެ މި މާއްދާ އިބްރާހީމުކުރުމާ ބެލެން ތަފާތުވަނީ. އެހެންވީމާ، ފައިސާއާ ބެހޭ ބެލުން އެ ދައްކާ
ވަރަށްތަކުގެ ކަނޑައެޅިގެން ރާއްޖޭގެ ވަރަށްތަކެއް. އެ ބައްޔެއް ފުރުކުރައި، މި ތަންގައި ލާދީނީ ފުރުރު
ޤާނޫނުއަސާސީ ހުށަހެޅި ސާބިތުވެރިކަން ހުރި ބާރުލިބިގެން. މިއަދު ރައްޔިތުންނަށް ވަރަށް ރަނގަޅު
އުނދަގޫ ވެއްޖެނުވޭ. އަދުގެ ފަހަރެއްގައި ވޭތޯ ނުލިބޭ ރައްޔިތުން ކާއިދާ އަހަރެއްގެން މި ތަންގައި އޮންނަން
ބޭނުންވާ ދީނަށް އިސްލާމްދީނަށް، ނުންތަ އެހެނަކަން އެއްގޮތަކަށްވެސް؟ ނޫނޭ. އަދުގެ ގޮތުގެ ދީން ބަދަލުކުރާވެސް
އެއްވެސް މީހަކު ނުހުންނާނެ. އަދުގެ މުހިއްމު މާއްދާއެއް އިސްލާމްދީނުގެ ހަމަތަކުގެ މަތީގަ. އަދުގެ
އިސްލާމްދީން ނުން އެހެން ދީނެއް ދުވަހަކު ވެސް ޤަބޫލުކުރާނެ މީހެއް ނުން. ޤާނޫނުއަސާސީގައި މި މާއްދާ އަދި
ކޮންމެހެން ލިޔަން ވެސް ޖެހޭ މާއްދާއެއް ނުން. އަދުގެ ފަހަރެއްގައި މާއްދާއެއް އިސްލާމްދީން އެކަމު ރުޅި ދީނުއެގެ
ގޮތުގައި ބައްލަވާލެއްވީމާ އިލާހީ ޤާނޫނު އަދުގެ ފަހަރުގެ ކުރިމަތީގައި އޮތީ ހިނދަކު، އަދި ޤާނޫނު ނަގައިދީ ވެސް
ލިޔެން މިހާރު އެޗެ ކަމަކާ އަދުގެ ފަހަރެއް ނިމުނުކަން. އެހެންވީމާ، އިސްލާމްދީނުގެ ވާހަކަ ޤާނޫނުއަސާސީގައި
ބައްލަވާލެއްވުމަށް ވިދާޅުވި މި މާއްދާ އަދި އެކަމު ބޭނުން ހިމާޔަތް ލިބިގެންވާ ދީނެއްގެ މާއްދާއެއް ކަމަށް ދަރާވާ ގޮތަށް،
ނިވަޒު އެގޮތަށް އަދުގެ ފަހަރެއް މި ހުކުމްގައި އިބްރާހީމް އަދުގެ ހަމަ ހިމާޔަތްކުރާ ބައިއް ބާރުލިބެން އެހެއްޔެ
ގޮތަށްގޮތަށް ދުއްވާ ވާހަކަކަމަށް. އަދި ހަމަ އެއްއެއްބަސް، މިދާ ދެއިރުގެ އިބްތިދާއީ މަރުކަޒު އެ ވިދާޅުވީ ފަރާތުން މި މާއްދާ
އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެއްގޮތް ރައްކާތެރިކަން ނުފައިދާކުރާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްގޮތް ރައްކާތެރިކަން ނުފައިދާކުރާ
އިބްރާހީމްގެ ކަނޑައެޅުން މާއްދާއެއް ކަމުގައި ވެގެންވާތީ. އެހެންވީމާ، އަދުގެ ވެސް ހުރަހަށްވަރަކު، މި ބިލު ހަމަ

ހުށަހަޅަމުން ވެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން. މި ހުށަހަޅާފައި އޮތް ހުށަހެޅުމަކީ މިއަދުން ފުރިހަމަކަމާއި ގެންނަވާ ނަމަ، އަދި ބައެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅުގައި ވިދާޅުވެއްޖެ މިވަނީ އުވަނީ ގޮތަކަށް މި އިސްލާހު އޮތް ނަމަ، ތިމަންނަމެން މިވަނީ ކަމެއް ކުރީމޭ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އެ ފުރުސަތު އަދިވެސް އެބަ އޮތޭ. ކޮމިޓީ މަރުޙަލާގައި މި ބިލު އަދި ޤާނޫނަކަށް ވެގެންދާނީ ނޫން. ކޮމިޓީ މަރުޙަލާގައި މި އިސްލާހު މިއަށްވުރެ ފުރިހަމަ އަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެންމެ ރައްޔިތުންގެ ...

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ހިސާބުން މި ބިލުގެ އިބްތިދާއީ ބަހުސް ނިމުނީ. މިއަދުގެ ވޯޓަށް އަހުމުގެ ވަގުތުގައި މި ބިލަށް ބަދަލުގެންނަން ހުށަހެޅި ވޯޓަށް އަހާނަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ކާޑު ޖައްސަވާ ޗެކުކޮށްލައްވާ. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ފަހު) އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ކާޑު ޗެކުކޮށްލައްވާ!

12. ވޯޓަށް އަހުމަށް ހުރި ކަންކަމަށް ވޯޓަށް އެހުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު މިއަދު މި ދަނީ އެޖެންޑާ ނަންބަރު 12 އަށް. އެއީ، ވޯޓަށް އަހުމަށް ހުރި ކަންކަމަށް ވޯޓަށް އަހަން. އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ދަންނަވައިލާނަން މިއަދު ވޯޓަށް އަހުމަށް ހުރި ކަންކަމުގެ ލިސްޓެއް. އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމަ ވޯޓަށް ދަންނަވާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ...

ކީރިތި ޤުރުއާން އާއި މަޤްބޫލު ޤާއިދާއެއް ކަމަށް ޤައުމީ މަސްލަޙަތުގައި ކަނޑައެޅުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ހުރަހަކަށްވާފަދައިވާ ޟަރަރު، ޤައުމީ ތަރައްޤީގެ ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރައްވައި ނިންމެވި ގޮތުގެ ރިޕޯޓެއް. ދެވަނަ އަށް އަޅުގަނޑު ވޯޓަށް އަހާނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2009 އެއްގަމު ދަތުރުފަތުރުގެ ޤާނޫނަށް އިޞްލާޙުގެނައުމުގެ ބިލު؛ ޤައުމީ ތަރައްޤީގެ ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރައްވައި ނިންމެވި ގޮތުގެ ރިޕޯޓެއް. ތިންވަނަ އަށް އަޅުގަނޑު ވޯޓަށް އަހާނީ މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކުގެ ކޮޕީރައިޓު 4 އަށް އިޞްލާޙުގެނައުމުގެ ބިލު މަޖިލީހުން ބަލައިގަތުމަށް ވޯޓަށް. ދެން، އަޅުގަނޑު ވޯޓަށް ދަންނަވަނީ މިއަދުގެ މަސައްކަތުގެ ތެރެއިން ވޯޓާ ހިސާބަށް ގެންގޮސްފައިވާ ކަންކަމަށް. އެއީ، މިހެން ބެލުމުގެ ބިޔަން ހުށަހެޅިފައިވާ އިޞްލާޙުތަކަށް ވޯޓަށް އެހުމާ އަދި އެ ބިލު ފާސްކުރަން ވޯޓަށް އެހުން. އާދެ ފުރުގައި ދަރި ދުރުގެ އަޅުގަނޑުމެން އިސްތިރާޙަތު ބަހުރު މި ނިންމީ، ކުރެހުމުން ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުލް ޢާދިލް ހުށަހަޅުއްވި ޤާނޫނުއަސާސީގެ އިޞްލާޙުކުރަން ވޯޓަށް އެހުން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިރުޝާދުދެއްވައިގެން ކޮމިޓީތަކުގެ ކޮމިޓީތަކުގައިވާ. އާދެ! އަޅުގަނޑު މިއަދު ފުރަތަމަ ވޯޓަށް މި ދަންނަވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަޢުލީމީ ނިޒާމުގެ ފާސްކޮށްދެއްވުމުގެ މަޖުބޫރުކަމާއި ސާނަވީ ތަޢުލީމުގެ ކީރިތި ޤުރުއާން އާއި މަޤްބޫލު ޤާއިދާއެއް ކަމަށް ޤައުމީ މަސްލަޙަތުގައި ކަނޑައެޅުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ހުރަހަކަށްވާފަދައިވާ ޟަރަރު. ކޮމިޓީން ނިންމެވި ގޮތަށް ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފޮނުވައިދެއްވުމަށް ގޮވާލަން ވޯޓުދެއްވުމަށް

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 49

ވޯޓު ދެއްވި: 47

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 00

ވަކިގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 00

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު 47. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު 24. ޖުމްލަ 47. އެހެންކަމުން، މި ޤަރާރު ފާސްވެއްޖެ. އާދެ! އަޅުގަނޑު މިހާރު ވޯޓަށް މި ދަންނަވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2009 އެއްގަމު ދަތުރުފަތުރުގެ ޤާނޫނަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު މަޖިލީހުން އިޢާދަކޮށް ރިއާޔަތްކުރުމަށް ފޮނުވައިލެއްވުނު ކަމަށް ޤައުމީ ތަރައްޤީ ކޮމިޓީން ނިންމަވައި މަޖިލީހުގެ ތަޅުމަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ރިޕޯޓް ކޮމިޓީން ނިންމެވި ގޮތަށް ފާސްކުރެއްވުމާ ގުޅޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުމަށް.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހާޟިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 52

ވޯޓު ދެއްވި: 45

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 04

ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 02

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު 49. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު 25. ޖުމްލަ 49. އެހެންކަމުން، ޤައުމީ ތަރައްޤީ ކޮމިޓީން ހުށަހަޅުއްވި ރިޕޯޓް އެގޮތަށް ފާސްވެއްޖެ. އެގޮތަށް ފާސްވުމުން، 5/2009 އެއްގަމު ދަތުރުފަތުރުގެ ޤާނޫނަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު މަޖިލީހުން ބާތިލު. އާދެ! މިހާރު އަޅުގަނޑު ވޯޓަށް މި ދަންނަވަނީ މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކުގެ ޢާއްމު ޤަވާޢިދު 4 ވަނަ އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު މަޖިލީހުން ބަލައިގަތުމާ ގުޅޭ ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވުމަށް.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު:   މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު

ހާޒިރުވެ ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 52
ވޯޓު ދެއްވި: 20
ވޯޓު ނުދެއްވާ: 29
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 02

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު 49. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު 25. ޖުމްލަ 49. އެހެންކަމުން، މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/68 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު) ގެ ޗެޕްޓަރު 4 އަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު މަޖިލީހުން ބަލައިގަތުމަށް ފާސްނުވި. އާދެ! މިހާރު އަޅުގަނޑު މި ދަނީ މިއަދުގެ މަސައްކަތުގެ ތެރެއިން ވޯޓަށް އެހުމަށް ހުރި ކަންކަމަށް ވޯޓަށް އެހުމަށް. މިހެން ޓެރަރިޒަމް ހުއްޓުވުމުގެ ބިލު. މި ބިލުގައި 7 އިސްލާހެއް ހުށަހެޅިފައިވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި އިސްލާހުތަކަށް ފުރަތަމަ ވޯޓަށް ދަންނަވާނީ. އާދެ! މިގޮތުން ފުރަތަމަ އިސްލާހަކީ ބިލުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ) އަށް ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހު. މި އިސްލާހު މަޖިލީހަށް އިއްވަވައިދެއްވުމަށް އަމީންޢާއްމަށް ދަންނަވަން.

<u>އިދާރީ މޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ހުށަހެޅުއްވައި، ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝިފާޤު މުފީދު ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ އިސްލާހު. ބިލުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން. (ކ)- ޓެރަރގެ ހަރި ވިއްކަން މަޖުބޫރުކުރުމަށް، ނުވަތަ ޓެރަރގެ ހަރިގަނޑުގެ ގަނަވަނެއް ނުވަތަ މަޖުބޫރުކުރުމަށް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ، މި އިސްލާހަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ފުރުޞަތު ދެއްވައިދިނުމަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ފުވައްމުލަކު ދެކު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝިފާޒު މުފީދު

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 52

ވޯޓު ދެއްވި: 43

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 01

ވަކި ފަރާތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 03

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު 44. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު 23. ޖުމްލަ 44. އެހެންކަމުން، މި އިސްލާހު ފާސްވެއްޖެ. ދެން އޮތީ 2 ވަނަ އިސްލާހު؛ އެއީ މި ބިލުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 އަށް ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހު. އަމީންޢާއްމު އެ އިސްލާހު އިއްވަވައިދެއްވުން އެދެން.

އިދާރީ މޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ހުށަހެޅުއްވައި، ފުވައްމުލަކު ދެކު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝިފާޒު މުފީދު ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ އިސްލާހު. ބިލުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން؛ މިހާރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަހައްދުގެ ބޭރުގައި އެއް ތަނުން އަނެއް ތަނަށް ގެންދިއުމަށް ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމަށް ގަސްތުގައި ހުރުން، ނުވަތަ އެއިން ކަމެއް ކުރުމަށް ގަސްތުގައި މަގުފަހިކުރުން. އަދި އެ މިހާރު އެފަދައިން އެއް ތަނުން އަނެއް ތަނަށް ގެންދިއުމުގައި ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމުގައި ނުވަތަ ގެންދިއުމަށްފަހު ނުވަތަ ބަދަލުކުރުމަށްފަހު މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ 1 ން ފެށިގެން 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި އަދަބުތަކުގައިވާ ހުކުމްތަކުގެ ތެރެއިން ހުކުމެއް ހިފެހެއްޓުމާ ކަމުގައި އާދައާ ކުރިމަތިލާނަމަކީ ވެސް އިހުމާލުވުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ރުހިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދުން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝިފާޢު މުފީދު

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 52

ވޯޓު ދެއްވި: 38

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 03

ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 06

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން:

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު 41. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު 21. ޖުމްލަ 41. އެހެންކަމުން، މި އިސްލާހު ފާސްވެއްޖެ. ދެން އޮތީ 3 ވަނަ އިސްލާހު. އެއީ ބިލުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހު. އަމީންއާއްމު އެ އިސްލާހު އިއްވަވާލަދެއްވުން އެދުން.

އިދާރީ މުޢީން ވާހަކަދެއްކުން:

ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ހުށަހަޅުއްވައި، ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝިފާޢު މުފީދު ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ އިސްލާހު. ބިލުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން. (ނ) މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ ބޭނުމަށް ބަލައި ބެލެހެއްޓުމުން ކަމަށް ބުނެފައި އެ ވަނީ

ޓެރަރިސްޓުކުރުމުގެ އަމަލެއްކަމުގައި ބަލާނެ ކަމަށް މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންތައް އަމަލުތައް ހިމެނޭ ގޮތުންނެވެ. އޭގެތެރޭގައި މި ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާއާއި 13 ވަނަ މާއްދާ އަދި 14 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އަމަލުތައް ހިމެނެއެވެ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްދެއްވުން:

އިޞްލާޙަކީ މެންބަރުންނަށް ފޮނުވާލެވިފައިވާ ގޮތަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދުން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝިފާޒު މުޙީދު

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 52

ވޯޓު ދެއްވީ: 37

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 04

ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 04

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްދެއްވުން:

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު 41. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު 21. ޖުމްލަ 41. އެއްބަސްކަމުން، މި އިސްލާހު ފާސްވެއްޖެ. ދެން އޮތީ 5 ވަނަ އިސްލާހު. 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް އިސްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ރަޝީދު އިބްރާހީމް ހުށަހަޅުއްވާ އިސްލާހު. އަމީންޢާއްމު މި އިސްލާހު އިއްވާލަދެއްވުން އެދެން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ، މާފުކުރައްވާތި! 4 ވަނަ އިސްލާހު މިހާރު މި ދަންނަވާލެވުނީ. އެއީ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ހުށަހަޅުއްވާ އިސްލާހު. އަމީންޢާއްމު އިއްވާލަދެއްވުން އެދެން.

އިދާރީ މޫޒުން އިއްވެވުން:

ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަފީޤު ހަސަން ހުށަހަޅުއްވައި، ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝިފާޒު މުފީދު ތާއީދުކުރެއްވި އިސްލާހު. ބިލުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން. މި މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ކުށެއްގެ ދަޢުވާ މީހާގެ މައްޗަށް އުފުލި، ޝަރީޢަތުން އެ މައްސަލަ އެއް ނިންމުމުގައި މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ސާބިތުވާ ކަމަށް ފަނޑިޔާރަށް ނުފެނުނު ނަމަވެސް، މި ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ 18 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް އޭނާ ކުރިކަމަށް ސާބިތުވާ ނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއިން ނުވަތަ 18 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން އޭނާގެ މައްޗަށް ސާބިތުވާ ކުށާ ގުޅިގެން އޭނާގެ މައްޗަށް ޙުކުމް ކަނޑައެޅުމަކަށް މި މާއްދާ ހުރަހެއްނާޅަ އެވެ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްދެއްވުން:

ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދުން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަފީޤު ހަސަން

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝިފާޒު މުފީދު

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	51
ވޯޓު ދެއްވީ:	32
ވޯޓު ނުދެއްވާ:	06
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ:	08

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްދެއްވުން:

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ ޢަދަދު 38. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ ޢަދަދު 20. ތާއީދު 38. އިއްތިފާގުން، މި އިސްލާހު ފާސްވެއްޖެ. ދެން އޮތީ 5 ވަނަ އިސްލާހު. އެއީ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް އިސްދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް ހުށަހަޅުއްވާ އިސްލާހު.

<u>އިދާރީ ބަޔާން އިއްވުން:</u>

އިސްދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް ހުށަހަޅުއްވައި، ގަމު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން [illegible] ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ އިސްލާހު. މިއީ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން. [illegible] ނުވަތަ [illegible] މީހަކަށް ނުވަތަ ޖަމާޢަތަކަށް މާއްދީ އެހީތެރިކަމާއި ވަސީލަތްތަކެއް ފޯރުކޮށްދީ [illegible].

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

އިޖްތިމާޢީ މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތުދެއްވަން ގޮތަކަށް ވޯޓަށް އެހުން.

[ވޯޓަށް އެހުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: އިސްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަހްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ގަމު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން [illegible]

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ ޢަދަދު:	52
ވޯޓު ދެއްވި:	34
ވޯޓު ނުދެއްވާ:	04
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ:	10

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު 38. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު 20. ޖުމްލަ 38. އެހެންކަމުން، މި އިސްލާހު ފާސްވެއްޖެ. ދެން އޮތީ 6 ވަނަ އިސްލާހު. 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް، އިސްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް ހުށަހަޅުއްވާ އިސްލާހު. އަމީންޢާއްމު މި އިސްލާހު އިއްވާލަދެއްވުމަށް.

އިދާރީ ވޯޓުން އިއްވުން:

އިސްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް ހުށަހަޅުއްވައި، ގަމު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢާސިމް ޢަބްދުލްޣަފޫރު ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ އިސްލާހު. ބިލުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރަން. މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 10 އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: އިސްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ގަމު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢާސިމް ޢަބްދުލްޣަފޫރު

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 52

ވޯޓު ދެއްވީ: 21

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 22

ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 06

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު 43. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު 22. ޖުމްލަ 43. އެހެންކަމުން، މި އިޞްލާޙު ފާސްކޮށްފި. ދެން އޮތީ 7 ވަނަ އިޞްލާޙު. 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް އިސްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް ހުށަހަޅުއްވާ އިޞްލާޙު. އަމީނުޢާއްމު މި އިޞްލާޙު އިއްވަވައިދެއްވުން.

<u>އިދާރީ ގޮތުން އިއްވުން:</u>

އިސްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް ހުށަހަޅުއްވައި، ގަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޢަބްދުއްލަޠީފު ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ އިޞްލާޙު؛ ބިލުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން. މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 10 އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: އިސްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު އިބްރާހީމް

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ގަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޢަބްދުއްލަޠީފު

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 52

ވޯޓު ދެއްވީ: 18

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 24

ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 05

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު 42. ފާސްކުރުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު 22. ޖުމްލަ 42. އެހެންކަމުން، މި އިސްލާހު ފާސްވެއްޖެ. އަދި، މިގޮތުން ހުރިހާ އިސްލާހުތަކަށް ވޯޓަށް ދަންނަވައި ނިމުނީ. މިގޮތުން އަޅުގަނޑު ވޯޓަށް މި ދަންނަވަނީ މިހުން ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ބިލު؛ އަދި، ސިވިލް ޕްރޮސީޖަރ ކޯޑް ވަގުތީ ކޮމިޓީއާއި ބޭނުންވާ. (ވަގުތީ ގަވާއިދު ފުރަހަރު) އަދި، އަޅުގަނޑު މިގޮތުން ވޯޓަށް މި ދަންނަވަނީ މިހުން ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ބިލު ކޮމިޓީން ނިންމާލި ގޮތަށް ފަރާތަކުން ގެންނަވާ އިސްލާހުތަކާ އެކު ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ ޤަރާރާއި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	52
ވޯޓު ދެއްވީ:	48
ވޯޓު ނުދެއްވާ:	02
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ:	00

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު 50. ފާސްކުރުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު 26. ޖުމްލަ 50. އެހެންކަމުން، މިހުން ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ބިލު ކޮމިޓީން ނިންމާލި ގޮތަށް ފަރާތަކުން ގެންނަވާ އިސްލާހުތަކާ އެކު ފާސްވެއްޖެ. އަދި، މިގޮތުން އަޅުގަނޑު ވޯޓަށް މި ދަންނަވަނީ ކުރީގައި ދަށުދައިރާގެ އިޤްތިޞާދީ މެންބަރު އަބްދުﷲ އާދަމް ހުސައިނުއްލާގެއިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 262 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު މަޖިލީހުން ބަލައިގަތުމާ ގުޅޭ ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް އިޤްތިޞާދީ މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވުން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަހްމަދު ނާޒިމް

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 52

ވޯޓު ދެއްވި: 29

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 13

ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ: 06

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްދެއްވުން:

ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު 42. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު 22. ޖުމްލަ 42. އެއްބަސްވުމުން، މި ބިލު ބަލައިގަތުމަށް ފާސްވެއްޖެ. ދެން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް އޮންނާނީ 9 ޑިސެމްބަރު 2013 ވާ ހޮނިހިރުދުވަހުގެ ހެނދުނު 9:00ގައި.

والحمد لله ربّ العالمين. މަޖިލިސް ނިމުނީ.